

KT MEGHÍVÓ SZERINTI 17.
1. SZ. MELLÉKLET CSERE

JÓZSEFVÁROSI KÖZMŰVELŐDÉSI KONCEPCIÓ

2023-2030

Józsefvárosi Polgármesteri Hivatal

Érkez: 2023 NOV 16.	Szám: 02/236-26/2023	
Melléklet:	Ügyintéző: Gada K.	Előzmény: FA.

ÉRKEZETT 15:45
2023 NOV 16.
G

Tartalom

Bevezetés – Alapelvek	2
Általános célkitűzések, feladatok	5
Jogszabályi háttér	6
Történeti, társadalmi háttér	7
Józsefvárosi művelődéstörténet dióhéjban	7
Társadalmi háttér.....	10
Józsefváros Közösségeiért Nonprofit Zrt.	13
Közművelődési és együttműködési megállapodások	19
Kulturális stratégia – negyedről negyedre.....	24
Együttműködések lehetőségei.....	33
Kerületen belüli nem önkormányzati fenntartású intézményekkel való együttműködés lehetőségei	34
Együttműködés a szomszédos kerületekkel, az ott található közművelődési intézményekkel	35
Kulturális turizmus	36
Józsefváros zsidó kulturális örökségének bemutatása	37
Józsefváros roma kulturális örökségének bemutatása.....	38
Józsefvárosi Értéktár	38
A kulturális élet támogatása, a kultúra decentralizálása	39
Közművelődési szolgáltatások decentralizációja.....	40
Civil és kulturális pályázatok, egyéb támogatások	42
Kulturális és közösségi rendezvények támogatása.....	42
Egyházak, nemzetiségek	43
Egyéb önkormányzati közművelődési intézmények és feladatok	44
Művészeti és Helytörténeti Tanács.....	44
Kulturális intézmények és közösségek találkozója, börzéje, közművelődési kerekasztal	44
Közművelődési célok érvényesítése a városfejlesztésben és a kerületi vagyongazdálkodásban.....	45
Horizontális szempontok, témák és célcsoportok.....	46
A zene összeköt	46
Társadalmi célcsoportok.....	47
Nemzedékek	47
A gyermekek városa.....	47
Társadalmi rétegek	49
INTÉZKEDÉSI TERV (2023-2030)	50

Mellékletek:

1. Szobrok, emléktáblák jegyzéke
2. Védettséget élvező építészeti örökség jegyzéke
3. Kulturális intézmények jegyzéke
4. Kedvezményes bérleti díjjal kiadott civil-kulturális helyiségek jegyzéke
5. A társadalmi véleményezés menete, a beérkezett vélemények és azok feldolgozása

Bevezetés – Alapelvek

A kultúra, a közművelődés minden józsefvárosi elidegeníthetetlen joga. Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat (továbbiakban: Önkormányzat) messze többet vállal e téren, mint amit a törvényi környezet előír. Teszi ezt annak tudatában, hogy Józsefváros társadalmi-kulturális sokfélesége olyan különleges érték, mely a kerületben élők identitásának szerves része; a józsefvárosi összetartozás közösségi, kulturális, közművelődési helyszínei és alkalmi pedig az itt élők egyenlőségéhez, emberi méltóságuk kiteljesedéséhez, önmegvalósításukhoz, s mindezek révén a kerület kohéziójához döntő mértékben járulnak hozzá. A közművelődés kettős funkciója ebben az értelemben horizontálisan a társadalmi, emberi kapcsolatok megerősítése, míg vertikálisan a társadalmi mobilitás, felemelkedés lehetőségének megteremtése minden itt élő számára.

Józsefváros közművelődés-politikájának középpontjában ennek megfelelően az egyenlőség, az elismerés, az élmény és a közösség fogalma áll. Célunk az részvételen alapuló, kísérletező, kreatív élményközösségek ösztönzése.¹

A kultúra demokratizálásának, a kulturális javakhoz való hozzáférés egyenlőségének, a közösségi részvételnek az eszméje áthatotta az elmúlt négy év önkormányzati politikáját. A kedvezményes civil-kulturális helyiségbérleti pályázat révén számos független alkotóműhely, próbaterem és kiállítótér jött létre kerületünkben. Józsefváros sokszínű kultúrája pedig – zenei és képzőművészeti programok, közösségi események révén – megjelent a kerület közterein. A 2022-es Józsefvárosi Részvételi Költségvetésen megszavazott javaslatnak – az önkormányzati-hivatali fogytékosságügyi referens pozíciójának létesítésének, a referens munkába állásának – köszönhetően az Önkormányzat egyre több területen tesz azért konkrétan is, hogy az akadálymentes hozzáférést

¹ Persze az a legjobb, ha ezek autonóm módon, önkormányzati támogatás nélkül működnek; ez esetben csak ahhoz kell hozzájárulnunk (ha erre egyáltalán igényt tartanak), hogy az itt élők megismerjék őket. Ilyen független kreatív közösség a Pneuma Szöv. (másik nevükön: Mókusok): A Pneuma Szöv. "autonóm lények művészeti szövetkezete, amely változatos helyeken és terekben rendezkedik be átmenetileg vagy hosszabb távra. Ahol megjelenünk, ott nyilvános művészeti és közösségi szférát teremtünk. A társadalmi frusztrációt újrashasznosítjuk, a szorongást szupererővé alakítjuk. Mókusok néven 2012 óta építjük nyitott hálózatunkat Budapest 8. kerületében, itt környékbeli lakókkal, aktivistákkal, hajléktalan művészekkel kísérleti közösségi teret nyitottunk, és kerekeken guruló Óriásmókust építettünk. (...)." Némileg hasonló, alulról jövő, alternatív kezdeményezés volt az Off-Biennálé, melynek keretében Oláh Norbert festőművész a Roma Parlament bezárt Tavaszmező utcai épülete (Seenger-ház) előtt mutatott be művészeti performanszt.

lehetőleg mindenütt, és minden programunkhoz biztosítsuk. Ugyanezen elvek jegyében született meg az a Múzeumi koncepció,² melynek küldetésnyilatkozata így fogalmaz:

„A Józsefvárosi Múzeum egy közösségi szemléletű múzeum, mely Józsefváros kultúráját, történeteit és emlékezetét nem csak gyűjti, megőrzi, es bemutatja, hanem a helyi közösséggel együtt alakítja is. A Múzeum kiemelt figyelmet fordít a személyes és kisközösségi emlékezetre, a marginalizált csoportok bevonására, és olyan józsefvárosi értékek feldolgozására és átadására, mint a szolidaritás, a függetlenség és a környezeti fenntarthatóság.” Ennek jegyében nyitja meg kapuit 2024. első felében a Józsefvárosi Múzeum, és ugyanezek az elvek vezetnek most bennünket a Közművelődési koncepció megfogalmazásakor.

A közművelődés egy szakterületnek, egy szakpolitikának a törvényileg is definiált elnevezése. Közművelődésen azt lehet érteni, amikor a település közösségét vagy közösségeit szolgáló kulturális javaknak, kreatív termékeknek és szolgáltatásoknak, valamint a közös művelődésnek, a közösségi részvételnek és az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek, alkalmainak létrejöttét segítjük elő közpénz bevonásával (intézmények működtetése, valamint civil szervezetek és személyek támogatása által). Történhet mindez akár valami újnak a létrejöttével, akár – a törvényt idézve – „a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítésének biztosításával”.

Azért van szükség a rendeleten túl koncepcióra is, hogy az megfogalmazza a szakpolitika főbb céljait, a kötelező feladatok ellátásának mikéntjét, s az ezekhez hozzáadódó önként vállalt feladatokat, ezek miéértjét és hogyanját, nem csak a döntéshozók és a közművelődés területén működő szakemberek, de Józsefváros lakossága és idelátogató vendégeink számára is. Hiszen a kulturális alapú gazdaságfejlesztés, a kulturális turizmus is a közművelődés tágan értelmezett területéhez tartozik.

Az 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről 76 § (3) b) pontja nevesíti továbbá a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztését, mint a települési önkormányzatok közművelődési feladatainak egyik alapvető aspektusát. Ezt a 20/2018. (VII. 9.) EMMI rendelet a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi színterek követelményeiről, azon belül a II. Fejezet (5) pontja részletezi: *“a) a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének, az állampolgári részvétel fejlődését elősegítő, közösségfejlesztő programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervez, b) támogatja az önkéntes tevékenységeket, az önkéntességgel kapcsolatos programokat, vagy szolgáltatásokat szervez, c) a gyermekek, az ifjúság, az idősek művelődését segítő, a családi életre nevelő családbarát, a generációk közötti kapcsolatokat, együttműködést elősegítő programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervez, d) a különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiépítését és fenntartását elősegítő programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervez, e) a szegénységben vagy más hátránnyal élő csoportok társadalmi, kulturális részvételét fejlesztő, a megértést, a befogadást, a felzárkózást, az esélyegyenlőség megvalósulását elősegítő programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervez, f) a lelki egészség megőrzését szolgáló, a függőséget, devianciát, áldozattá válást megelőző programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervez, g) a települési önkormányzattal együttműködésben szakmai támogatást biztosít a helyi partnerségi egyeztetési, együttműködési folyamatok kialakításához és működtetéséhez, biztosítja a közösségi tervezési folyamatok szakmai, szervezési és technikai feltételeit”.* Mindezen feladatok ellátására vonatkozóan Józsefváros önálló részvételi koncepciót alkotott (A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat részvételi koncepciója), és ezt a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete (továbbiakban: Képviselő-testület) 2023. május 31-én el is fogadta, így ebben az anyagban ennek csak kivonatos ismertetésére szorítkozunk, illetve az egyéb közművelődési funkciókkal összefüggésben utalunk esetenként a részvételiségre.

A közművelődés, a közösség által preferált kulturális lehetőségek biztosítása, közgazdaságilag az úgynevezett „támogatott javak” körébe tartozik és olyan szolgáltatások formájában jelenik meg a lakosság számára, melyekért elsősorban nem az igénybevevők, nem a fogyasztók fizetnek; vagyis ingyenesek. A Közművelődési Konceptió ennek a tervezett és jónak tartott stratégiai irányait, főbb módszereit jelöli ki, anélkül, természetesen, hogy merev keretek közé szorítaná a kultúrát.

A „közművelődés” megnevezése, a köz- és a művelősi eredetű, ezért történetük során sokféle jelentéssel gazdagodó szavait felhasználva jött létre, alkotóelemeihez képest nemrég, a nyelvújítás során, az ezerhétszázas évek végén. A kifejezés nagyjából Józsefvárossal egyidős. A „művelődés” a *cultura* nyelvújítási fordítása (a latin *colo* szótól jelentése: megművelni). Ennek származéka szolgált a latinban a kultusz – az áhítatos tisztelet, amit művelnek – megnevezésére, melynek kifejeződése az áldozatok bemutatása volt. Ezt a fogalomkört gazdagítja a latinban a *cultura animi* kifejezés, a lélek megművelése, ami a művelődés maga. A *cultura* szó kultúra jelentésű használata az egyházi latinnal terjedt el világszerte.

A kultúra a mindennapi gyakorlatainkban lehorgonyozott belső, kognitív reprezentációk és ezekhez kapcsolódó jelek, szimbólumok komplex rendszere, ami magában foglalja az ezek használatára vonatkozó ismereteinket is. Ezek teszik lehetővé az általunk ismert gondolkodást, a jelek pedig magunk kifejezését és mások kifejezéseinek értelmezését, a kommunikációt. E megközelítésben a kultúrában osztozó emberek egyenlőek, akkor is, ha nem egyformák.

A kultúra szavakba, érzésekbe, viselkedésekbe, tárgyakra kódolt jelentések komplex rendszere, ami egészében soha sehol nem jelenik meg (még úgy sem, mint magyar-, roma-, népi- vagy alternatív-kultúra), hanem egyedi/eseti megnyilvánulásai, reprezentációi vannak: közlések, öltözetek, díszítések, előadások, művek stb. Minden emberi közösségként definiálható csoportnak (a legkisebbektől a legnagyobbakig, a családoktól és baráti köröktől a több millió követővel bíró vallásokig) vannak jellemző kulturális megnyilvánulásai. A leggyakrabban ez alapján érzékeljük, hogy sajátos közösségről van szó. Ez kifejeződik szóhasználatban, beszédmódban, viselkedésekben, gesztusokban, öltözködésben stb. Ezek mögött sajátos tudások és hiedelmek, valamint értékek rendszere húzódik meg.

A „magas” kultúrát szokás még a népivel vagy a populáris/népszerűvel, valamint az alternatívval szembeállítani. Ez a kanonizálás szemléletében és gyakorlatában gyökerezik. De ezzel szemben áll az a – jelen dokumentumban kifejtett – közművelődési szemlélet, amely minden társadalmi csoportot egyenlőnek tart, és a minél szélesebb körű részvételt, a közös alkotás, a közös tanulás, vagy akár a közös játék gyakorlatát állítja előtérbe.

Józsefváros identitása szintén kulturális szimbólumok és gyakorlatok – olvasás és írás, zenehallgatás és éneklés, beszélgetések, közös biciklizések³ és városi séták –, révén formálódik; szövegek (Pál utcai fiúk, A zöld elefánt, Rozsdametető), szerzők (Mikszáth Kálmán, Babits Mihály, Mátyás Iván), festők (Gulácsy Lajos, Kádár Béla, Fiedler Ferenc), filmek (Pál utcai fiúk, Eldorádó, Nyócker, Roncsfilm), tudósok (Csapody Vera, Déry Miksa, Marczali Henrik, Heller Ágnes), muzikusok (Pegé Aladár, Farkas Gyula, Fátyol Tivadar), az épített örökség (a nagykörút bérpalotái, a Ganz-negyed üzemcsarnokai, a Csarnok- és Magdolna-negyedi kis utcák földszintes házai), helyek (az egykori kávézók, a Népszava-nyomda, a Vasas-székház, a Százados úti művésztelép), az itt élő különböző közösségek együttes „alkotása”; de része a gyerekeknek szervezett kézműves foglalkozás, az amatőr kórus, a közéleti beszélgetés, a szabadtéri és filmszínházi filmvetítések is (amiket vita követ), vagy része a közösségi költségvetés megalkotása, és persze része az einstand, meg a Fűvészkert pálmaháza. Része a Magyar Nemzeti Múzeum lépcsőjén el(nem)hangzott Nemzeti Dal, az 1838-as árvíz és a Rákóczi téri csarnok leégésének emlékezete, a Teleki téri piac nyüzsgése (egykor és most), a templomok,

³ Ilyen programokat is támogatott, és fog is támogatni a jövőben az Önkormányzat, a Közösségi Részvételi Iroda (KRI) szervezésében: „Ingyenes bringaoktatás teljesen kezdő felnőtteknek. A Józsefvárosi Önkormányzat és a Velo Budapest – öt alkalmas, ingyenes kerékpáros tanfolyamát teljesen kezdő felnőtteknek.”

zsinagógák és imaházak, a cigány, zsidó, német, szlovák, szerb, bolgár, görög, örmény, ruszin hagyomány. Közös emlékeinket őrzi a Józsefvárosi Múzeum és a szomszéd a gangon, a Teleki tangó, a Tűzfalon túl, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár központi épülete és Kálvária téri fiókja, az emléktáblák és botlatókövek, a síremlékek a Fiumei úti temetőben, a lakójegyzékek, a Tavaszmező utca sarkán az épület sarkából lánctalpak által kimart seb, a golyónyomok a falon, de éppúgy a Fortepan, a Topotéka s megannyi zúgó szerver is a világon. Ám legfőképpen mégis mi, itt, közösen, együtt.

Általános célkitűzések, feladatok

Horizontális céljaink:

- A kultúra demokratizálása, közösségivé tétele, a *public art*⁴ elvének alkalmazása.
- Együttműködés nem kerületi, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel,
- A kerületi identitásból fakadó, hagyományos kulturális értékek, valamint kreatív közösségi értékek bemutatása, a kulturális turizmus fejlesztése,
- Az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása,
- A közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése.

A 8. kerület nyolc pontja. A közművelődési koncepció alapelvei

- Biztosítjuk a lakosság közművelődési igényeinek kielégítéséhez szükséges keretfeltételeket: intézményeket működtetünk, melyek alkalmakat kínálnak a rendezvényeiken való aktív részvételre, együttlétre és szórakozásra.
- Támogatjuk hatáskörünkben a kulturális befogadást, a kulturális inklúziót, a kultúrák közötti párbeszédet, valamint közösségeink kulturális kibontakozását, önszerveződését;
- Támogatjuk az alkotó művelődési közösségek működését;
- Támogatjuk a kerületben és/vagy a kerületért tevékenykedő civil szervezetek közművelődési tevékenységét, az önkéntesség és a részvétel minden formáját;
- Támogatjuk az idegenforgalmat a közművelődés eszközrendszerével is (a közművelődési programok egy része idegenforgalmi látványosság is);
- Segítjük a felnőttoktatási programokhoz, a munkaerő-piaci átképzéshez, valamint az általános állampolgári-közösségi ismeretek terjesztéséhez való hozzáférést; megteremtjük az iskolán kívüli közös tanulás lehetőségeit;
- Felkaroljuk az új kulturális, közművelődési kezdeményezéseket, melyek elősegítik a társadalmi szolidaritást, mobilitást, kommunikációt; a környezetünkért és egymásért érzett felelősség felvállalását, az egymásra való nyitottság kibontakozását;
- Őrizzük, éltejük és gyűjtjük Józsefváros hagyományait, tárgyi és szellemi emlékeit.

A támogatás formája lehet például csoportokat célzó (együttműködés, pályázatok kiírása, támogató szolgáltatások: tanácsadás a pályázatokon való részvételben stb.) vagy családoknak, egyéneknek szóló (rendezvények, tanfolyamok, műhelyek, segítség hivatali ügyintézésben stb.)

⁴ Nem köztéri, hanem közösségi, „alacsonyküszöbű” művészet értelemben.

Az Önkormányzat szükségesnek tartja egy új, a kerület egészét érintő közművelődési koncepció elkészítését, nemcsak azért, mert világunk és vele a kulturális szokások, igények egyre gyorsabb változása komoly kihívás, hanem azért is, hogy az Önkormányzat politikai programjának megfelelően más átfogó, érték-orientált koncepciókhoz (pl. A Józsefvárosi Önkormányzat részvételi koncepciója 2023., Gyerekbarát Józsefváros Koncepció 2022), stratégiákhoz (pl. Integrált településfejlesztési stratégia felülvizsgálata 2022.; Civil stratégia 2021.) és programokhoz (pl. Józsefvárosi esélyegyenlőségi program 2022) illeszkedjen, és azokhoz hasonlóan a kerület közösségei által megvitatásra és elfogadásra kerüljön, hogy alkalmat adjon a témáról való közösségi és szakmai véleménycserére és visszajelzésre.

Jogszályi háttér

Az Önkormányzat közművelődési feladatellátásával kapcsolatban elsősorban az alábbi jogszabályokat tekinti irányadónak:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 23. § (5) bekezdés 13. pontja alapján a kerületi önkormányzat feladata különösen a helyi közművelődési tevékenység támogatása, a kulturális örökség helyi védelme;
- A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (továbbiakban: Kulttv.)

A kerületi önkormányzatok közművelődési feladatai a közművelődési alapszolgáltatások teljes köre: 76. § 3.

- a) művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása,
- b) a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése,
- c) az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása,
- d) a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása,
- e) az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása,
- f) a tehetséggondozás- és -fejlesztés feltételeinek biztosítása, valamint
- g) a kulturális alapú gazdaságfejlesztés.

Megyei jogú városban és a főváros kerületeiben a települési önkormányzat a közművelődési alapszolgáltatások folyamatos hozzáférhetősége érdekében művelődési ház, művelődési központ vagy kulturális központ közművelődési intézményt biztosít.

- Az alapszolgáltatások követelményeit a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi színterek követelményeiről szóló 20/2018. (VII. 9.) EMMI rendelet tartalmazza.
- Az önkormányzat közművelődési feladatairól szóló 81/2011. (XII.22.) önkormányzati rendelet 4. § (1) A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 76. § (3) bekezdésében foglalt alapszolgáltatások teljes körének ellátása érdekében az Önkormányzat nonprofit gazdasági társaságot alapít, ennek nevesítését az 1. melléklet tartalmazza. Ez ma a Józsefváros Közösségeiért Nonprofit Zártkörűen működő részvénytársaság.
- A műalkotás és emléktábla állításának rendjéről szóló 43/2022. (XII.15.) önkormányzati rendelet

A hazai szabályozó és szakpolitikai környezet alakulását nem tisztünk itt bemutatni. Csak két tényezőre utalunk. Az egyik, hogy a közművelődés jelenleg főosztályként a Kulturális Államtitkárság alá tartozik. A másik, hogy az Államtitkárság céljai között előkelő helyen áll a „kulturális alapellátás” fogalma, és a Kormány ebben az önkormányzatok felelősségét hangsúlyozza. Épp e felelősség vezeti a Képviselő-testületet, amikor e koncepciót elfogadja.

A folyamatról:

- A koncepció szövegét 2023. szeptember 12-én bocsátottuk nyilvános vitára. Megszövegezésében elsősorban Dr. Erőss Gábor, Lágler Péter, Pacsika Márton és Rókusfalvy-Bodor Gergely vett részt. Közreműködött továbbá Csőke Zita, Nemes Gábor, Rácz Judit és Tamás István.
- 2023. szeptember 25-én került sor a koncepció nyilvános vitájára a H13-ban.
- 2023. október 1-ig fogadtuk az írásos észrevételeket (ezek, valamint a szeptember 25-ei vitában szóban elhangzott észrevételek a függelékben olvashatóak).
- A beérkezett észrevételek és javaslatok figyelembevételével átdolgozott szöveg 2023. október 30-án készült el.

Történeti, társadalmi háttér

Józsefvárosi művelődéstörténet dióhéjban

A Belváros-Lipótváros után Józsefváros Pest legrégebbi városrésze, az 1720-as években kezdett benépesedni. A kerület kulturális fontosságát mutatja, hogy alig néhány száz méteren belül található a Magyar Nemzeti Múzeum, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár és az Uránia Nemzeti Filmszínház, az egykori képviselő-házban működő Olasz Kultúrintézet, az egykori Festetics palotában működő német nyelvű Andrassy Egyetem, a Magyar Természettudományi Múzeum, valamint Európa legrégebbi folyamatosan működő művésztelepe, a Százados úti Művésztelep is. Ugyancsak Józsefvárosban található Budapest legnagyobb befogadóképességű színháza, az Erkel Színház is, csakúgy, mint a nyolcadik kerület kultikus meséjének, a Pál utcai fiúknak az éppoly kultikus helyszíne, a Fűvészkert. Épített öröksége változatos: szűk utcás, két-három, helyenként négy-ötemeletes, századforduló bérházak mellett tágas udvarokkal rendelkező (hajdan kereskedők vagy iparosok lakta) földszintes épületek, műhelyek, raktárok, szoba-konyhás lakásokkal teli hatalmas bérkaszárnnyák, körfolyosós bérházak, lakótelepek.

A mai Józsefváros területén a 18. században javarészt még kertek, szántók és majorok helyezkedtek el. A kialakuló külvárosi rész magja a mai Horváth Mihály tér körül épült ki a Pacsirtamezőnek nevezett dűlőben. Elsőként, 1729-ben, Kastberger József városi tanácsnok parcellázta fel a mai Horváth Mihály tér – Rigó utca – József utca – Őr utca által határolt részen elterülő szántóföldjét. Később Pest városának terjeszkedése, a lakosság szám emelkedése miatt fokozatosan felosztottak több, a falon kívül található szántót és majort is.

1766-ban Pest város tanácsa a külvárost két részre osztotta, kerületünk az Alsó-Külváros része volt. 1777-ben Mária Terézia engedélyével a városrészt Szent Józsefről – az ebben az évben alapított plébánia védőszentjéről –, illetve József trónörökösről (későbbi II. József) Józsefvárosnak nevezték el.

Az 1838-as árvíz a kerületben található vályogból készült földszintes épületek jelentős részét elpusztította. Ezután gyorsan megkezdődött az újjáépítés, betemették a Rákos árkot és rendezték a Rákóczi tér környékén elterülő téglavető és téglalehető területét is, de a mai József körúton kívül továbbra is zömében földszintes házak épültek. Az 1870-es években megkezdődött a Nagykörút kiépítése, amely a század végére egyfajta választóvonalat képezett. A Mágánásnegyed arisztokratái és

jómódú polgárai palotákban, illetve tágas lakásokban laktak, míg a külsőbb részeken a kisiparos és munkás rétegek inkább falusias, földszintes, komfort nélküli házakban, valamint pincelakásokban éltek.

Habár a 19. század második felétől a külsőbb területeken is többemeletes bérházak sora készült el, még napjainkban is találkozhatunk egy-egy földszintes lakó- vagy üzemépülettel Józsefvárosban. Az államszocializmus alatti lakótelep-építés kerületünket – a Losonci-negyed átépítése kivételével – elkerülte, ebben az időben csupán a foghíjak beépítésére, illetve néhány intézmény létesítésére került sor.

A terület jellegéből adódóan a korai betelepülők elsősorban mezőgazdasággal foglalkoztak, a majorok zsellerei, birka- és juhtenyésztők, vincellérek, illetve a mai Rákóczi tér környékén található tégláégető munkásai éltek itt. A 18. században néhány legénnyel dolgozó kisipari műhelyek kezdtek meg működni, majd a 19. század második felére az iparból és kereskedelemről élők száma megnőtt. A személyszállítás és fuvarozás területén dolgozók is jelentős számban éltek Józsefvárosban, e foglalkozások emlékét még ma is őrzik a kerület egyes utcanevei (Béerkocsis utca, Nagy Fuvaros utca, Kis Fuvaros utca).

Ugyan már a 19. század második felében több olyan üzem volt a kerületben, amely 30 főnél több munkást foglalkoztatott, például Thék Endréé (valamivel később, Trianon után költözött ide a Körmöcbányai Pénzverde), azonban Józsefváros iparára az egy-két segédet és inast foglalkoztató kisipari műhelyek voltak a jellemzőek. A 20. század elejére arisztokraták és nagypolgárok, kereskedők, iparosok és fuvarosok mellett orvosok és egyetemi tanárok, szülész nők, hivatalnokok, gyári munkások, napszámosok és cselédek egyaránt otthonra találtak Józsefvárosban. A rendszerváltás után kezdődő városrehabilitációs projektek hatására a lakosság napjainkra részben kicserélődött, azonban a kerület hajdani kisipari jellegét még ma is őrzi néhány működő műhely és mester.

A 18. században még főleg külföldről érkeztek ide betelepülők (ausztriai és délnémet bevándorlók, szlovákok, szerbek), a 19. századtól azonban zömében a vidéki lakosság beköltözése volt jellemző. Józsefváros így nemzetiségi és vallási hovatartozás szempontjából igen sokszínűvé vált, a magyarok mellett bajorok/németek, evangélikus szlovákok és ortodox szerbek is éltek itt, a mai Mátyás téren és környékén számos muzsikuscigány, illetve a Népszínház utca – Teleki tér tájékán pedig jelentős zsidó közösség települt le.

Józsefváros lakossága már a településrész kialakulásának pillanatától mind társadalmi státuszt és jövedelmet, etnikai és nemzeti hovatartozást, értékrendet és életstílust tekintve is igen sokszínű volt, amely a kulturális életben ma is meghatározó szereppel bír.

Az 1830-as évektől Józsefváros egyre inkább Pest kulturális központjává vált, amelyet elősegített, hogy már az 1873-as városegysítés előtt országos jelentőségű kulturális intézmények kezdtek meg itt tevékenységüket. 1837-47 között megépült a Nemzeti Múzeum épülete Józsefvárosban, 1837-ben megnyitotta kapuit a Pesti Magyar Színház (később Nemzeti Színház) szintén kerületünkben. A 18. század második felétől a Belső-Józsefvárosba betelepülő arisztokraták és polgárok otthonaiban már élénk kulturális élet folyt, szalonjaik rendszeres színterei voltak írók és költők, művészek találkozóinak.

Már ebben a században felsőoktatási intézmények települtek ide: a Ludovika Akadémia, a Tudományegyetem Vegytani Intézete, az Állatorvosi Főiskola, illetve a Semmelweis Egyetem több tanszéke és klinikái. 1877-ben elkezdte működését az Országos Rabbiképző Intézet, illetve ennek keretein belül 1894-től 1950-ig az Izraelita Magyar Irodalmi Társulat, amelynek több jelentős kiadványa jelent meg.

1865-ben Ybl Miklós tervei alapján felépült a Régi Képviselőház a mai Bródy Sándor utcában, ezáltal az ország politikai központja is itt alakult ki. Az országgyűlés képviselőháza közel négy évtizedig,

az Országház 1902-ben történt elkészültéig működött ebben az épületben. Később – többek között – munkásgyűlések helyszínéül szolgált, majd 1942-től az Olasz Kultúrintézet otthona lett.

Mindeközben a Tisztviselőtelepen is felvirágzott a társasági élet, melynek fő színtere a kocsmá volt, de a telepiek dalárdát, azután Tornaegylet is alapítottak. Nemsokára favázas közösségi ház is épült, itt tartották 1889-ben az első bált. 1892-ben megalakult a Kaszinó. 1905 májusától kezdve pedig minden évben megrendezték a rózsabált (ezt a rendszerváltás után felelevenítették). A helyiek úgy emlékeznek, a közeli Ludovikáról sok katona járt ide a lányok miatt.

A 19-20. század fordulójára Józsefvárosban számos vendéglátóhely, kocsmá és kávéház működött, főleg ez utóbbiak az irodalmi élet aktív színteréül szolgáltak évtizedeken keresztül (pl. Baross Kávéház, Múzeum Kávéház, Simplon kávéház). Sok költő és író lakott és alkotott a kerületben, hogy csak néhányat említsünk: Fáy András, Jókai Mór, Babits Mihály, Molnár Ferenc, Karinthy Frigyes, Radnóti Miklós, Kertész Imre (utóbbi kettő csak gyerekként). A pezsgő kulturális életet segítette elő a nyomdák, lapkiadók és szerkesztőségek (pl. Népszava szerkesztőség és Világosság Könyvnyomda, Révai Testvérek Irodalmi Intézete, Szent István Társulat Stephaneum nyomdaüzeme), illetve a könyvtárak közelsége egyaránt (1931-ben a Wenckheim palotába költözött az akkor már nyilvános könyvtárként funkcionáló Fővárosi Könyvtár).

Az irodalmi élet meghatározó szereplői mellett nagy számban éltek – az akkor még X. kerülethez tartozó – Százados úti művésztelepen, illetve a kerület műteremlakásaiban képzőművészek is (pl. Kádár Béla, Czigány Dezső, Medgyessy Ferenc, Kisfaludi Strobl Zsigmond, Farkas Aladár).

Az 1900-as évek elejétől kezdődően olyan színházak, kabarék és mozik is működtek a kerületben, amelyek alacsonyabb áráikkal, műsorkínálatukkal a szélesebb közönség kiszolgálását célozták (pl. Józsefvárosi Színház, Népopera – Városi Színház, Apolló Kabaré). A 19. század elején Józsefvárosban több, a munkásság művelődését szolgáló intézmény is megkezdte működését, az idei évben 120 éves jubileumát ünneplő Magyarországi Vas- és Fémmunkások Központi Szövetsége 1928-ban nyitotta meg új székházát a Magdolna utcában. A Ganz-MÁVAG Művelődési Központot 1910-ben alapították, a Gutenberg Művelődési Otthon a nyomdász szakmában dolgozók kikapcsolódásának színtere volt. Ezekben az intézményekben különböző szakkörök, klubok működtek és színházi előadásokat tartottak, illetve amatőr művészegyüttesek alakultak. Ebben az időszakban a kerületben a munkásság és a kispolgárság igényeit kiszolgáló könyvtárak is működtek, illetve felnőttoktatási intézmények kezdtek meg tevékenységüket (Erzsébet Népakadémia, Józsefvárosi Munkásgimnázium Egyesület).

A kulturális élet fejlődése a világháborúk éveiben megtorpant, majd a II. világháború után az újjáépítésekkel párhuzamosan indult fokozatosan újra. A 20. század második felében néhány nagyobb gyár és üzem is működött a kerületben (Ganz-MÁVAG, Május 1. Ruhagyár), a közművelődési és kulturális feladatokat pedig elsősorban állami fenntartású, központosított intézmények (úttörő- és kultúrházak, művelődési központok, klub-könyvtárak) látták el. A kerületben 1957-től működött úttörőház, ahol klubfoglalkozásokat (többek között néptánc, iparművészeti, fotós, bűvész, sakk) és képzéseket tartottak.

A mozik a populáris és „elit-” kultúra, illetve a különböző égtájak felől érkező kulturális hatások metszéspontjában helyezkedtek el. Közművelődési funkciót láttak el azok a vállalati színterek is, ahol rendszeresen felléptek (korabeli szóhasználat: hakniztak) különböző színművészek, énekesek.

1963-ban létrehozták a Józsefvárosi Művelődési Klubot (1972-től Józsefvárosi Művelődés Ház), az Asztalos János Ifjúsági Parkban pedig napközis táborokat és kulturális eseményeket szerveztek. A Józsefvárosi Művelődési Ház az idők folyamán több telephellyel bővült és üzemelt, így még szélesebb körű közművelődési tevékenységet tudott kifejteni. A József krt. 70. szám alatti épület földszintje már megépítésétől kezdve (1893) kulturális funkciót töltött be, majd 1976-tól a Józsefvárosi Művelődési Ház kiállítótereként funkcionált.

A művelődési ház ismeretterjesztő és művészeti programokat rendezett, valamint a kerületi képzőművészek kiállításainak is helyet adott. Szerveztek – többek között – bábos fórumokat és kiállításokat, a múzeumkertben koncerteket és hangversenysorozatokat, báb- és gyermekszínházi előadásokat, illetve az Ifjúsági Parkban könnyű- és népzenei koncerteket, szabadtéri rendezvényeket, de voltak komplex készség- és személyiségfejlesztő foglalkozásaik is gyermekek számára. Ezen kívül országos múzeumokkal közösen szaktáborokat, történelmi és néprajzi játszóházakat rendeztek. Feladatuknak tartották a hátrányos helyzetű fiatalokkal való foglalkozást is, így a Magyar Pszichiátriai Társaság és a Pszichiátriai Klinika szakembereivel együttműködve szakmai tanácsadásokat és pszichoszociális tréningeket indítottak. 1987-ben létrejött a Józsefvárosi Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda, ahol a fiatalok elhelyezkedési, társadalmi, beilleszkedési, drog- és párkapcsolati problémáinak megoldását segítették. Emellett fontosnak tartották az idősebb korosztály, valamint a társadalmi leszakadás veszélyeivel küszködő csoportok támogatását. A művelődési ház tanfolyamok szervezését is magára vállalta, voltak itt szabó-varró, virágkötő, háztartásvezetési, számítógépes oktatások, majd az 1990-es évektől OKJ képzéseket indítottak.

A művelődési ház Józsefvárosi Klubja fontos szerepet töltött be a rock kultúra terjesztésében, a kibontakozó alternatív zenekari mozgalom számára fellépési lehetőséget biztosított, emellett igényes szórakozást kínált a fiatalok számára. A klub a fővárosi rock, underground és alternatív zenei életében másfél évtizedben betöltött szerepét a Mikszáth téri Tilos az Á, valamint a Fekete Lyuk megnyitásával fokozatosan elvesztette. A klub másik jelentős tevékenységi köre a népzenehez és népművészethez köthető, népi iparművészeti klubot, táncházakat és népi hangszerismertetőket tartottak, de működött itt country klub és világzenei programokat is kínáltak.

1997-ben a Józsefvárosi Művelődési Ház, a Józsefvárosi Klub, a Zászlógyűjtemény és az Orczy Kert összevonásával létrejött a Józsefvárosi Kulturális Központ. A kerület kulturális-közművelődési intézményrendszere később ismét változott, a feladatokat a Józsefvárosi Közösségi Házak Nonprofit Kft., illetve a Józsefvárosi Kulturális és Sport Közhasznú Társaság (később JóHír Józsefvárosi Média, Rendezvény és Galéria Központ Közhasznú Nonprofit Kft.) látta el.

2005-ben az Önkormányzat és a Rév8 Zrt. elindította a Magdolna Negyed Programot, ennek a szociális városrehabilitációs projektnek a keretében, 2008-ban nyitotta meg kapuit a Kesztyűgyár Közösségi Ház. A környék áttervezése a lakosság bevonásával történt, a Mátyás tér 15. szám alatti egykori lakó- és üzemi épületegyüttesek átépítésével és felújításával alakították ki a megnyíló új közösségi teret. Az intézmény a szabadidős és kulturális programokon kívül szociális tevékenységhez kapcsolódó feladatokat is ellát, álláskereső klubot, mentorprogramot, valamint tanodát egyaránt működtet.

2013-ban az Önkormányzat a József krt. 70. szám alatti kiállítóteret felújította, amely Józsefvárosi Galéria és Rendezvényközpont néven, új koncepció szerint folytatta működését. Az intézmény nemcsak kiállító teremként funkcionált, hanem teret adott ágazati- és díjkiosztó ünnepségeknek, kerületi rendezvényeknek és fesztiváloknak, emellett Józsefváros lakosainak kulturális bázisaként működött tovább. A Józsefvárosi Galéria és Rendezvényközpont utódszervezeteként létrejövő muzeális intézményre vonatkozó koncepciót 2021 júliusában fogadta el a Képviselő-testület, amely alapján a Józsefvárosi Múzeum a tavalyi évben a József krt. 70. szám alatt megkezdte tevékenységét (erről a JKN. Zrt-t bemutató fejezetben írunk bővebben).

Társadalmi háttér

Józsefváros közművelődési koncepciójának korunk szociokulturális meghatározottságai adnak keretet. Sok tekintetben meghatározó, hogy nemrég lábaltunk ki az egész világunkat alapvetően megrázó világjárványból; e világjelenségnek volt és van közvetlen józsefvárosi hatása: programok maradtak el, közösségek zilálódtak szét, de újak is születtek.

A pandémia okozta válságot és az ökológiai katasztrófa fenyegetését tovább fokozta az Ukrajna elleni orosz agresszióból fakadó háború is. Óvodáinkban és iskoláinkban már jelen vannak azok az ukrán menekült gyermekek, akik már most is, és ha a háború elhúzódik, akkor hosszabb távon is hatással lesznek Józsefváros kulturális arculatára. (Ahogyan azt a korábban érkezett bevándorlók, a kínai, kopt és más közösségek példája is mutatja.)

Az egymást követő válságok okozta bizonytalanság, az egzisztenciális nehézségek vagy azok veszélye a bezárkózó magatartásformákra ösztönöznek, de – ezzel egyidejűleg – a közösségek, a közös kulturális élmények, az együttlét iránti igényt is növelik.

További globális változás az információs és kommunikációs technológiák átalakulása, fejlődése és elterjedése. A kulturális programok, az emberek figyelmét megragadó, megszerző és megtartani kívánó programok kínálata jelentős részben áthelyeződött a világhálóra. A technológiai fejlődésnek köszönhetően a munkaidő határai is elmosódnak. A korábbiakhoz képest még kevésbé egyértelmű egy-egy „célközönség” időbeosztása. A világháló használata nem csak közművelődési programok hirdetésére, hanem rögzített műsorok, előadások közreadására (stream, podcast, video) és például tanfolyamok elérhetővé tételére is platformokat biztosít. Meg kell említeni a mesterséges intelligencia (MI) fejlődésével való számvetés szükségességét is, a közművelődés is óhatatlanul át fog alakulni (pl. fordítóprogramok használata a kulturális intézményekben stb.).

Számottevő változást jelent az aktív életkor meghosszabbodása és a generációk munkamegosztásának változása, ami egyes rendezvények elé a több generációnak szóló kínálat iránti elvárást támasztja.

Az egymást követő válságok, az egzisztenciális problémák vagy azok veszélye a bezárkózó magatartásformákra ösztönöznek, nem beszélve a bizonytalanság okozta stressz magas szintjéről és következményeiről. A jelen hazai helyzetet tömegek számára a perspektíva, a társadalmi mobilitás, a vágyott előrelépés lehetetlenségének tudata vagy számukra járhatatlan útja jellemzi. Kapcsolódik ehhez a szolidaritás hiányának érzése. Egy példa erre a 28-as villamos népi bölcsessége: ahol egy asszony egyszer csak fennhangon így szól: *Miért törődjek én másokkal? Velem sem törődik senki.* A Józsefvárosi Közművelődési Konceptió válasza, hogy törödnénk Veled, törődünk Önökkel. Számítunk rád és számíthatsz ránk. Törödjünk egymással, hogy mindenki számíthasson valakire a Józsefvárosban.

Fontos megjegyezni, hogy – a TÁRKI 2021-22-ben végzett kerületi kutatásának adatai alapján – az elmúlt években, évtizedekben a dzsentrifikáció jelentősen érintette Józsefvárost. A lakónépesség 19%-a friss beköltöző, tehát lényegében minden ötödik józsefvárosi lakos él legfeljebb 5 éve a kerületben (átlag feletti az arányuk Középső-Józsefvárosban).

De a tévhitekkel ellentétben az is tény, hogy már a 2011-es népszámlálás adatai alapján is több mint 27%-os volt a diplomások aránya a kerületben; a 12 évvel ezelőtti adatok szerint az iskolai végzettség alapján az alap- és középfokúak aránya megegyezett (36,4-36,3%) és némileg meghaladta a felsőfokú végzettségűek részesedését (27,3%). Vélelmezhető, hogy ez mostanra nagyjából kiegyenlítődött, és a 2022-es népszámlálás adataiban egyharmad-egyharmad-egyharmad körüli arányt fogunk találni.

Ha ez így van, akkor arra is érdemes választ keresni, hogy milyen közművelődés-politikai eszközei vannak az Önkormányzatnak, hogy a dzsentrifikáció folyamatát is figyelembevegye.⁵

⁵ Itt fontos azt megjegyezni, hogy dzsentrifikáció alatt általában a magasabb társadalmi státuszúaknak egy adott területre, városrészbe való beköltözését és az alacsonyabb társadalmi státuszúak onnan való részleges

Mégpedig úgy, hogy a kulturális fejlesztések ne az embereket kiszorító hatással járjanak, hanem az ott élő emberek életminőségének javításával. Ezért is fontos, hogy a pl. a kedvezményes helyiségbérlet-pályázatokon azon civil-kulturális szervezeteket részesítsük előnyben, amelyek élő, szerves, a közösségi részvétel és közös alkotás folyamatain alapuló kapcsolatot ápolnak közvetlen környezetükkel. Általában is igaz, hogy ha nem kész kulturális produktumok „átadásáról” szól a kultúra, hanem az együtt-alkotás közös kreatív folyamatáról, vagy az együtt-tanulás közösségi gyakorlatairól, akkor a helyben létrehozott közművelődési terek és alkalmak nem is szólhatnak másnak, mint az ott (abban a negyedben, abban a háztömbben) élőknek, *a környéken mindenkinek.*

A 2022-es népszámlálás adatai szerint Józsefvárosban több ezer külföldi állampolgár él (a tavalyi adat alapján egész pontosan 9920 fő nem magyar állampolgár, akik közül 7145 fő nem az Európai Unióból származik). Az itt élő külföldiek között éppúgy vannak egyetemisták (hiszen Józsefváros egyetemváros), különböző magyar cégeknél dolgozó uniós állampolgárok, mint ukrainai menekültek és vendégmunkások, kínai, vietnámi, közel-keleti, iráni, afgán családok. Az ő közéleti, kulturális részvételük erősítését célozza például az Önkormányzat honlapjának angol nyelvű szekciója, angol nyelvű hírlevele, hírei és kisokosai, az ő kulturális önszerveződésüket mutatja a Kashmir Fesztivál, az ő bevonásukat segíti, ha minél több két- vagy több-nyelvű programot szervez a JKN Zrt., illetve az Önkormányzattal bármilyen formában együttműködő civil, kulturális szervezetek. Az önszerveződő külföldi közösségek jelen vannak többfelé is Józsefvárosban, ilyen például a Lujza utcai Mira-ház (Mira Intercultural Community) vagy a Rákóczi úti Közkincs Könyvtár, amely egy 2017-ben megnyitott angol nyelvű feminista könyvtár és közösségi tér.

A Képviselő-testület által 2023 márciusában 53/2023. (III.30.) számú határozattal elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program is így fogalmaz: „(...) itt él a legtöbb roma és a legtöbb bevándorló. A legkülönbözőbb keresztény, zsidó, muszlim és más vallási gyülekezetek mellett jelentős vallási központok találhatóak a kerületben. Józsefváros a budapesti alternatív kultúra bázisa, ugyanakkor országos jelentőségű kulturális és oktatási intézmények is kiemelkedően nagy számban vannak jelen. Egy ilyen közegben, ahol az emberek teljes természetességgel élik meg a kulturális sokszínűséget, ahol a különböző értékrendű és életvitelű emberek napi szinten gyakorolják a békés egymás mellett élés mikéntjét, nem is képviselhet más nézetet az önkormányzat, mint a toleranciát és a kirekesztés minden formájának elutasítását.” Az Önkormányzat már 2021-ben is támogatta, a „Nem kérünk virágot” alternatív nőnapra pályázat⁶ 32 pályázója, illetve 8 nyertese egyikeként, egy kerületben működő civil szervezet „Tanuljunk meg kerékpározni migráns nőkkel” című programját. E program az ismeretlennel, a mássággal szembeni esetleges előítéletek csökkentését, tehát összességében a velünk élő külföldiek integrációját célozza: „Sokan ismerjük azt a szabadságot, amit a kerékpározás okoz, emellett a kerékpár egy költséghatékony és környezetbarát közlekedési forma. A Magyarországon élő külföldi nők többségének eddig nem volt alkalma ezt megtapasztalni, ezért szervezünk egy 3 alkalmas kerékpáros programot. Szeretettel várunk olyan nőket, akik megosztanák a kerékpározás élményét migráns nőkkel, vagy szívesen gyakorolnának velünk.”

Ezen jó gyakorlatokból kiindulva meghatározó törekvésünk, hogy az integrációt segítő, két- és többnyelvű programok kínálatát bővítsük, a kerületben élő külföldiek számára is elérhetővé tegyük a társadalmi részvétel minél több formáját, valamint a kulturális kínálatot (utóbbit a vizuális művészetek és a zene révén lehet a legkönnyebben megtenni).

kiszorulását szoktuk érteni. De Józsefváros nem egységes egész. Vannak ma is kerületrészek, amelyek részben szegregálnak minősülnek, s ahol tehát kívánatos az új beköltözők megjelenése (ha az nem jár az ott élők kiszorulásával), míg más negyedekben, háztömbökben a dzsentifikáció valóban a „régiek lakók” kiszorulásával jár, ami nem kívánatos jelenség, és ezáltal fenyegeti a társadalmi sokszínűséget. Ezért az ehhez kapcsolódó intézkedések is csak lokálisak lehetnek.

⁶ <https://jozsefvaros.hu/otthon/hirdetotabla/hirek/2021/12/nem-kerunk-viragot-alternativ-nonapi-palyazat-beszamolo/>

Józsefváros Közösségeiért Nonprofit Zrt.

A Józsefváros Közösségeiért Nonprofit Zrt. (továbbiakban: JKN Zrt. vagy JKN) az Önkormányzat közművelődési feladatainak nagy részét ellátó cég. Hat önálló szakmai irányítást is igénylő alegységre tagozódik, ezek a Rendezvényszervezési Igazgatóság, a H13 Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér., a Józsefváros Újság, a Józsefvárosi Múzeum, a Közösségi Igazgatóság és az Üdültetési Igazgatóság.

A JKN Zrt. intézményei Józsefvárosi kulturális sokszínűségének igyekeznek megfelelni. A jelenlegi működés helyeitől messzebb eső negyedekben további helyek, együttműködések, programok létrehozását tartjuk fontosnak. Az egész JKN Zrt. közös feladata, hogy együttműködjön, kapcsolatot létesítsen tágabb környezetünk civil-, kulturális-, oktatási- és művészeti intézményeivel, csoportjaival, alkotóival, ezáltal olyan kulturális közeget teremtve, amiben az együttműködők, állami, fővárosi és civil intézmények, a JKN Zrt. és az Önkormányzat igazi partnerekként vesznek részt.

RENDEZVÉNYSZERVEZÉSI IGAZGATÓSÁG

A Rendezvényszervezés feladatai közé tartozik az állami és józsefvárosi ünnepekről, emléknapokról szóló hivatalos megemlékezések megszervezése, lebonyolítása, kulturális és művészeti programok, emléktábla-avatások szervezése, együttműködés, kapcsolat létesítése a kerület civil-, kulturális-, oktatási- és művészeti intézményeivel, csoportjaival, alkotóival; szakmai és szervezési háttér biztosítása projektjeik megvalósításához, szakmai segítség Józsefváros kulturális projektjeinek megalkotásában, lebonyolításában. Ehhez kapcsolódó jó gyakorlat, hogy emléktábla-avatásokra egyre gyakrabban hívjuk meg a kezdeményezőt, hogy mondjon ő is avatóbeszédet, akkor is, ha nincs különösebb rendje-rangja.

Az állami ünnepek, emléknapok, józsefvárosi megemlékezések programjai hivatalos programok, kialakult protokollal. A műsorszervezést olyan irányba fejlesztjük, hogy ahová lehet (például a kiemelt állami ünnepeken, március 15., október 23.), általános és középiskolás fellépőket szervezünk, ezzel megteremtve annak az esélyét, hogy a kerületi iskolák és az önkormányzat így is javítsa az együttműködését.

Az önkormányzati ünnepekre (díjkiosztók, emléknapok) olyan műsorokat szervezünk, amikben mindig szerepet kap kerületi művész vagy zenekar. 2023-tól számíthatunk a Balogh Paci Ösztöndíjasok részvételére ezen alkalmakon. A Balogh Paci Ösztöndíjat az Önkormányzat hozta létre; ez egy átfogó és hosszútávú ösztöndíjas program, ami a fiatalok képzésére koncentrálna, feltörekvő fiatal művészeket – főleg roma zenészeket – támogat egy éven keresztül. A jelentkezők vállalják, hogy a kerület által szervezett rendezvényeken fellépnek.

Az igazgatóság célja, hogy évenként szervezzen legalább egy új nagyrendezvényt és méltón folytassa az előző éveket, hogy a kerület saját hagyományává váló értékes és színvonalas programokat teremtsen. A Rendezvényszervezés erősíti a civil együttműködéseit és fokozatosan olyan kulturális adatbázist hoz létre (a jelen koncepció *Mellékletben* található lista kibővítésével), amely segíti az összehangolt és mégis sokszínű kerületi kulturális élet kiteljesedését.

Programjainknak minden célcsoportot ki kell szolgálnia, mind területileg, mind társadalmilag, korosztályilag, mind kulturális háttér tekintetében. Erre a széles hatókörre példa a Gyermeknap, az Idősek Világnapja, a RákócziSokk, a Mi terünk stb.

Az utóbbi években indultak az alábbi programok és együttműködések, amelyek a fenti elvek alapján formálódtak:

- Józsefvárosi Jazzfesztivál (2021 óta),
- RákócziSokk (2021 óta),

- GyereKi Fesztivál, korábban Mi terünk fesztivál (2021 óta),
- Téletemető kiszabáb-égetés (mely egy jövődöbeli karnevál első mérföldköve), ezt a 2022-ben indítottuk,
- Critical Csepp (2022 óta),
- Cigányzene éjszakája (2022 óta),
- Jótékonyági Főzőverseny (2022 óta),
- Kálvária-fesztivál (volt Dankó Feszt), ez is 2022-ben indult,
- Bacsó Bár (2022 óta),
- Horváth Mihály téri Bálaszín (2022 óta),
- „Téri dallamok” (2023-ben indult),
- Rapfesztivál (2023-ben indult),
- Cigány zenészek éjszakája (2023-ban indult).

Ezek mindegyikéből hagyományt szeretnénk teremteni. A Jazzfesztiválra már idén is tudunk jelentkezőkből is válogatni, a fesztiválon részt venni már egy év után presztízs lett.

De tegyünk említést még egy sikeres programról, ez pedig a 2023-ban megvalósított Józsefvárosi Növényvásár, amely egyúttal a kerületi civil szervezetek „expójaként” is működött.⁷ Ez abból a szempontból is közművelődési jelentőségű esemény, hogy a 2022-es Részvételi Költségvetés nyertes ötlete alapján, több mint 30 civil szervezet bevonásával, kézműves kultúra és ökológiai fenntarthatóság szemléletét átadó programelemekkel valósult meg.

Minden évben gyarapszanak az együttműködésben született programok is: 2022-ben így született a Terek közti körök a Satóbbi Egyesülettel, az Ökofeminista Fesztivál a Szeszgyárral (már 2021 óta), a Tango Projekt (Oltai Katával), a Mindenki Tangója az Arts Harmony Szabad Művészeti Társasággal, 2023-ban a Pápa téri és Teleki téri Parkmozi, valamint az Utcazenész és Járda fesztivál.

H13

A H13 gazdag kulturális, közművelődési, közösségi programkínálattal várta a józsefvárosiakat az elmúlt években: a Galéria kiállításaitól kezdve a Romadopt rendezvényéig, a Költészet napi programtól az Oviexpón át a különböző konferenciáig. A Józsefváros Újság online oldalán 2022 augusztusában végzett tájékozdó megkérdezés alapján a válaszadók többsége továbbra is kulturális intézményt szeretne a Horánszky utcába.

A H13-ba a Palotanegyed jelenébe, jellegébe, programkínálatába illeszkedő, de a többi hely vendéglátós arculatától stílusosan és funkcionálisan különböző, közösségi-kulturális szolgáltató helyet tervezünk. Egy „kultportál”-t, röviden „kultport”-ot, amelyen belépve megélhető a különféle szociális, nemzetiségi, civil és egyéb csoportok kulturális világainak egymásra hatása és egymásba játszása; a mindennapi valóságunkban rejlő egyediségének közös megélését elősegítendő.

Szeretnénk megbízható otthont adni a kerületben működő civil (pl. CaPE, UCCU) és nyugdíjas szervezeteknek, valamint az Önkormányzat és JKN közötti közszolgáltatási szerződésnek is megfelelően Józsefváros különböző nemzetiségi rendezvényeinek is. A H13 programjai között kezdeményezzük a Palotanegyed számára stílusában megfelelő és kiváló minőséget képviselő rendezvények megvalósítását. Ennek érdekében együttműködünk a környék kulturális intézményeivel, galériáival, egyetemeivel.

A Horánszky utcai épület alagsorában és a földszinten is van kiállítások rendezésére alkalmas helyiség, amihez lent kétszáz néző befogadására is képes, de rugalmasan alakítható zárt tér kapcsolódik. Ebben a térben kiállítás és előadás (akár konferencia jellegű, akár zenei/színházi) szerves egységben tud összekapcsolódni (az elmúlt időszakban ez koncertnek, konferenciáknak, a roma

⁷ <https://novenyvasar.jozsefvaros.hu/>

gyerekeket örökbefogadó szülők – Romadopt – rendezvényének és a kerületi óvodákat bemutató Oviexponak egyaránt helyszínt biztosított).

A földszinten a zárt fogadó-térből egy nyitott teraszra lehet kilépni és ebből nyílik egy mintegy ötven négyzetméteres, jó természetes fénnel is rendelkező rendezvény- és kiállítótér. Itt filmvetítéseket tervezünk 2024-től, amelyeket beszélgetés követ. A teraszt csak intézmények határolják, tehát a tervezett filmvetítést is magukban foglaló rendezvények nem zavarhatnak lakókat.

JÓZSEFVÁROS ÚJSÁG

A Józsefváros Újság print kiadásán túl a lap önálló honlapján egy folyamatosan frissülő digitális újságot is talál az érdeklődő. A lap tervei szerint tovább folytatja online elérésének növelését, hogy ezzel is erősítse kultúraközvetítő, párbeszédet megteremteni igyekvő misszióját. 2023 augusztusára 13 ezresre nőtt az Újság követőtábora a Facebookon, a Youtube-követők száma is elérte az ezret. A lap készül közösségi szolgálatos középiskolásokat (IKSZ) is fogadni, bekapcsolódni a gyermek-részvételiségi programba, és folytatni a roma gyakornoki programot. 2023-ban indított a lap egy olyan féléves roma gyakornoki programot, amelynek keretében három fiatal féléven át cikket ír a lapba, megismerkedik az újságírás műfajaival, főbb szakmai elveivel, a helyi nyilvánosság működésével (havi 50 ezer forintos ösztöndíjban részesülve).

Az Újság szervezésében működik egy közéleti klub is a H13-ban. A Józsefváros Újság 2023-ban is folytatja, sőt növelni igyekszik a helyi kulturális közélet közvetítésében kifejtett szerepét. Habár a *Józsefváros Újság* szervezetileg a JKN Zrt. szervezeti egysége, az Önkormányzatnak nincs, és semmilyen körülmények között nem is lehet a lap szerkesztői függetlenségét sértő bármiféle elvárása.

JÓZSEFVÁROSI MÚZEUM

2024 elején a József körúton, a 70-es szám alatt születik majd meg a saját gyűjteménnyel rendelkező, állandó kiállítással debütáló *Józsefvárosi Múzeum* (továbbiakban: Múzeum), melynek tevékenysége már most is zajlik, körüti kirakatában már most is kiállítás látható.⁸ A Múzeum munkatársai jelenleg a terepen (pl. városi sétákat szervezve), illetve a világhálón működve valósítják meg közösségi múzeumunk gondolatát. Folyamatos a Múzeum gyűjteményezési tevékenysége is, méghozzá közösségi alapon, a kerületi lakosokhoz intézett felhívások révén. A Józsefváros Újságban is működtetnek egy rovatot.

A Képviselő-testület 2021. július 22-i ülésén 489/2021.(VII. 22.) számú határozatával elfogadta a Múzeum létrehozására vonatkozó előterjesztést. A VIII. kerület saját helytörténeti és kortárs művészeti fókuszú múzeuma Józsefváros tárgyi, szellemi kulturális örökségének és a városrészben lakók szubjektív emlékezetének gyűjtésére, megőrzésére és bemutatására vállalkozik. A kutatás, gyűjteményezés és a feldolgozás, dokumentálás jelenleg is zajlik, a bemutatási funkció, tehát eredményeink kiállításba komponálása az épület felújítását követően valósulhat meg.

A Képviselő-testület által elfogadott missziójának megfelelően a Múzeum egy szolgáltató szemléletű, közösségi, családbarát és társadalmilag érzékeny múzeum lesz, mely folyamatosan reflektál a kerületben tanuló diákok és pedagógusok igényeire. A Józsefvárosi Múzeum stratégiai célja,

⁸ A József körút 70. alatti épület már 1893-as megépítése óta kulturális funkciót tölt be, előbb moziként, utóbb pedig, különböző intézményi keretek között és néven, képzőművészeti kiállítótérként. Legutóbb 2013-ban újította fel a Józsefvárosi Önkormányzat a teret; ezután Józsefvárosi Galéria és Rendezvényközpont elnevezéssel, egy akkor új koncepció szerint kezdte azt üzemeltetni. Az utóbbi években Szabó Erzsébet vezetésével a Galéria iránya világos és egyértelmű volt, így sikerrel tudta a tereket emberekkel és kulturális eseményekkel megtölteni. A Galéria elsősorban az idősebb generáció, valamint a családok számára nyújtott rendszeres alkalmat a találkozásra, kulturális eseményeken való részvételre. Szabó Erzsébet által valóra váltott magas színvonalú koncepció ugyanakkor nyugdíjazása, valamint a Kormányzati elvonások okán nem volt fenntartható 2022-től.

hogy a kerületben élőkben erősítse a helyi identitást, a lokális öntudatot, valamint specifikusan célzott és fejlesztett programjai és szolgáltatásai által közösséget fejlesszen a kerület különböző, anyagi vagy egyéb hátrányos helyzete miatt marginális csoportjai között.

A Múzeum közművelődési feladatai közé tartozik a gyűjtemény további gyarapítása (tárgygyűjtés), a lakossági interjúk (*oral history*) folytatása, a közösségépítés, a városi séta-repertoár bővítése, a múzeumpedagógiai foglalkozások (óvodákba és iskolákba kitelepülve, séták gyerekeknek), kiállítások szervezése; továbbá a közérdekű muzeális kiállítóhely fokozat megszerzése. Kerületi múzeumként valamennyi korosztályhoz, társadalmi csoporthoz szólni fog a Józsefvárosi Múzeum. Az épület felújításával párhuzamosan egy olyan kiállítás tervezése folyik, amely az intézmény gyűjteményezési, kutatási szemléletét és a kortárs muzeológia irányaihoz való hozzáállását is a közönség elé fogja tárni a nyitókiállításon. A tárlat alapját a közösségi oral history és tárgygyűjtés eredményei fogják képezni (jelenleg kb. 400 aprónyomtatványt, fotót, személyes használati tárgyat, ipari emléket tartalmazó gyűjteménnyel rendelkezik már a múzeum). A nyitókiállítás koncepcióját a későbbi pedagógiai és közművelődési hasznosítás lehetőségeinek figyelembevételével alkották meg.

Jóllehet, a Múzeum gyűjteményének alapját a közösségi gyűjtésből beérkező anyagok adják, a különböző aukciós házak kínálatában időről-időre felbukkannak olyan unikális, a kerület történetének rekonstruálásához nélkülözhetetlen tárgyak, fotók és aprónyomtatványok, amelyeket vásárlás útján tudunk gyűjteménybe venni. A gyűjteményi anyag feldolgozásához hozzáférés szükséges a történeti forrásként szolgáló adatbázisokhoz (Arcanum, Hungaricana), valamint könyvtári és levéltári gyűjteményekhez.

A 2023-as évben a múzeumhoz tartozó Nap utcai alagsori helyiségben múzeumpedagógiai műhely és közösségi tér nyílik, mely a kerületi diákok számára biztosít majd helyszínt kreatív foglalkozások, workshopok, tanulmányi kiállítási projektek megvalósításához.

A szakmai munka alakulásáról, a kutatási eredményekről, a gyűjtemény-gyarapításról olyan alternatív módokon számol be az intézmény, amelyek lehetővé teszik, hogy a nagyközönség minél több tudást és információt kaphasson Józsefváros gazdag múltjáról és jelenéről; az Önkormányzattal és cégeivel, helyi civil szervezetekkel és kisközösségekkel együttműködve lokális történeti és művészeti tartalmakkal.

A Múzeum egyik kiemelt feladata lakóközösségi részvételi projektek elindítása, amely egy-egy kiválasztott kerületi ház történetét rekonstruálja a helyi lakosok bevonásával. A több hónapos folyamatról módszertani kézikönyv is készül, segédletet és útmutatást biztosítva további hasonló kezdeményezések számára. Az első kísérleti projekt tanulságait értelmezve, a tapasztalatokat beépítve a következő években a lehető legtöbb kerületi lakóközösség részvételével további kutatási projektek indulnak.

A Múzeum online térben való láthatóságát a folyamatosan gyarapodó követői bázissal rendelkező közösségi média felületek mellett a honlap is biztosítja majd. A Múzeum részt vesz a BFL és a FSZEK által hazánkban működtetett Topotéka felület kerületi oldalának kezelésében, gyarapításában.

A Múzeum fokozatosan kibontakoztatja a Képviselő-testület által elfogadott koncepcióban összefoglalt edukatív tevékenységét is, amely egyaránt célozza a gyerekek és felnőttek korosztályát. Kerületünkben ugyanis kiemelten fontos, hogy azon gyermekek és felnőttek számára, akik szociális hátránnyal élnek, köztük a munkanélküliek, lakhatási és mélyszegénységben élők számára a múzeum kiállításai és múzeumpedagógiai foglalkozásainak specifikus ajánlatai legyenek. A Múzeum minden józsefvárosi, és a Múzeum küldetése, hogy elősegítse ezen emberek társadalmi és kulturális mobilitását. Jó gyakorlattal rendelkezik ezen a téren jelenleg a Petőfi Irodalmi Múzeum (Ki vagyok én? Én mondom meg!), a Szabadtéri Néprajzi Múzeum (Bőröndmúzeum). Tematikus sétákat (városi sétákat) is tervez a múzeum. Ahogy Nagyné dr. Batári Zsuzsanna, a Szabadtéri Néprajzi Múzeum tudományos és ismeretátadási igazgatója írja: „*Ma már minden múzeumi szakember számára egyértelmű az interaktív elemek használatának fontossága. A játékkal szorosan összefonódó*

interaktivitás egyaránt teremt lehetőséget az élményszerű felfedezésre különböző generációk számára. Az információ megszerzésében való aktív részvétel az egyik legfontosabb kritérium, ami egyébként lassítja, átalakítja a múzeumban a látogatói mozgást, és a múzeumban töltött idő növekedéséhez járul hozzá.”

KÖZÖSSÉGI IGAZGATÓSÁG (KESZTYŰGYÁR KÖZÖSSÉGI HÁZ, FÓKUSZ KÖZÖSSÉGI TÉR)

A Magdolna negyedben működnek a *Közösségi Igazgatóság* szinterei, a *Kesztyűgyár Közösségi Ház* és a *Fókusz Közösségi Tér*, melyek a részvétel és befogadás intézményi megtestesülései, programjaik a társadalmi kohéziót szolgálják. Kezdeményezéseik célja a közösségépítés és a helyi identitás erősítése úgy, hogy a hozzájuk látogató családok valamennyi tagjának színvonalas programokkal szolgáljanak.

A Közösségi Igazgatóság szervezi a kerületi gyermekek számára a nyári napközis tábort is, melynek évek óta szintén részét képezik közművelődési programok.

A Közösségi Igazgatóság számos saját tervezésű kezdeményezésének megvalósítása a 2023. november 30-ig meghosszabbított lejáratú VEKOP pályázati program szempontjából is eminens érdekünk, tekintettel a hely szellemére, a Magdolna és Orczy negyed társadalmi sokféleségére. A szociálisan nagyon fontos működés meghatározó része tervezhetően 2023. november végéig még ebből a pályázati forrásból megvalósítható. A jellemzően vegyes (pályázati + önkormányzati) finanszírozású programok a pályázat vállalásaiból adódóan fenntartási kötelezettségekkel is járnak. Az Önkormányzat elkötelezett mindazon programok továbbvitelében az uniós finanszírozás lezárulta (2023. november 30.) után is, amelyek sikeresen valósították meg a gyakorlatban a szociális városrehabilitáció célkitűzéseit, és az azzal egybecsengő, itt lefektetett alapelveket.

A Közösségi Igazgatóság fontos funkciója, hogy közösségi szintereket (Mátyás tér 15., Magdolna u. 47.) biztosít a vonzáskörzetében élő egyének, családok, közösségek számára. Saját megvalósítású, illetve partnereink (szakmai- civil szervezetek, egyéni oktatók, alkotók) által szervezett programjaink együttesen hozzájárulnak egy olyan befogadó tér és közeg létrehozásához, fenntartásához, amely elősegíti a társadalmi inkluzivitást, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok mind kultúrához való hozzáférését, mind a saját kulturális értékeinek elismerését. Számos szociális feladat (Fókusz gyermekfelügyelet, anyák öngondozó-önismereti csoportja; nyári napközis tábor; Zsendülő Tanoda működtetése) mellett alapvetően közművelődési feladatokat lát el, illetve a szociális tevékenységeket is közművelődési, kultúraközvetítő elemekkel dúsítja. Tereket biztosít a hagyományápolásra és alkotó folyamatok számára, továbbá művelődésre ad lehetőséget, illetve sport- és szabadidős programokat biztosít.

A Közösségi Igazgatóság által megvalósított programokkal minden korosztály igényeit igyekszünk lefedni, de kiemelt célcsoportunk a gyermek- és ifjúsági korosztály. Fontos elv az önkéntes részvétel, és a fiatalok aktív bevonása a szolgáltatástervezésbe. Ennek megvalósulása a „Nyitott Ház” programelemben látható leginkább. A Közösségi Ház nyitott terei bárki számára ingyenesen látogathatóak. Teret és eszközöket (pl. csocsó, ping-pong, könyvek, színező, rajzeszközök, társasjátékok) biztosítunk látogatóinknak. Munkatársaink mintát-, segítséget nyújtanak az eszközök használatában, befogadó módon, az együttlét, a személyesség és élményalapú fejlődés lehetőségét biztosítják a rendszeresen, vagy alkalmasszerűen betérők, elsősorban a fiatalabb korosztály számára, továbbá informálnak az egyéb szervezett programokról.

Programjainkhoz kapcsolódóan folyamatosan figyelmet fordítunk az önkéntesek, gyakornokok, közösségi szolgálatos diákok koordinálására, motiválására, felkészítésére, bevonására a programokba. Figyelmet fordítunk a különböző generációk közös tevékenységeire is pl. Cserebere Piac.

A Kesztyűgyár kínálatában számos szervezett szabadidős (kulturális, közművelődési vagy sport) programot találnak a kerületiek. Ilyen a „Szelídek tanodája” (bokszedzések), a Gólya bokszt, a „Dance Force” (hip-hop tánc), a kézműves műhely, a sportfoglalkozások (kerékpáros, ügyességi játékok, foci,

kosárlabda, ping-pong), a drámajáték, a filmklub stb. A gyermekek és fiatalok programjai mellett a felnőtt és az idősebb korosztálynak is nyújtunk programokat: „Nyugdijas ping-pong”, Gerinctorna, Meridián torna, jóga stb.

A Kesztyűgyárban negyedévente nagyobb szabású közösségi rendezvényeket szervezünk, amelyre a tágabb közösséget, szülőket, barátokat, társszervezeteket, iskolákat, helyi lakosokat is meghívjuk. A rendezvények lehetőséget nyújtanak arra, hogy a különböző alprogramjainkban résztvevő csoportok együtt ünnepeljenek, átéljék a közösséghez tartozás élményét. A helyi közösségben már hagyománnyá vált alkalmak: Télűző Karnevál, Gyermeknap rendezvény, Nyárázó, Halloween. Saját szervezésben valósítjuk meg minden hónap utolsó péntekén a Cserebere piacot is. Továbbá helyi társszervezetek, intézmények, önszerveződő, civil közösségek befogadása (pl. Biztos Kezdet Gyerekház, Hazavárunk Alapítvány, Akadályok Nélkül Csoport stb.).

Rendszeres, hagyományörző, kultúraközvetítő programjaink közé tartozik a Nagyecsed Cigány Táncház élő zenével (több generációs program: zene, tánc, hagyományok átörökítése, illetve megismertetése más társadalmi csoportokkal), valamint a Toppantó (magyar néptánc, ritmusjátékok óvodásoknak). Helyi zenészek számára próbaterem, stúdió biztosítása is lehetséges; működik dobkör, zenei mentorálás, konzervatóriumi diákok számára fellépési lehetőségek, részvételi filmes workshop, koncertek, színházi programok, workshop befogadása pl. Artravaló, Osonó színházi műhely.

A Padtárs Mentor program az iskolarendszeren belüli képzéssel szoros kölcsönhatásban működik, miután az általános- és középiskolás tanulók számára nyújt egyéni iskolai felkészítést. Óraadó, vagy önkéntes segítők, tanárok bevonásával. A Zsendülő tanoda részben pályázati forrásból működő tanodaprogram, a Gyermekvédelmi törvényben 2019-ben rögzített gyermekek esélyenvelő szolgáltatás biztosítása, a gyermekjóléti alapellátások körébe tartozó állami, és önkormányzati feladat ellátása: az egyéni fejlesztési tervek megvalósításán, a tanulássegítésen kívül a családi-, közösségi programok, rendezvények szervezését, kirándulásokat, kulturális programok látogatását is magában foglalja.

Az álláskereső klub és az informatikaoktatás is része a Kesztyűgyár kínálatának, s ezzel hozzájárul a közösségi ház az egész életen át való tanulás elvének gyakorlati megvalósulásához. A felnőttképzési program az álláskereséshez kapcsolódó személyes segítségnyújtáson túl infrastrukturális segítséget is nyújt: számítógép-, internet-, telefonhasználat; illetve egyéb ügyintézésrel kapcsolatos feladatokat is ellát. Folyamatosan felmerülő szükséglet a számítógép- és internet használatának oktatása felnőttek számára.

A közösségi ház kiállítóterrel is rendelkezik, ennek neve Kesztyűgyár Galéria. A 2021-ben kialakított Kesztyűgyár Galéria küldetése egy befogadó művészeti tér létrehozása, melyben tematikus kiállítások és az azokhoz kapcsolódó művészeti események révén jön létre a közösségi tudáscsere. Érdeklődésünk fókuszában – a Kesztyűgyár szociális vonalához igazodva – a társadalmilag elkötelezett és a részvételre épülő művészeti gyakorlatok, a társadalmi kérdések művészeti reprezentációja, valamint az ifjúsági- és gyermekkultúra eredményei állnak, de célunk felkutatni az autodidakta alkotókat, önszerveződő művészeti közösségeket is. Már megvalósult, a továbbiakra nézve mintát adó kiállítások: Omara kiállítás (Off biennálé keretében); Budapest Esély „Egymásra lépni tilos” pályaművek; „Kés, villa, olló szakkör (Molnár Ferenc Ált. Isk.) alkotásai; „Nő az erők” Artemisszió Alapítvány és Csoszó Gabriella által szervezett workshop fogatékkel élő női alkotóinak munkái; „Iskola nélkül az élet” kerületi diákok pályázata; helyi alkotói pályázat pályaművei, pl. Kuzma Eszter: Unfinishing, Suhajda Gábor: Mostmár sokkal jobban érzem magam.

A Magdolna utcai Fókusz Közösségi Tér egyik legfontosabb célja, hogy lehetőséget biztosítson a kerületben élő 0-3 éves korú gyermeket nevelő édesanyáknak, hogy saját támogató, megtartó közösséget alakítsanak ki, problémáikra közösen találhassanak megoldást. A célcsoportra jellemző a vidékről Budapestre költöző egyedülálló édesanyák nehézségei, anyagi problémák, magányosság, támogató családi háttér hiánya. A programok szabadidős tevékenységet nyújtanak, lehetőséget

teremtenek az önfejlesztésre, támogatják a szolidaritást, társadalmi szerepvállalást: a gyermekvállalással és gyermekneveléssel kapcsolatos kérdéskörök, a család-karrier egyensúlyának megtalálása, munkába állás idejének, módjának kérdései, az önismeret fejlesztése stb. A Fókuszban nem csak "Toppantó" (zenés-táncos baba-foglalkozás) van, de a közös tanulás különféle alkalmait is megteremtik: Interaktív előadások, közös tánctanulás (Zumba), vagy éppen varrósuli keretében.

NYÁRI TÁBOR, ÜDÜLTETÉS

A Józsefvárosi nyári napközis tábort immár 4. éve újra az Orczy-kertben rendezzük meg (Ludovika Campus). A kerületi általános iskolás (6-14 éves) gyermekek napközbeni ellátását a nyári szünetben a Közösségi Igazgatóság látja el. Az egész nyáron át tartó program alatt a józsefvárosi gyermekek számos kulturális programban vehetnek részt (Ld. korábban felsoroltak). Mivel a tábor programját igyekszünk a lehető legmagasabb színvonalon megszervezni, emiatt nem csak a hátrányos helyzetben lévő családok veszik igénybe a szociális alapú szolgáltatást, hanem egyre több középosztálybeli család is. Így a közművelődési stratégia több alapelve is megvalósul: a különböző szociokulturális környezetben élő gyermekek élmény alapú együtt nevelése-, művelődése, a társadalmi szolidaritás, deszegregáció természetes megvalósulása, a kulturális esélyegyenlőség növelése.

A JKN Zrt. szervezi az Önkormányzat fenntartásában működő nevelési-oktatási intézmények tanulóinak táboroztatását is. A folyamatosan épülő-szépülő Magyarúton nemcsak a tavaszi és őszi időszakban, az erdei iskola turnusaiban táborozhatnak a gyerekek, de a nyári időszakban is kellemes napokat tölthetnek el. Az önkormányzat másik tábora Balatonalmádi-Káptalanfüreden van, a tábor építése jelenleg is zajlik az építési hatóság által előírt ütemezés szerint. A szintén Káptalanfüreden lévő strandunkat az Önkormányzat döntése alapján térítésmentesen használhatják a kerületiek.

Ezek a táborok alapvetően jórészt a kerületi általános iskolás gyermekek erdei iskolás részvételét biztosítják. A gyermekek rekreációja mellett az ötnapos programok a szorgalmi időszak „képes-hangos” kiegészítőjeként olyan ismereteket biztosítanak a résztvevők számára, amelyek kiegészítik az oktatásban szerzett ismereteiket. Üdülünk elhelyezkedéséből kézenfekvően fakad, hogy a környezet, a természet, Magyarút földrajzának és biológiájának megismerése lehet ilyen téma. Ráadásul gyermekeink városi körülményekből jönnek, az erdő, az erdei állatok vagy a környéken található állattartási modellek novumot is jelenthetnek számukra. A Pest és Nógrád megyében található építészeti emlékek (Nógrádi vár és Drégely vára) alkalmat adhat a történelemtanítás kiegészítésére. A kerületről szóló vagy az általános iskolás tananyagokra támaszkodó vetélkedő anyagok – pedagógusok bevonásával zajló – összeállításával és játékok szervezésével, játékosan közvetíthetünk ismereteket a résztvevő osztályok számára.

A nyári táborok szervezésében erősíteni fogjuk a szaktábor jellegét. A szabadidős programok mellett különböző tematikus táborokat fogunk kínálni. A témák változatosak, a gyerekek számára vonzó módon kialakítottak, meglévő tehetségüket kibontakoztatók, készségeiket fejlesztők kell, hogy legyenek (képző- és előadóművészet, zene, mozgásművészet, környezetvédelem stb.)

Közművelődési és együttműködési megállapodások

Minden józsefvárosi lakosnak joga van a magas színvonalú közművelődésre, lakóhelyéhez a lehető legközelebb. A Kulttv. 79. § (1) bekezdés szerinti felhatalmazás, valamint az önkormányzat közművelődési feladatairól szóló 81/2011. (XII.22.) önkormányzati rendelet 4. § (3) bekezdése alapján az Önkormányzat a közművelődési rendeletében meghatározott közművelődési feladatok megvalósítására közművelődési megállapodásokat kötött. A kerület kulturális életének fellendítése,

Józsefváros kreatív energiáinak ösztönzése érdekében pedig együttműködési megállapodások, közszolgáltatási és megbízási szerződések kerültek kialakításra.

Ilyen például a Magdolna utcai Vasas-székházban működő Vasas Művészegyüttes Alapítvánnyal a 2023. évben kötött megállapodás. Tekintettel arra, hogy a példaként említett Vasas rendelkezik a megfelelő humán kapacitásokkal, kompetenciákkal, a megítélt támogatás összege, a megállapodásban is nevesített szolgáltatásokért cserébe az egyik legköltséghatékonyabb módja a közművelődési feladatok ellátásának az Önkormányzat részéről.

Ezen támogatási forma alkalmas, hogy a JKN Zrt. működése által jelenleg nem vagy korlátozottan érintett területeket és közösségeket is érdemben elérje, valamint integrálja az Önkormányzat. Érdemes megfontolni ilyen partnerekkel való együttműködés lehetőségét a Losonci, Orczy, Népszínház és Százados negyedekben, valamint a Tisztviselőtelepen.

Jelenleg érvényes közművelődési megállapodások

Vasas Művészegyüttes Alapítvány

A Teszársz Károly Vasas Művészegyüttes és Ifjúsági Ház „utódjaként” a Vasas Szakszervezeti Szakszövetség 1999-ben alapította meg a Vasas Művészegyüttes Alapítványt, amely folytatja a vasas hagyományok őrzését. Az alapítvány fő tevékenységként amatőr művészeti csoportokat működtet: Vass Lajos Kórus (alapítás éve: 1903), Vasas Tánckar (1947), Vass Lajos Szimfonikus Zenekar (1949), Vasas Tánckar Obsitos Csoportja (1999). Célja egyrészt Józsefváros, másrészt a főváros és az ország kulturális életének színesítése, másrészt pedig a közösségépítés, amivel közvetve az amatőr művészeti mozgalom fenntartásához is hozzájárul.

A Vasas Művészegyüttes Alapítvány 2008. május 20. napjától rendelkezett a kerülettel közművelődési megállapodással, ami nem járt az Önkormányzat részéről anyagi kötelezettségvállalással. A szerződés felülvizsgálata alapján 2023. január 24. napján új határozatlan időre szóló közművelődési megállapodás került megkötésre; az anyagi támogatás évente kerül meghatározásra. A Művészegyüttes a szaktörvényben meghatározott kulturális alapszolgáltatások közül a művelődő közösségek létrejöttének és működésének támogatásában, helyszín biztosításában, a közösségi részvétel fejlesztésében, a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítésében, illetve az amatőr alkotó és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosításában tud együttműködni az Önkormányzattal.

A Vasas Művészegyüttes Alapítvány szakmai terve szerint növelni kívánja részvételét Józsefváros kulturális, művészeti életének gazdagításában. A művészegyüttes az önkormányzati kulturális eseményeken történő közreműködés mellett kiemelt figyelmet fordít a helyi általánosiskolások, illetve idősek megszólítására is.

Az alapítvánnyal megkötött közművelődési megállapodás az együttműködés keretrendszerét rögzíti. Akonkrétnan ellátandó feladatok és a hozzájuk rendelt források tekintetében pedig minden tárgyre támogatási szerződés megkötése szükséges.

Roma Parlament – Polgárjogi Mozgalom (Bura Károly Galéria)

A Roma Parlament – Polgárjogi Mozgalom a 2021-től 2026-ig szóló közművelődési megállapodás alapján az Önkormányzattól bérelt Budapest VIII. kerület Kőfaragó u. 5., valamint

Budapest VIII. kerület, Üllői út 58. szám alatti helyiségben Bura Károly Galéria néven saját közművelődési-kulturális intézményt működtet.

A Galéria elsőrendű célja, hogy megismertesse mind a cigány/roma közösségekkel, mind a nem cigány magyar emberekkel és közösségekkel mindazon értékeket, amelyeket a cigány/roma emberek és közösségeik hordoztak és hordoznak, amelyek nagyban hozzájárultak és hozzájárulnak Magyarország sokszínűségéhez, értékgazdagságához.

A Bura Károly Galéria legfőbb vállalása a roma értékrepresentáció. Munkájuk során arra koncentrálnak, hogy a romák önértékelését és a többségi társadalom pozitív hozzáállását a kultúrán keresztül a roma személyek és közösségek felé elősegítse, ennek megfelelően a 2022-es évben például tucatnyi (pontosan 12) kiállítást rendeztek.⁹

Giusto-Kamara Művészeti Közhasznú Nonprofit Kft.

A Giusto-Kamara Művészeti Közhasznú Nonprofit Kft.-vel kulturális közszolgáltatási feladatainak ellátása érdekében 2013-ban határozatlan idejű megállapodás került aláírásra. Ennek keretében a Giusto kamarazenekar vállalta, hogy igény szerint, előzetes egyeztetés alapján, kulturális műsorokon közreműködnek az Önkormányzat vagy az általa fenntartott intézmények rendezvényein évente legalább egy alkalommal, közreműködik Józsefváros szellemi és művészeti értékeinek bemutatásában, kiállításokon, kulturális programokon, irodalmi és zenei esteken. Ezt a megállapodást érdemes felülvizsgálni, mivel jelenleg nem teljesül maradéktalanul.

Leonardo 41 Alapítvány az élő kultúráért egy élő kultúrházért

A Grund elnevezésű vendéglátóipari- és közösségi helyet működtető Leonardo 41 Alapítvány az élő kultúráért egy élő kultúrházért szervezettel az Önkormányzat közművelődési feladatainak végrehajtása érdekében 2009. március 11. napján közművelődési megállapodás került aláírásra határozatlan időre. Az Alapítvány a közművelődési megállapodásban vállalta többek között Józsefváros szellemi vonzerejének növelését, a civil társadalom kulturális önszerveződő tevékenységének erősítését, a hátrányos helyzetű rétegek kulturális elesettségének mérséklését, a kerület kulturális értékeinek, hagyományainak feltárását, megismertetését, ápolását, a gyermekek és fiatalok

⁹ **Bura Károly Galéria - kiállítások 2022-ben:**

Levegőt! – reprezentatív kiállítás

A "Hazádnak rendületlenül..." kiállítási anyaga két józsefvárosi iskolába kerül.

International Roma Day – Nemzetközi roma nap – Szabadulás II. kiállítás

Roma Café Dráfi Kálmánnal – Cziffra György est

Roma Café Oláh Tzumo Árpáddal – Népdalfeldolgozások

A Galéria vendége volt Bruce Dale

ZSIGÓ 70

Szabadulás – válogatás a Bura Károly Galéria gyűjteményéből – időszaki kiállítás – Jászberény

Csalog staféta – felolvasó est a Blinken OSA, a Pinceszínház és a Litera partnerségében

Csanya 60 - Szolnoki Csanya Zsolt önálló kiállítása

ROMAGYAR – Nyári Sárkány Péter önálló kiállítása

KözösNevező – Farkas Attila és Farkasné Szabadfi Éva közös kiállítása

2023. első felében:

Kállai Henrik – önálló kiállítás

Horváth M. Judit

Kállai András

Bari Károly est

Oláh Norbert

Hommage à Dilinkó Gábor – a Bura Károly Galéria gyűjteményéből és partnereitől kölcsönzött képek

Hommage à Oláh Jolán – a Bura Károly Galéria saját gyűjteményéből és partnereitől kölcsönzött képek

művelődési, művészeti és közösségi életének felpezsdítését, 2020 és 2023 között újraindította a Pál utcai fiúk közoktatási programot (drámapedagógiai foglalkozás, interaktív kézműves program és lézerharc játék), valamint a Zumbini és az Ovi-bugi programot. Egyik legrégebbi és legnépszerűbb programjuk a Grundon a kisbabáknak szóló Ringató (kisgyerekes anyukáknak, családoknak; a Ringatóra alkalmanként legalább 20 józsefvárosi anyuka viszi el kisgyermekét).

Tudományos Ismeretterjesztő Társulat

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulattal az Önkormányzat közművelődési feladatainak végrehajtása érdekében 2008-ban határozatlan időre közművelődési megállapodás került aláírásra, melynek keretében a felek meghatározták, hogy együttműködnek a felnőttképzés, a pályakorrekció területén, főként a felnőtt polgárok érdekében. A Társulat tehetséggondozó versenyeivel, szakköreivel, bemutatóival támogatja a felnövekvő józsefvárosi generációk felkészítését és programokkal fejleszti műveltségüket az egyetemes kultúra értékeinek közvetítésével. A megállapodás szerint a Társulat nem részesül anyagi támogatásban. A TIT egyúttal a Planetárium fenntartója is, ezért keresni fogjuk velük a kapcsolatot, hogy az együttműködést erre a területre is kiterjesszük, (nem anyagilag) támogatva a Planetárium mielőbbi felújítását, újraindítását.

TIT Kossuth Klub Egyesület

A TIT Kossuth Klub Egyesülettel az Önkormányzat közművelődési feladatainak végrehajtása érdekében 2010-ben közművelődési megállapodás jött létre határozatlan időre. A megállapodás keretében a TIT Kossuth Klub Egyesület vállalta, hogy folyamatos tájékoztatást nyújt az Önkormányzat felé az általa szervezett, illetve befogadott programokról, a kerületi lakosok számára ingyenessé teszi, illetve kedvezménytel kínálja programjait és képzéseit, a kerületi nemzetiségi önkormányzatok részére rendezvényhelyszíneket biztosít.

A közművelődési tevékenység részletezése:

- a József Attila Szabadegyetem előadás-sorozatainak lebonyolítása,
- tehetséggondozó programok lebonyolítása,
- közéleti rendezvények szervezése,
- pedagógus-továbbképzések szervezése, lebonyolítása,
- nyelvi képzések és vizsgák szervezése lebonyolítása,
- jazzklub működtetése,
- táncházi programok szervezése lebonyolítása,
- kiállítások szervezése különös tekintettel a kerületben élő művészek reprezentálására.

Vasas Központi Könyvtár Alapítvány

A Vasas Központi Könyvtár Alapítvány és az Önkormányzat között 2008. június 5. napján határozatlan időre szóló közművelődési megállapodás került megkötésre. A szerződés alapján Vasas Központi Könyvtár Alapítvány könyv-állományával az ingyenes könyvtárhasználat jogát biztosítja a kerületben élők számára, internetes elérhetőséget biztosít, rendszeres író-olvasó találkozót, zenés irodalmi esteket szervez. Folyóiratok átadásával támogatja a kerületi közoktatási intézményeket, idős klubokat.

Mindezen közművelődési megállapodásoknak a korábbiaknál alaposabb monitorozására és szükség esetén, felülvizsgálatára a jelen koncepció elfogadását követően sort kell keríteni.

Kulturális, közművelődési tárgyú együttműködési megállapodások

Budapest Komplex Szakképzési Centrum Kézművesipari Technikum

A Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Kézművesipari Technikum 1979-ben költözött a Práter utca 31. szám alá, és azóta is Józsefvárosban működik. Az iskolában oktatott szakképesítések most is nagyon népszerűek, és keresettek (pl. ötvös, fényképész-és fotótermék kereskedő, fogtechnikus). 2007-ben a Felnőttképzési Akkreditációs Tanács az iskolát, mint Felnőttképzési Intézményt akkreditálta. Az iskola a Budapesti Komplex Szakképzési Centrum intézménye.

A határozatlan időre szóló anyagi hozzájárulást nem igénylő együttműködési megállapodás 2022-ben került megkötésre. A szerződés keretében a Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Kézművesipari Technikum vállalta, hogy Budapest VIII. kerületében található épületekről felvételeket készít, bemutatva a kerületben történő változásokat, lehetőséget biztosít VIII. kerületi gyermekek részére a nyári táborában történő részvételre, Budapest VIII. kerület területén fotó vagy ötvös szakmákra vonatkozó kiállítást szervez, valamint együttműködő kapcsolatokat alakít ki a Budapest VIII. kerületben található kulturális intézményekkel.

Turay Ida Színház Közhasznú Nonprofit Kft.

A Turay Ida Színház 2014. óta található a józsefvárosi Kálvária téren. A színház 300 fő befogadására képes.

A Turay Ida Színház Közhasznú Nonprofit Kft. 2015. március 4. és 2021. február 28. között közszolgáltatási szerződés keretében látott el közművelődési tevékenységet a kerületben. A járványhelyzet következtében a közszolgáltatási szerződés nem került meghosszabbításra. A Turay Ida Színház 2022. évben megbízási szerződés keretében előadó-művészeti feladatokat látott el iskolai és óvodai csoportok részére zártkörű előadások szervezésével, idős otthonokban zenés műsor biztosításával, valamint 1.000,- Ft összegű kedvezményt biztosít a Turay Ida Színház nyilvános előadásaira a Józsefvárosban állandó lakóhellyel rendelkező 65 év feletti lakosok részére, az Önkormányzat anyagi kötelezettség vállalása mellett. A Képviselő-testület 2023. március 30-ai döntése alapján a kapcsolatot három évre szóló közszolgáltatási szerződés keretében kívánja folytatni, megerősíteni.

A kedvezményes helyiségbérlettel rendelkező szervezetekkel is elkezdődött az együttműködési megállapodások rendszerének kialakítása, ennek mintájára mindezen, itt felsorolt együttműködési megállapodásoknak és szerződéseknek a korábbiaknál alaposabb monitorozására és szükség esetén, felülvizsgálatára - ez érintettekkel való partnerség keretei között - a jelen koncepció elfogadását követően sort kell keríteni.

Kulturális stratégia – negyedről negyedre¹⁰

Bár jelen koncepció Józsefváros negyedek szerinti bemutatását követi, és meggyőződésünk, hogy ez a kerület kulturális térképének helyes megközelítése, a negyedek bemutatása előtt szeretnénk még egy megjegyzést tenni. Ugyanis egy-egy negyeden belül is igazi sokféleség jellemzi a városrészeket, háztömbről háztömbre, épületről épületre, vagy akár egy-egy épület udvari és emeleti részei között is jelentős társadalmi, gazdasági, kulturális különbségek vannak – ezzel a sokszintű sokszínűséggel, sokdimenziós sokféleséggel számolnia kell a közművelődési koncepciónak is.

Palotanegyed

A Palotanegyed történeti okoknak és a rendszerváltást követően korai rehabilitációjának köszönhetően a kulturális és közművelődési célú fejlesztések itt már egy sűrűbb kulturális szövetben történhetnek meg. Ez a negyed ad helyet olyan kiemelt nemzeti és fővárosi kulturális intézményeknek, mint a Magyar Nemzeti Múzeum, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, az Uránia Nemzeti Filmszínház, valamint az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara, valamint a Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a Károli Gáspár Református Egyetem kampuszai. A negyedben a 2000-es évektől fokozatosan jelentek meg a kortárs művészeti galériák, így a Molnár Ani Galéria, a DOXA, a TOBE Galéria, Ari Kupsus Galéria, valamint a Roma Parlament Alapítvány által – a kerülettel kötött közművelődési megállapodás keretében – működtetett Bura Károly Galéria. Az Önkormányzat 2015-ben fogadta el a Galérianegyed koncepciót, a Bródy Sándor utca és környéke pedig az elmúlt időszakban egyre több kortárs művészeti kiállítótérnek ad otthont.

Ezen kiemelkedően sűrű kulturális ajánlathoz csatlakozott 2023-ban az Önkormányzat által meghirdetett kedvezményes helyiségbérleti pályázaton sikeres ArtEnto Ökocentrum.

A negyed jellemzője továbbá, hogy olyan különleges kulturális és oktatási intézményeknek is helyet ad, mint az Országos Evangélikus Levéltár, Budapesti Olasz Kultúrintézet, a Szlovák Intézet, Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem, valamint a jezsuiták által fenntartott Párbeszéd Háza. Ezen gazdag kulturális ajánlathoz kapcsolódik majd a rehabilitált Blaha Lujza téren szintén felújított Corvin Áruházban megnyíló Apollo Galéria.¹¹

A negyed a következő időszakban is több, elsősorban állami, illetve állami forrásból megvalósuló közművelődési és oktatási célú fejlesztésnek lesz a területe. Kiemelten fontos, hogy a Pázmány Kampusz tervezésében a közösségi és zöld szempontok is megjelenjenek, a várható kulturális és sportfunkciók pedig a józsefvárosiak számára is hozzáférhetőek legyenek. Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a Magyar Rádió történelmi épületei, nem csak a Bródy Sándor utcában, a kerület

¹⁰ A kulturális fejlesztéseknél, amennyiben hosszabb távon új helyszínekben is gondolkozik az Önkormányzat, akkor a *Józsefváros közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási terve 2022-2029* (<https://jozsefvaros.hu/otthon/onkormanyzat/strategiak/2022/05/jozsefvaros-kozep-es-hosszu-tavu-vagyongazdalkodasi-terve-2022-2029/>), a Képviselő-testület által elfogadott dokumentumban szereplő ún. funkcióváltásra kijelölt épületekben érdemes leginkább gondolkodni: "A bérházak jövőjéről való gondolkodás során a bontásra kijelölés mérlegelésekor figyelembe vettük a városképi, emlékőrzési szempontokat is, hogy maradjanak olyan épületek is, amelyek őrzik Józsefváros hagyományos építészetét. Józsefvárosban még mindig megtalálhatók a XIX. században épült földszintes házak, amelyek önmagukban nem képviselnek építészeti értéket, de városképi jelentőséggel bírnak; emlékeztetnek a régi Józsefvárosra. Ezek közül a földszintes házak közül kiválasztottuk azokat az ingatlanokat, amelyek műszaki állapotát tekintve felújíthatók, meghatározóak az utcaképből, és funkcióváltással működtetésük fenntartható. Erre tekintettel alakítottuk ki a funkcióváltásra javasolt épületek körét, melyeket elsősorban városképi okok miatt javasolunk megőrizni."

¹¹ De időről időre különböző bisztrókban is rendeznek kiállításokat, különböző kulturális programokat, pl. ilyen volt a *Satöbbi Összművészeti Egyesület* „Terek közötti körök” kiállítása az egyik ilyen helyen.

múltjához méltó módon a józsefvárosiak, a palotanegyediek által is hozzáférhetőek legyenek, s legalább részben közösségi-közművelődési-kulturális funkciót kapjanak.

További állami forrásból történő fejlesztés várható a Gutenberg Házban, az egykori Gutenberg Művelődési Központban, melynek tulajdonosa a Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskola Alapítvány. Ezen rendkívül sűrű kulturális szövetben működik a JKN Zrt. által fenntartott H13 is.

Milyen feladataink vannak?

- Középtávon szükséges koncepciót készíteni a H13 kulturális hasznosításának módjára
- Tárgyalások kezdeményezése a Pázmány Péter Katolikus Egyetemmel, hogy a kerületieknek a közösségi programokba való minél teljesebb körű bevonását elérjük, a legendás Márványterem megmaradjon és legalább részben látogatható közösségi-kulturális funkciót betöltő helyszíneként maradjon meg.
- Gutenberg-otthon: tárgyalásokat kezdeményezésünk, hogy – a felújítás után – a kerületieknek a kulturális programokhoz való minél teljesebb körű hozzáférést elérjük.

Csarnok negyed

A Csarnok negyed egyre több galériával, könyvesbolttal, közösségi keramikus-műhellyel, műteremlakással, klubbal rendelkezik, és itt található az Óbudai Egyetem egyik Kampusza is. A Vásárcsarnok pedig egy ma még – a Mindspace korábbi kísérleteit és a Józsefvárosi Jazzfesztivált leszámítva – közművelődési szempontból jórészt kihasználatlan lehetőség.

A 4-es metró 2014-es átadását követően a Csarnok negyed kulturális jellegű rehabilitációja az Önkormányzat tevékenysége nélkül is megkezdődött, ugyanakkor a 2019-es időszakot követően a JKN Zrt. is kiemelt figyelmet helyezett a negyedre. A környék kiemelt kulturális középpontja lett a Rákóczi tér, ahol számos kulturális és közösségi fesztivál, zenei rendezvény találta meg a helyet. A Rákóczi tér kulturális hasznosításának egyik vállalt célja a jelenleg alulhasznosított Vásárcsarnok revitalizálása, valamint a kerület Körúton belüli Palotanegyedének és Körúton kívüli területeinek és közösségeinek minél hatékonyabb összekapcsolása.

A Déri Miksa utca felújítása, a Bacsó Béla utca megnyitása és várható fejlesztése, a 2023-ban sikeresen zárult *Üzlethelyiség pályázat* mind erősítik a környék kulturális és közösségi revitalizációját, melyet a Horváth Mihály tér felújítása, valamint a Népszínház utca fokozatos rehabilitációja tovább erősít.

A negyedben működik több kiemelkedő kulturális intézmény, így a kerület és az iskola között 2023-ban kötött megállapodás keretében látogatható, kiemelkedő politika- és kultúrtörténeti jelentőségű egykori Népszava-nyomda, az ISBN Galéria és Könyvesbolt, az egykori József utcai műteremházban ma is működő Martsa szobrászműhely, a Nyolcésfél, az Auróra Községi Ház és az ahhoz tartozó klímakert; de igen jelentős az Óbudai Egyetem két telephelye is (ezek különböző alkalmakkor – pl. a Kutatók éjszakáján – megnyílnak, és kulturális programokkal várják a józsefvárosiakat).

A negyed egyik ikonikus épületében, a Napházban található továbbá a Romano Kher Budapesti Roma Művelődési Ház egyik telephelye is, mely adottságot a kerületnek érdemes a korábbinál jobban hasznosítania.

A Csarnok negyedben, a Tavaszmező u. 6. alatti ingatlanban (Seenger-ház) működött több más kulturális és civil szervezet mellett a Roma Parlament, melynek gyűjteményéből jelenleg a Roma Parlament Egyesület a Kőfaragó utca 5. alatti Bura Károly Galériában, valamint az Üllői út 58. szám alatt rendez kiállításokat (utóbbi helyszínen a Roma Parlament Egyesület, az Önkormányzat és Budapest Főváros Önkormányzata folytatott háromoldalú együttműködés keretében). A Tavaszmező utcai ingatlant 2016-ban a magyar állam ingatlancsere és vásárlás útján szerezte meg az Önkormányzattól, majd 2018-ban jelentette be, hogy a helyén Cziffra György Roma Oktatási és Kulturális Központ fog megnyílni. A roma kulturális központ létrehozásáról az alapkövetétel óta nincs nyilvános hír, az épület ugyanakkor – mely a józsefvárosi épített örökség és kulturális identitás egyik legkiemelkedőbb példája – az állam, mint tulajdonos által elhanyagoltan, folyamatos érték- és állagromlást szenved el (beleértve a falfestményeket is). A műemléki védelem alatt álló ház helyzetének rendezése és rehabilitációja nemzeti és kerületi ügy, melyben a tulajdonosi szándék hiányában az Önkormányzatnak szükséges kezdeményezőként fellépnie.

A jelen dokumentummal párhuzamosan készülő Józsefvárosi Roma Stratégia előzetes változatában megfogalmazódott az az terv, hogy jöjjön létre egy autonóm józsefvárosi roma kulturális-közművelődési intézmény. A Roma stratégiában megfogalmazódó terv szerint az önkormányzat intézményi hálózatában létrehozuk a romák közösségi kulturális értékeit, hagyományait ápoló, gyűjteményeit létrehozó, bemutató közművelődési és kulturális közszolgáltatások helyét, és biztosítjuk a szakértelmet és a szoros együttműködést az önkormányzat közművelődésért felelős más intézményeivel. Ez önálló, nem a meglévő intézmények alá rendelt, önkormányzati roma kulturális-közművelődési intézmény létrehozását jelenti, ami nem azonos a Fővárosi fenntartású Romano Kher Budapesti Roma Művelődési Házzal¹². A kulturális tevékenység mellett a létrehozandó intézmény oktatási-képzési, kutatási, közösségi és esélyegyenlőségi funkciókkal is fog rendelkezni. A létesítmény közösségi- és alkotótér, így megjelennek majd a közművelődés különböző formái (színház, koncert, közterületi kulturális programok, fesztiválok, de közgyűjteményi funkciók is). Az intézmény egyik lehetséges helyszíne - a kormányval való tárgyalások függvényében - a Tavaszmező utcai Seenger-ház.

Milyen feladataink vannak?

- Tárgyalások kezdeményezése a Fővárossal, s az Önkormányzat részéről egy felelős megnevezése a Rákóczi téri vásárcsarnok kulturális funkcióinak megerősítése céljából (a Mindspace és a Jazzfesztivál jó gyakorlataira támaszkodva).
- Együttműködés a Romano Kher-rel (kiemelten a Népszínház utca 31. szám alatti Napház kapcsán, a készülő Roma stratégiával összhangban)
- Tárgyalások megkezdése a tulajdonosi féllel a Tavaszmező utcai épület megmentése, esetleges közös hasznosítása érdekében. Kölcsönös együttműködési hajlandóság esetén tervpályázat kiírása az ingatlan rehabilitációjára, roma kulturális központként való hasznosítására.

Népszínház negyed

¹² Kerületünkben található a főváros Romano Kher Budapesti Roma Művelődési Házának egyik telephelye, a Napház is, amely évek óta nem vagy alig működik. Tekintettel Józsefváros jelentős roma népességére és hagyományaira indokolt a más célokat szolgáló fővárosi mellett egy saját intézmény létrehozása.

A Népszínház negyedben, a II. János Pál pápa (korábban Köztársaság) téren található az Operaház által működtetett Erkel Színház, mellyel az Önkormányzat közművelődési megállapodást kötött, és tervezési ennek megújítását. Kiemelten fontos, hogy ezen megállapodást kiegészítse a Józsefvárosi diákok részére nyújtott szolgáltatásokkal.

A negyedet érintő kulturális fejlesztések elsősorban a Népszínház utca rehabilitációja, valamint a II. János Pál pápa téren¹³, továbbá a Teleki téren nyíló kulturális és közösségi terek adják. A Népszínház utcában nyílt meg például a KÖME helyisége. A Kulturális Örökség Menedzserek Egyesülete az Önkormányzat kedvezményes helyiségbérleti pályázatán nemrég nyerte el a Népszínház utcai helyiség bérleti jogát, és máris élénk közösségi-kulturális élet költözött a hosszú évek óta üres üzlethelyiségbe. S nem is csak a helyiségbe, hiszen a közterek felé is kisugárzik ez a tevékenység: egy szintén most elhelyezett mikroparkot is örökbe fogadtak. Fontos, hogy a Népszínház negyedben az ilyen és ehhez hasonló kezdeményezéseket, különösen a közterületi kulturális-közművelődési események megvalósítását az Önkormányzat a jövőben is támogassa, a városrész hagyományából is ez következik. Ilyen spontán közterületi, minden társadalmi réteget bevonó kulturális rendezvény az immár hagyománnyá vált Kashmir fesztivál. Ezt a folyamatot segítené egyébként a helyi értékek megőrzése, az emlékezés tereinek létrehozása (pl. újabb és újabb emléktáblák - 2023-ban a Józsefvárosban felnőtt világhírű fotográfus, André Kertészé - teremtik meg az emlékezés tereit), közös platformok kialakítása a már működő civil szervezetek, üzletek között (ez önszerveződő módon működhet fenntarthatóan), a közterületek rehabilitációja során pedig a részvételiség növelése (a Népszínház utca komplex rehabilitációjának, megújításának folyamatában)

További jó gyakorlat a JKN Zrt. és a Budapest Brand Zrt. támogatásával megvalósult "Külkörút. Kúl a Blahán túl" programsorozat. A Kastner Community kávézó és közösségi tér, Oltai Kata kurátor, művészettörténész és egy Népszínház utcai kötődésű civil csapat (Petrik Bence, Széplaki Márk és Kehrer Ádám) által megálmodott rendezvénysorozat a kezdeményezők szándékai szerint megváltoztatta a Népszínház negyedről alkotott képet; a lakókat és ide látogatókat megmozgató akció izgalmas programokat kínált mindenkinek a Népszínház utcában, a II. János Pál pápa téren és a Teleki téren, ahol összekapcsolódhat a tősgyökeres generáció az újonnan beköltöző fiatalokkal és a városrész iránt érdeklődő urbánus közönséggel. A közösségi projekt célja a negyed újrafelfedezése, újjáélesztése és a közös kulturális identitás megerősítése volt, ami elengedhetetlen ahhoz, hogy a helyiek magukénak érezzék a köztereket: Járdafeszt, Felolvasókönyvtár, Tangó-projekt, város-, építészet- és épülettörténeti séta, parkmozi stb.

A Népszínház negyedet érinti még a Luther-udvar, illetve az itt található pesti szlovák evangélikus templom, ami 1863-ra épült fel a Rákóczi út 57/A. alatt (A templomot A Pál utcai fiúkból is jól ismert Fűvészkert Pálmaházát is jegyző építész, a kivitelezőként is aktív Diescher József jegyezte, és maga Mikszáth Kálmán is itt kötötte első házasságát). A magyar és a szlovák állam által egyaránt támogatott – kiemelten közérdekű beruházássá nyilvánított – projekt keretében, a tervek szerint az Országos Szlovák Önkormányzat itt kulturális központot alakít ki, otthont adva a Magyarországi Szlovákok Kulturális Intézetének, a Vertigo Szlovák Színháznak, a Magyar Szlovákok Könyvtárának és Dokumentációs Központjának, a L'udové Noviny című hetilap szerkesztőségének, a Magyarországi Szlovákok Múzeumának, különböző szlovák kulturális egyesületeknek és csoportoknak is.

Milyen feladataink vannak?

- Az Erkel Színház az ország egyik legmagasabb művészeti színvonalú „népszínháza”, így indokolt, hogy a Józsefvárosi Önkormányzat közművelődési megállapodást tartson fenn a Színházat fenntartó Operaházzal (kedvezményes színházi jegyvásárlási lehetőségek, közösségi

¹³ A Kastner Communityben is működik galéria.

programok stb.). Ezen megállapodás tárgyába a kerülethez közeli Eiffel Műhelyház látogatását is érdemes bevonni.

- Együttműködés a helyi és az Országos Szlovák Önkormányzattal, hogy a Luther-udvarban létrejövő intézmény minél jobban be tudjon illeszkedni Józsefváros kulturális szövetébe.
- Az emlékezés és a közművelődés közterületi helyszíneinek létrehozása, illetve ennek ösztönzése, a fesztiváloktól a környezetükbe is "kisugárzó" közösségi terek megszületését ösztönző kedvezményes helyiségbérleti pályázatok folytatásán át a mikroparkokig és a közösségi emlékezés tereig.

Magdolna negyed és Kerepesdűlő

A Magdolna negyedben található a munkáskultúra több mint százéves, ma is élő, működő fellegrvára, a Vasas színház (a maga művészeti együttesével, könyvtárával). De itt működik a Wesley János Lelkészképző Főiskola is és nagyszámú szociális ellátó intézmény. Csakúgy, mint a kerület közművelődési zászlóshajója: a Kesztyűgyár Közösségi Ház, és annak Magdolna utcai „kistestvére”, a Fókusz Közösségi Központ (lásd részletesebben: a JKN Zrt. intézményeit ismertető fejezetben).

A negyed kiemelkedő közművelődési intézménye a 2008-ban megnyílt Mátyás tér 15. alatti Kesztyűgyár Közösségi Ház. A JKN Zrt. fenntartásában működő intézmény közművelődési mellett szociális és közösségi feladatokat is ellát, hatása a kerületre, és különösen a negyedre kiemelkedő.

Szintén önkormányzati fenntartású, egész pontosan a Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekejélési Központ égisze alatt működik a FiDo Ifjúsági Központ a Koltói Anna téren, mely sikerrel vonja be széleskörű sport, zenei és egyéb közösségi és kulturális programkínálatával a helyi, gyakran eltérő kulturális és szociális háttérrel rendelkező fiatalokat.¹⁴

A kerület egyik legrégebbi kulturális intézménye, a jelenleg a Magdolna utcai Vasas színházban működő Vasas Művészegyüttes Alapítvány, mellyel a Józsefvárosi Önkormányzat közművelődési

¹⁴ **FIDO-programok, 2021-ben:** Zenés képzőművészeti foglalkozás a Családok Átmeneti Otthonában, farsangi előkészületek, Fair Play Focibajnokság az Oltalom Karitatív szervezettel közösen, Rap-verseny eredményhirdetés, Erzsébet-tábor (íjászat, kézműves foglalkozások), pingpong-edzések, VEKOP meseíró pályázatához kapcsolódó rendezvény, október 23-i sportnap, vetélkedők, verstanulás, ügyességi versenyek; Halloween-hez kapcsolódó rendezvények („tök-nap”, kézműveskedés, arcfestés, családi nap), Mikulás-napi rendezvények, koncertek, karácsonyi előkészület. **2022-ben:** pingpongverseny, busóárlarc készítés, csocsóbajnokság, FiDo-farsang, daltanulás, sportbajnokság, vetélkedő, húsvéti kézművesfoglalkozás, ukrán menekültek ellátása (a Kesztyűgyárral), közreműködés a Mandák Ház programjaiban (játék, kvíz és kézműves foglalkozás), Húsvéti rendezvény (kézművesfoglalkozás, agyagozás, kvíz, stb.), Anyák-napi rendezvény, Gólya-FiDo közös majális, sportprogram, az önkormányzattal közös sportprogram lebonyolítása, Kesztyűgyárral közös drogrevenziós sportnap, sportprogramok, kutyaterápiás foglalkozás gyerekeknek; Defibrillátor-képzés, 50 órás közösségi szolgálat (középiszolás diákok fogadása); kézműves foglalkozás a Wonderland Egyesülettel közösen, Mesés Játsszóterek Józsefvárosban - rendezvény, Magyar Népmese Napja rendezvény, Gyermek könyvmegálló avatás, Meseíró verseny - díjátadás, Szomszédünnep rendezvény, „Forradalmi Sportnap”, Zenecsoport, „Dizájn Műhely”, adventi koszorú készítés, Rap-Mikulás, szilveszteri multság. **2023:** Farsangi álarckészítés, újrési kézműves családi nap; farsangi jelmezverseny és koncert, társasjáték klub, Zenecsoport; vetélkedő, képzőművészeti családi nap; húsvéti rendezvény (sportvetélkedő, kézművesfoglalkozás), Föld-napja rajzolás, festés, a Skate pálya újrainvitása, koncert, Romák világnapja (koncertek, arcfestés, csillámtetkő); Anyák napi rendezvény, közreműködés a Dobozi 21 programjában, Társasjáték klub; Szakmai filmklub, Sportnap, közreműködés az óvodai- és iskolai szociális segítők nyári programjaiban; Varga Balázs trió - koncert, íjász-nap stb.

megállapodást tart fenn. Szintén rendkívül fontos szerepet játszik a negyed életében a Karácsony Sándor utcai Mandák Ház.

A negyed a Magdolna Negyed Programban elkezdett szociális rehabilitáció mellett a dzsentifikáció különösen érinti, amelynek pozitív hatásaként új kulturális és közösségi terek jöttek és jönnek létre a Teleki téren Repair Cafe - Közösségi szerelde, a Lujza utcában vagy mint Dobozi utcában már működő Dobozi21. Ezt a folyamatot a Józsefvárosi Önkormányzat kedvezményes helyiségbérleti pályázat által tovább erősítette.

De kulturális közösségi funkciói az újraindítás előtt álló Dankó utcai sportudvarnak is lesznek. Az egykor sok pénzből kialakított sportudvar sok konfliktust okozott, mert a telket körülvevő házak lakói nehezen viselték a sportolással összefüggő zajt. A sport helyett ezért magaságysok épültek, amelyek a karbantartás hiánya miatt tönkrementek. A terv célja az udvar zöldfelületeinek rendbetétele, ülőfelületek kialakítása, a közösségi kertészet lehetőségének újbóli megteremtése. Az udvar olyan tevékenységekhez biztosítaná a teret, amelyek nem zavarják a környéken élők nyugalma (például sakkozás, jóga, petanque). Az udvar újraindítását a környékeliekkel folytatott folyamatos egyeztetés előzi meg.

A bevezetésben említett "public art" egyik megjelenési helye a Magdolna negyedi, 2023. végi ún. Fülke-projekt, a Baross utca 96. szám alatti ház egyik homlokzati szoborfülkéjében Deák Anna alkotása egy szobabelsővel az egykoron e ház helyén élő Jókai Mór és Laborfalvi Róza otthonát idézi fel, és a köztereken megszokott pátosz helyett az író és felesége mindennapjainak egy szeletét örökíti meg.

A negyed kulturális jellegű fejlesztése ugyanakkor az eddigi eredmények mellett is indokolt, kiemelten a meglévő vagy hamarosan megnyíló kulturális intézmények kerületi szempontú hasznosítása (Fiumei úti Sírkert, Sorsok Háza stb.), valamint a zsidó kulturális örökség részben turisztikai szempontú feldolgozása és megjelenítése, különösképpen a *Zsibárusház* rehabilitációja.

A Lujza, Magdolna és Dobozi utcák által határolt egykori zsibárusház a környék egyik kiemelkedő jelentőségű épített öröksége, mely az egykori Teleki téri piac, a józsefvárosi zsidó hitélet, valamint a *Kis Varsó* néven ismert történet szempontjából is speciális jelentőséggel bír. Mind építészeti, mind történeti szempontból érdemes arra, hogy az Integrált Településfejlesztési Stratégiában foglaltaknak megfelelően, rehabilitálásra kerüljön, és új, kulturális és közösségi funkciókat kapjon. A folyamatot ugyanakkor nehezíti, hogy az ingatlanok többsége már nem önkormányzati tulajdonban van, az egykori üzlethelyiségek egy része pedig lakhatási célokra lett átalakítva. Ennek megfelelően az épülettömb rehabilitációja kizárólag hosszú távon, közösségi alapon, a tulajdonosok és lakosok érdemi bevonásával, valamint külső források felhasználásával képzelhető el.

A Magdolna-negyeddal határos Kerepesdűlő városrész ad otthont a Fiumei úti Nemzeti Sírkertnek, amely Magyarország egyik legjelentősebb kulturális intézménye, a kerepesdűlői kulturális intézmények között említésre méltó még a Honvéd Kamaraszínház a Kerepesi úton.

Milyen feladataink vannak?

- A Magdolna utcai Fókusz Női Közösségi Központ kínálatának bővítése,
- A FiDo Ifjúsági Központ hatékonyabb bekapcsolása a kerület ifjúsági-kulturális vérkeringésébe
- A Fiumei Úti Sírkert, a Sorsok Háza, a Salgótarjáni utcai Izraelita temető könnyebb gyalogos és kerékpáros közlekedéssel való megközelíthetőségének kialakítása.
- Zsibárusház kulturális célú rehabilitációjának tervezése; a zsidó kulturális örökség turisztikai célú bemutatásának tervezése.

Orczy negyed

Az Orczy negyed Józsefváros egyik leggyorsabban átalakuló negyede. A Semmelweis Egyetem élő orvoslástörténet. A Ludovika Campus, az újonnan épülő Bionikai Innovációs Központ, valamint a számos új beépítése mind alapjaiban változtatja meg a negyed korábbi karakterét. Ugyanakkor az átalakuló demográfiai összetétele a korábbiaktól eltérő kulturális és közművelődési funkciókat is kíván.

Bár az Orczy negyed nem rendelkezik a Palotanegyedéhez hasonló sűrű kulturális szövetrel, új közművelődési szolgáltatók jelentek meg a közelmúltban, melyek kiegészíthetik a már működő intézmények kínálatát.

A negyedben működik jelenleg is az utóbbi időben a családok és a széles közönség megszólítására koncentráló Magyar Természettudományi Múzeum. Ezen intézmény kerületben tartása, még egy esetleges költözés esetén is, a Józsefvárosi Önkormányzat egyik legfőbb kulturális prioritása kell, hogy legyen. A múzeum szomszédságában található az ELTE által fenntartott Fűvészkert is (a Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Tervben meghatározott feladatként a kerületi bölcsődések és óvodások Fűvészkert-látogatására vonatkozó háromoldalú megállapodást kötött egymással az Önkormányzat, az ELTE és a Fűvészkert).

Szintén fontos szerepet tölt be a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Kálvária téri fiókkönyvtárya, valamint a Turay Ida Színház, mely 2014-ben költözött a térre. Az önkormányzati tulajdonú ingatlan hasznosítására az Önkormányzat határozatlan idejű szerződést kötött a Darvasi Kft-vel.

Az utóbbi években a megjelentek új szereplők is a negyed kulturális és közösségi életében, így a Gólya Közösségi Ház, melynek szomszédsági programja az egyik legkomolyabb kezdeményezés a kerületben a helyi lakosság érdemi bevonására. Szintén izgalmas projekt az egykori Szeszgyár területén megjelent közösség, mely időszakosan szervez kulturális és egyéb programokat a jelenleg másként nem hasznosított területen. Az Önkormányzat kedvezményes helyiségbérleti pályázatán nyerte el 2022-ben Illés utcai otthonát a Stereo Művház.

Mik a teendőink?

- Az Önkormányzatnak, lehetőségeihez mérten, mindent el kell követnie, hogy az állami fenntartású, de Józsefváros és a józsefvárosi gyermekek számára kiemelt értéket jelentő Magyar Természettudományi Múzeumnak ne kelljen elhagynia mostani helyét, ne kelljen elhagynia a kerületet.
- Együttműködés a tulajdonossal, hogy a volt Szeszgyár telkén az utóbbi években organikusán kialakult közösségi-kulturális funkciók, lehetőség szerint a terület beépítése után is megmaradjanak.
- A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Kálvária téri fiókkönyvtáryával meglévő kapcsolatok szorosabbra fűzése, hogy még több Orczy negyedi találjon rá a könyvtár széleskörű szolgáltatásaira.

Corvin negyed

Az Önkormányzat egyik kiemelkedő kulturális fejlesztése a Józsefvárosi Múzeum létrehozása, mely 2024. első negyedében fog megnyílni. A múzeum feladata az egész kerület kulturális örökségének megőrzése és bemutatása a közösségi identitás erősítése. Különösen indokolt ez a feladat

a Corvin negyedben, hiszen a kerület „legújabb” negyedének, valamint a kerületétől merőben eltérő demográfiai összetételű lakosságának, közösségi és kulturális integrációja Józsefvárosban kiemelten közművelődési feladat is.

A Corvin-közi nemzeti emlékhely, nemcsak országos jelentőségű történeti helyszín, de hazánk egyik legnagyobb emléktábla-tárlatának is helyet ad. A Corvin negyedben működik továbbá több mint 100 éve a Corvin Mozi, a Turbina Kulturális Központ, a Dumaszínház, a Budapest Art Brut Galéria; az Üllői úton nyitotta meg a Roma Parlament Alapítvány második kiállítóterét is; a Práter utcai technikummal pedig – mellyel megállapodást kötött az Önkormányzat – szintén rendszeresen rendez kiállításokat.

A Baross utca 61. alatti, az Önkormányzat közvetlen szomszédságában megtalálható brutalista stílusú épület átalakításával az Egységes Izraelita Hitközség jelentős állami források bevonásával fogja megnyitni a Furgun Ház nevű zsidó kulturális intézményt. A kerület feladata, hogy tárgyalásokat kezdeményezzen az EMIH-hel a kulturális intézmény közművelődési és oktatási funkcióinak kerületi igényekhez való igazításáról. A Sorsok Háza nevű múzeumot szintén az EMIH fogja fenntartani, így indokolt az Önkormányzat részéről egy egységes közművelődési megállapodást kötni az egyházzal.

Milyen feladataink vannak?

- A Józsefvárosi Múzeum felújításának befejezése és megnyitása.
- A Furgun Házat fenntartó EMIH-hel közművelődési megállapodás megkötése, melynek érdemes egyben érintenie a Sorsok Háza kerületi szerepvállalását, valamint a Zsibáruháza hosszútávú fejlesztését.

Losonci negyed

A *Losonci negyedben* a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai Kara, valamint délen a Fűvészkert és a Semmelweis Egyetem külső klinikai tömbje. De a lakótelepi környezet ennél több, alacsony belépési küszöbű, közvetlenül a lakótelepen található közművelődési intézményt igényelne. A Losonci negyed – nagyszámú lakossága ellenére – jelenleg nem rendelkezik semmilyen, az Önkormányzat által fenntartott vagy éppen működésében támogatott közösségi vagy kulturális térrel.

A negyedhez közel működnek civil szervezetek által fenntartott intézmények (például az Erste Stiftung által fenntartott Lehetőségek Tere, a kedvezményes helyiségbérleti pályázat eredményeképpen megnyíló Stereo Művház), ugyanakkor ezen intézmények célcsoportjai közel sem fedik le a negyed összetett demográfiai összetételű lakosságának sokszínűségét, így nem helyettesíthetik az állandó kulturális hozzáférést a Szigony utcai lakótelep lakosai számára.

Egy ilyen tér létrehozása hiánypótló lenne, mely erősítené a lakótelepen élők részvételét a kerület társadalmi és kulturális életében, hozzájárulna a köznevelési és a szociális feladatok ellátásához és javításához egyaránt.

Különösen indokolt egy ilyen fejlesztés annak tekintetében, hogy a kerület ázsiai lakosságának jelentős része ezen negyedben él, mely közösségek kerületi életben való részvételét mindenképpen cél erősíteni.

Milyen feladataink vannak?

- Koncepció készítése egy Losonci-negyedi közösségi tér létrehozására (közművelődési igények felmérése, lehetséges ingatlanok felmérése, közművelődési programkoncepció kidolgozása, üzleti terv készítése). Fejlesztés megvalósítása.

Századosnegyed

A Századosnegyed Józsefváros más negyedeitől földrajzilag némiképp távol található, egyik oldalról a Papp László Sportaréna által dominált zuglói terület, másik oldalról pedig a kőbányai Laposdűlő határolja. Friss, 2021-ben kezdődött szép hagyománya a georgiai (grúz) szomszédünnep minden év szeptemberében, amelynek a Józsefvárosi MÁV-telepért Egyesület, a JÓME is társszervezője.

Kulturális és közművelődési szempontból indokolt volna a Százados úti Művésztelep intenzívebb bekapcsolása a negyed életébe. Ezen túl a Kerepesi úti Magyar Nemzeti Táncegyüttes táncszínházának közösségi szempontok szerinti kialakítását is kezdeményezni fogjuk.

Amennyiben a Hadtörténeti Intézet és Múzeum Kapisztrán téri kiköltözésének következtében a jelenleg raktárként működő Kerepesi úti területen találja meg végleges helyét, úgy a kerületnek törekednie kell a múzeum közművelődési funkcióinak kerületi hasznosítására.

Meg kell vizsgálni a lehetőségét a bérlőkijelölési jogok felett rendelkező Ludwig Múzeum - Kortárs Művészeti Múzeummal együttműködésben, hogy hogyan lehetséges a Százados úti Művésztelep intenzívebb közösségi hasznosítását elérni, anélkül, hogy az alkotás folyamatát megzavarnánk.

Milyen feladataink vannak?

- A tervek összehangolása a július 15. és szeptember 15. között zajló lakossági igényfelméréssel, mely a Százados negyed fejlesztési lehetőségeiről kérdezi a lakókat¹⁵
- Konceptió kialakítása a Százados úti Művésztelep kulturális, turisztikai, valamint a kerületi közművelődési hasznosítására (a Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeummal közösen).
- A Kerepesi úton létrejövő táncszínház funkcióinak kerületi igényekkel való kiegészítése céljából közművelődési megállapodás megkötése a Magyar Nemzeti Táncegyüttessel.

Tisztviselőtelep és Ganz-negyed

A Tisztviselőtelep Józsefváros egyik külső, a Népliget szélén található negyede, mely mégis több, rendkívül fontos kulturális intézmény és esemény helyszíne. Az egész kerület szempontjából fontos, hogy az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeumnak helyet adó Tündérpalota erőteljesebben kapcsolódjon a kerületi köznevelési feladatok ellátásához.

Szintén a negyedben kerül minden évben megrendezésre a kerület egyik legnépszerűbb kulturális rendezvénye, a Szenes Iván Emlékkoncert, melyet a Józsefvárosi Önkormányzat is támogat. Hamarosan megnyílik a téren a Szenes Iván Emlékmúzeum/ Slágermúzeum. Ezzel az új intézménnyel is ki szeretnénk építeni a közművelődési kapcsolatokat.

Józsefváros egyik legaktívabb lokálpatrióta civil szervezete a Tisztviselőtelepi Önkormányzati Egyesület is itt működik. Javaslatot nyújtottak be a részvételi költségvetéshez, hogy létesüljön a Vajda

¹⁵ <https://jozsefvaros.hu/otthon/hirdetotabla/hirek/2023/07/lakossagi-igenyfelmeres-a-szazados-negyed-fejlesztési-lehetosegeirol-mondja-el-on-is-a-velemenyet/>

Péter iskola mögött közösségi kert, Bogrács- és Grillfesztivált, Szent Iván Éji mulatságot szerveznek, feltárják a Tisztviselőtelep történetét.

Ipari műemlék jellegű épületek is találhatóak itt, mint például a volt Május 1. Ruhagyár és az egykori Pénzverde. Utóbbinál a kármentesítési folyamat monitorozása volna az elsődleges cél, hogy azután potenciálisan (ha a tulajdonosok is gondolkodnak ebben az irányban) látogatható legyen az egykori Kőrmöcbányai Pénzverde több mint 100 éve kerületünkbe települt utóda.

A MÁVAG-kolóniából, a volt Ganz-MÁVAG gyártelepből és a volt Józsefvárosi pályaudvar területéből áll (itt áll a félig elkészült Sorsok háza!) a Ganz-negyed. A Ganz-kolónián működött egykor a legendás Fekete Lyuk nevű underground szórakozóhely; az erről való megemlékezésre (emléktábla állítására) már érkezett is kezdeményezés a Józsefvárosi Művészeti és Helytörténeti Tanácshoz, ebből is érzékelhető, hogy a kerület egykori ipari zónájának részben "underground", részben munkásmozgalmi története foglalkoztatja a kerületieket. Az emlékezés megfelelő formáinak megtalálása egy ilyen hely esetén nem egyszerű; a Ganz-negyed többi részén pedig a kusza tulajdonviszonyok teszik nehezzé a rozsdaovezet esetleges funkcióváltását, kulturális funkciókkal való kibővítését; ezért erre csak hosszabb távon van reális esély.

Feladataink:

- Együttműködés kialakítása az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum intézményével
- Együttműködés kialakítása a hamarosan megnyíló Szenes Iván Emlékmúzeum/Slágermúzeummal.

Együttműködések lehetőségei

Józsefvárosnak, mint belvárosi kerületnek kiemelten előnyösek a kulturális adottságai a határain belül, valamint annak vonzáskörzetében található intézmények tekintetében.

Ugyanakkor Perczel Anna urbanista több mint 30 évvel ezelőtt pontosan fogalmazta meg, hogy ezen pozitív adottság nem hasznosul kellőképpen a kerület érdekében: „*Elgondolkodtató, miért van az, hogy mindezen jelentős közintézmények jelenléte még sincs igazán hatással a városrész sorsának alakulására, az itt élő emberek életére? Nem értékelik fel környezetüket, szinte szigetszerű elzártságban működnek egy számukra idegen világban!*”¹⁶ Ezen intézmények túlnyomó többségének nem az Önkormányzat a fenntartója, és többségével nincs közművelődési megállapodása sem. Az Önkormányzat kulturális és közművelődési célokra fordítható forrásai mindig korlátozottak lesznek, ugyanakkor állami, fővárosi és civil szereplők bevonásával lényegesen nagyobb elérést, és a helyiek számára hozzáférést lehetséges biztosítani. Ezért is kiemelten fontos, hogy ezen intézményekkel, közösségekkel az Önkormányzat aktívabb kapcsolatot építsen ki, hiszen ezzel tudja a kerületi közösségeket a leghatékonyabb módon magas színvonalú kulturális és közművelődési szolgáltatásokkal ellátni.

Épp ugyanennyire fontos, hogy a Főváros, és különösen a szomszédos kerületek, Józsefvárostól légvonalban gyakran csupán pár száz méterre lévő kulturális-közművelődési intézményeivel kiépítsük, illetve szorosabbra fűzzük a kapcsolatokat

¹⁶ Perczel Anna: A Közép-Józsefváros északi területére készülő részletes rendezési terv programja, 113. o.

(Detailed plan and program of the Northern part of Central-Josephstadt in Budapest)

Tér és Társadalom 6. évf. 1992/3-4. 89-162. p.

<http://real.mtak.hu/118162/1/254-Tanulm%C3%A1ny%C3%B6veg-508-1-10-20110806.pdf> [letöltés ideje: 2023.08.17.]

Kerületen belüli nem önkormányzati fenntartású intézményekkel való együttműködés lehetőségei

Józsefváros mint Pest egyik legrégebbi városrésze méltán lehet büszke az itt megtelepedett, a kerületinél szélesebb hatókörű kulturális intézményeire, így a Magyar Nemzeti Múzeumra, a Magyar Természettudományi Múzeumra, a Fiumei úti Sírkertre (NÖRI), a Fűvészkertre, továbbá a számos felsőoktatási intézményre, köztük az ország egyik legnagyobb tekintélyű egyetemére, az Eötvös Loránd Tudományegyetemre és sok más nemzetközi (pl. Andrassy Universitát, Olasz Kultúrintézet stb.), nemzeti, országos és székesfővárosi (pl. Romano Kher) intézményre, melyek felsorolása is túlnőne korlátainkon. Ezen intézményekkel jelenleg nincs közművelődési- vagy együttműködési megállapodása a kerületnek, mely a kerületi diákok és pedagógusok, családok, nyugdíjasok igényei szerint alakíthatná azok szolgáltatásait. Ezen intézmények többsége, küldetése szerint országos hatókörrel bír, nem elsősorban a kerületiek jelentik a célcsoportjukat, ám az Önkormányzatnak törekednie kell a józsefvárosi közművelődési feladatellátásba való integrálásukra. Immáron a nem kerületi működtetésű intézmények közé tartoznak a kerületben található alap- és középfokú oktatási intézmények, ennek megfelelően szükséges a hatékony együttműködés formáit keresni a Józsefvárosban illetékes Belső-Pesti Tankerületi Központtal, valamint az egyes intézményekkel is.

Milyen feladataink vannak?

- Közművelődési vagy együttműködési megállapodások megkötése a Romano Kher Budapesti Roma Művelődési Házzal, a Magyar Természettudományi Múzeummal, a Nemzeti Örökség Intézetével, a Magyar Nemzeti Múzeummal, Az Uránia Nemzeti Filmszínházzal, valamint az Eötvös Loránd Tudományegyetemmel a kínálatuk és szolgáltatásaik kerületi igényekkel való egyeztetésének céljából. A még megnyitásra váró Sorsok Házával, illetve fenntartójával, az EMIH-hel, valamint a Pázmány Péter Katolikus Egyetemmel stb. is szoros, együttműködési megállapodáson alapuló kapcsolatot szükséges kialakítani.
- A kerületet érintő városfejlesztések által az állami intézmények bekapcsolása a kerület életébe. Ennek példái lehetnek mikromobilitási pontok, valamint mikroparkok létrehozása, parkosítások, forgalomcsillapítási intézkedések.
- Jelenleg nem a kerületben működő kulturális intézmények támogatása a kerületbe való költözésre, valamint elköltözésre váró intézmények kerületben tartásának ösztönzése. Ennek megfelelően kiemelt prioritás, hogy a Magyar Természettudományi Múzeumot a kerületben szükséges tartani.
- Együttműködés kialakítása a Rákóczi Téri Vásárcsarnokot működtető fővárosi Budapest Vásárcsarnokai Kft-vel annak közösségi és kulturális funkcióinak erősítése céljából.
- Együttműködés kialakítása Józsefváros alap- és középfokú oktatási intézményeivel, valamint üzemeltetőjükkel, a Belső-Pesti Tankerületi Központtal.

Együttműködés a szomszédos kerületekkel, az ott található közművelődési intézményekkel

V. kerület - Belváros - Lipótváros

Az V. kerület tekintetében a Petőfi Irodalmi Múzeummal való együttműködés jelenti az egyik legnagyobb lehetőséget. Magyarország egyik legfontosabb közgyűjteményének mind kiállításai, mind múzeumpedagógiai és egyéb (például Digitális Irodalmi Akadémia stb.) szolgáltatásai az ország élvonalába tartoznak. Igénybevételüket a kerületi intézmények és lakosok, kiemelten a köznevelésben tanuló diákok és pedagógusok részére rendszeresíteni, ajánlani, biztosítani szükséges.

Milyen feladataink vannak?

- Együttműködési megállapodás létrehozása a Petőfi Irodalmi Múzeummal a kerületben működő köznevelésben tanuló diákok és pedagógusok igényeinek megfelelően.

VII. kerület - Erzsébetváros

Erzsébetvárossal, Terézvárossal és Ferencvárossal közösen érdemes a Nagykörút kulturális célú revitalizálását, illetve annak tervezését és megvalósítását folytatni. Ezen kerületeken átívelő szemléletet érdemes az olyan közösségi kezdeményezés hatására elinduló fejlesztésekre is kiterjeszteni, mint a Székely Mihály utca, Kazinczy utca, Szentkirályi utca útvonalra tervezett *Új körút*.

A VII. kerület esetében további együttműködési lehetőség mutatkozik a Rákóczi út megváltozó jellegének kulturális és közművelődési funkciók szerinti fejlesztésében, melybe különösen beleértendőek a Baross tér, illetve a Keleti pályaudvar jelenleg alulhasznosított terei, üzlethelyiségei. Utóbbiak kulturális és civil hasznosítására a Főváros részéről pozitív kezdeményezés indult el 2023-ban.¹⁷

Szükséges továbbá az erzsébetvárosi zsidó turisztikai és közművelődési fejlesztések és funkciók vizsgálata, a kerületben ezen e területen működő intézményekkel és fenntartókkal való együttműködés Józsefváros zsidó örökségének feldolgozása tekintetében.

IX. kerület - Ferencváros

A Ferencvárossal való együttműködés lehetőségeit tekintve szintén a Nagykörút kulturális jellegű fejlesztése indokolt. A Rákóczi úttól az Üllői út józsefvárosi szempontból lényegesen eltér, tekintettel arra, hogy a nagyvárosi beépítettség kevésbé alakult ki a VIII. kerületi oldal Bókay János utcai részét követően a Klinikák épületei és a Ludovika Akadémia előtti park miatt. Ennek megfelelően az eddig tartó részén az Üllői útnak az üres vagy alulhasznosított üzlethelyiségek kulturális és közművelődési célú hasznosítását a két kerület, valamint a Főváros közös elképzelései szerint lehet tervezni, aminek feltétele a forgalom-szabályozás átalakítása.

Ferencváros helyet ad továbbá országos jelentőségű kulturális intézményeknek is, melyekhez való hozzáférést indokolt a józsefvárosi lakosok számára is megkönnyíteni egyedi együttműködési

¹⁷ <https://budapest.hu/Lapok/2023/palyazati-felhivas-onkormanyzati-ingatlanok-ingyenes-civil-kozossegi-hasznositasara.aspx>

megállapodások által. Ilyen intézmények az Üllői úti (jelenleg felújítás alatt, ideiglenesen a Ráth György Villában működő) Iparművészeti Múzeum, a Páva utcai Holokauszt Emlékközpont, valamint a Művészetek Palotája, a Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum, továbbá a Nemzeti Színház.

Milyen feladataink vannak?

- Közművelődési vagy együttműködési megállapodás megkötése az Iparművészeti Múzeummal, a Művészetek Palotájával, a Budapest Music Centerrel, a Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeummal, valamint a Nemzeti Színházzal a kerületben élők, elsősorban itt tanuló diákok igényeinek megfelelően.

X. kerület Kőbánya

Az egyik legtöbb lehetőséggel Józsefváros számára a kerület és Kőbánya határán kialakuló, jellemzően barnamezős kulturális fejlesztések bírnak. Az egykori Északi Járműjavító területén 2020-ban, az Állami Operaház logisztikai és művészeti központjaként átadott Eiffel Műhelyház, mellette a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum, melynek világszínvonalú új épülete egyelőre tervezési fázisban van, valamint Budapest egyik legrégebbi közművelődési intézménye, az 1888-ban alapított Törekvés Művelődési Központ található; szintén Józsefváros tőzsomszédságában, a Népligetben található – és Józsefvárossal együttműködési megállapodást kötött TIT által fenntartott – Planetárium, melynek újranyitásaért érdemes küzdenie a kerület vezetésének.

Az egykori Északi Járműjavító és az egykori Józsefvárosi Pályaudvar területe is állami tulajdonban van, így a kerületnek direkt ráhatása ezen fejlesztésekre nincs. Ugyanakkor érdemi feladata és hatása a kerületnek, mint koordináló, katalizáló félnek a különböző fenntartású aktorok (közgyűjtemények, központi kormányzat, Fővárosi Önkormányzat, egyházak, civil és kulturális közösségek) érdekeinek összehangolásában lehet.

Milyen feladataink vannak?

- Közművelődési megállapodás létrehozása a Kőbányai úti tengely mentén működő állami és egyházi fenntartású közgyűjteményekkel, kulturális intézményekkel, így a Nemzeti Örökség Intézetével, a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeummal, valamint a Sorsok Házával.
- Egységes koncepció kidolgozása a Budapest 2027 – Integrált Településfejlesztési Stratégia által is nevesített *Kőbányai úti kulturális tengelyre*. Kerületi és fővárosi szempontból egyaránt fontos, hogy a tengely összekösse a Blaha Lujza tértől kezdve a Népszínház utca, a Teleki tér és vonzaskörzetükben egyre nagyobb számmal megjelenő kulturális tereket, intézményeket és közösségeket az állami fenntartású, rendkívül magas látogatószámmal bíró kulturális intézményekkel.

Kulturális turizmus

Józsefváros épített és szellemi kulturális öröksége egyedülállóan sokszínű, melynek feldolgozása elsősorban a Józsefvárosi Múzeum, másodsorban a Budapesti Történeti Múzeum feladata. Ezen örökséget az utóbbi évek kulturális kezdeményezései, tematikus séták, pop-up kiállítások és egyéb kulturális rendezvények által sikeresen, ám erőforrások, és a megfelelő koordináció hiányában alacsony eléréssel, és elsősorban lokális identitásképzés céljából tették.

A kerületnek turisztikai célú fejlesztése ettől ugyanakkor eltérő szempontok és intézmények szerint szükséges, hogy megtörténjen. Kiemelten fontos, hogy a turisztikai fejlesztések erősítsék, és ne akadályozzák a helyi lakosság kulturális szolgáltatásokhoz való hozzáférést és a tiszta, csendes környezethez való jogát, elkerülve olyan negatív példákat, mint amilyen Belső-Erzsébetváros vagy

Nyugat-Európában hírhedten az amszterdami De Wallen negyedé. Az esetleges negatív folyamatok megelőzése érdekében is kiemelten fontos a kulturális turizmus fejlesztése, mely a kerületi bevételekhez nagyobb arányban hozzájáruló, ugyanakkor kevesebb járulékos költséggel járó, magasabb státuszú, családos turisztikai csoportokat vonzza.

Erre vannak jó példák a közelmúltból. Ilyen például a JKN Zrt. és a Budapest Brand Zrt. támogatásával megvalósult "Külkörút. Kúl a Blahán túl" programsorozat, vagy éppen az UCCU Roma Informális Oktatási Alapítvány "Gyere velünk a nyolckerbe" városi sétái, amiket rendszeresen angol nyelven is tartanak.

Józsefváros 2015-ben elkészült Integrált Településfejlesztési Stratégiája, illetve annak 2020-as felülvizsgálata is foglalkozott a kerületet érintő Turizmusfejlesztési programmal. Ezen programot a 2015-ös változat három feladat szerint határozta meg (zárójelben a 2020. évi felülvizsgálat szerinti megvalósítás állapota):

- „Negyedek turisztikai kínálatának erősítése, arculatának kialakítása (részlegesen megvalósult)
- Városmarketing és attrakciófejlesztés (folyamatos)
- Józsefváros zsidó örökségének turisztikai fejlesztése (nem valósult meg)"

Eddig turizmusfejlesztési koncepció egyedül a Palotanegyed (2014) részére készült, ezt szükséges a kerület külsőbb negyedeire, illetve azok meghatározott részeire is elkészíteni. Ilyen akcióterületek lehetnek: Csarnok negyed, Népszínház negyed, Magdolna és Orczy negyedek. Az alábbiakban a zsidó és roma kulturális örökséget emeljük ki, de a többi nemzetiséghez (különösen németekhez, szlovákokhoz, görögökhöz, bolgárokhoz) kapcsolódó hasonló kulturális turizmus-fejlesztési programot is ki lehet dolgozni.

Józsefváros zsidó kulturális örökségének bemutatása

Különösen fontos stratégiai cél a 2015. évi ITS-ben már megfogalmazott Józsefváros zsidó örökségének turisztikai fejlesztésére egységes koncepció kidolgozása. Ezen fejlesztési folyamatba mindenképpen szükséges a hamarosan megnyíló Baross utcai Firgun Házat és a Sorsok Házát fenntartó Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség, a Teleki téren kiemelten aktív Gláser Jakab Emlékalapítvány, az Auróra utcai székhellyel rendelkező Marom Klub Egyesület, a Scheiber Sándor utcai Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem, a Nagyfuvaros utcai zsidó közösség, valamint olyan helyi szolgáltatók, mint a Rosenstein Étterem tulajdonosainak érdemi bevonása.

A 2015. évi ITS, valamint a Józsefváros Településfejlesztési Koncepcióját Megalapozó Vizsgálat (2018) elsősorban Középső-Józsefvárost, azon belül is a Népszínház utcát és környékét határozza a fejlesztés akcióterületékként. Ezen területeket mindenképpen fontos a Sorsok Házával, a Koltói Anna téri Munkaszolgálatosok Emlékművével, valamint a Salgótarjáni utcai zsidó temetővel, valamint a Csarnok, a Magdolna és Orczy negyedek, még ma is megtalálható épített örökségével, valamint a zsidó származású híres józsefvárosiak emléktábláit is bevonva (Kertész Imre, Latabár Kálmán, Rodolfo, André Kertész, Radnóti Miklós, Molnár Ferenc, Bródy Sándor, Déri Miksa, Kádár Béla, Marczali Henrik stb.) kiegészíteni.

A fejlesztés egyik legfontosabb és egyben legtöbb erőforrást igénylő feladata a Lujza, Dobozi és Magdolna utcák által határolt, összesen öt bérházat lefedő egykori *Zsibárusház* rehabilitációja. Ezen projektekre érdemes koncepciót fejleszteni a helyi lakosok érdemi bevonásával. Hasonlóan jelentős kihívást, ugyanakkor egyedülálló lehetőséget jelenthet a Népszínház utcát, a Teleki teret és környékét érintő *Kis Varsó* történetének megjelenítése.

Józsefváros roma kulturális örökségének bemutatása

Józsefváros történetében és jelenében szintén meghatározó jelentőséggel bírnak a kerületi roma közösségek. Lokális kulturális örökségük feldolgozása és láthatóvá tétele elsősorban a Józsefvárosi Múzeum és a JKN más egységeinek feladata. Kiemelten fontos ugyanakkor, hogy ezen fejlesztések átfogó és hosszútávú stratégia szerint történjenek, melynek összhangban kell lennie a kerületi Roma Stratégiával és a helyi roma közösségek igényeivel és szempontjaival, továbbá a már meglévő, illetve jelenleg is alakuló roma kulturális intézményrendszerrel. Keresni kell továbbá az egykori Roma Parlament (Seenger-ház) Tavaszmező utcai újrainvitásának lehetőségét. Erről fent, a Magdolna negyed kapcsán írunk részletesebben.

A Muzsikus cigányok parkjának megítélése vegyes, de tény, hogy a sztélékre rögzített bronz domborművek eredeti, és maradandó módját jelentik a kerületi muzsikus cigány hagyományok köztéri megjelenítésének; ez kiegészül számos, kerület-szerte található hagyományosabb emléktáblával, amelyek emléket állítanak jeles zenészeinknek. A józsefvárosi cigányság kulturális reprezentációját jelenleg is részben biztosító intézményekkel való együttműködés (Bura Károly Galéria, Üllői út 58. szám alatti Roma Közösségi-Kulturális tér, Romano Kher) megerősítése, és a Józsefvárosi Roma Önkormányzattal való együttműködés egyaránt szükséges ahhoz, hogy e hagyományt megfelelő módon mutathassuk be a kerületünkbe látogatóknak.

Milyen feladataink vannak?

- Egységes kerületi kulturális turisztikai koncepció kidolgozása, mely a Józsefváros ezen célból kevésbé hasznosított területeit is bevonja a kulturális turizmusfejlesztésbe.
- Józsefváros zsidó örökségének turisztikai fejlesztésére koncepció kidolgozása, melynek kiemelt része a zsidó örökség, hitélet és közösségek szempontjából meghatározó intézmények összekötése, az épített örökség rehabilitációja, valamint egységes narratíva megalkotása az érintett közösségek érdemi bevonásával.
- Roma kulturális örökség megjelenítésének tervezése a Roma Stratégiával összhangban; együttműködés a kerületi cigányság különböző szervezeteivel Józsefváros roma kulturális örökségének közös bemutatása céljából.
- Tárgyalások kezdeményezése a tulajdonos Magyar Állammal a Tavaszmező 6. szám alatti Seenger-ház (egykori Roma Parlament) épületének roma közösségi-kulturális központként való -- hasznosításáról.
- A kerület arculatát érintő, turisztikai feladatok összekötése a józsefvárosi identitást építő tevékenységekkel (Józsefvárosi Múzeum): józsefvárosi merchandise fejlesztése, mely folyamatba érdemes a helyi kreatív kisipart érdemi módon bevonni.

Józsefvárosi Értéktár

A magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény és a magyar nemzeti értékek és hungarikumok értéktárba való felvételéről és az értéktár bizottságok munkájának szabályozásáról szóló 324/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet alapján a nemzeti értékek adatait a települési, tájegységi és megyei értéktárakban, az ágazati értéktárban, a külföldi magyarság értéktárában, a Magyar Értéktárban, valamint a Hungarikumok Gyűjteményében az egyes szakterületenkénti

kategóriák szerint kell azonosítani és rendszerezni. A legalább három tagból álló Települési Értéktár Bizottság szervezi a településen fellelhető nemzeti értékek azonosítását, létrehozza a településen fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjteményt és megküldi azt a vármegyei értéktárba.

A lokális identitás erősítése, a közösségépítés támogatása és a kulturális alapú gazdaságfejlesztés érdekében javasoljuk a Józsefvárosi Értéktár megújítását, mely az önkormányzat területén fellelhető nemzeti, helyi értékek adatait tartalmazó gyűjteményként szolgálná a fenti célokat. A Képviselő-testület 208/2015. (IX.17.) számú határozatával ugyan létrehozta a Helyi Értéktár Bizottságot, azonban annak gyakorlati működése a létrehozás után nem sokkal elakadt. Indokolt tehát a Helyi Értéktár Bizottság megújítása és megerősítése.

Kezdeményezzük a Józsefvárosi Értéktár Bizottság újbóli létrehozását. Az értéktár bizottság munkájába bevonja a helyi, illetve megyei közművelődési feladatellátás országos módszertani intézményét, továbbá értékek gyűjtésével, megőrzésével, hasznosításával foglalkozó országos és területi illetékességű szakmai és civil szervezeteket.

A bizottság feladata:

- a kerületi értékek megőrzéséről és szélesebb körben történő megismertetéséről való gondoskodás (pl. évente a gyűjtemény közzététele a helyi sajtó vagy az önkormányzati honlap útján)
- a helyi települési értékek körének meghatározása, szükség szerint módosítása, a Települési Helyi Értékek Gyűjteményének összeállítása,
- munkájába bevonja az érintett településeken működő közművelődési feladatellátás országos módszertani intézményét, továbbá az értékek gyűjtésével, megőrzésével, hasznosításával foglalkozó országos és területi illetékességű szakmai, egyházi vagy civil szervezeteket, valamint egyéb szakértőket,
- a képviselő-testület és a kerület lakosságának tájékoztatása a végzett tevékenységről,
- Hungarikumok Gyűjteményébe való felvételre való javaslattétel.

Milyen feladatunk van?

- Helyi Értéktár Bizottság tagjainak megválasztása, gondoskodás az évi két ülés összehívásáról

A kulturális élet támogatása, a kultúra decentralizálása

Az Önkormányzat célja, hogy a helyben dolgozó civil és egyéb társadalmi szervezeteket támogassa tevékenységeik és szolgáltatásaik – köztük a közművelődési tevékenységeik - fejlesztésében. Jelenleg a 7/2016. (III.3.) számú önkormányzati rendelet szabályozza azt, hogy milyen módon juthatnak önkormányzati támogatáshoz egyházak, civil szervezetek, alapítványok, egyesületek, sportszervezetek, sportolók, nemzetiségi önkormányzatok, valamint művészek.

A jelenlegi rendelet szerint négy különböző pályázati kiírás történik: 1) civil szervezeteknek és művészeknek 2) egyházaknak 3) sportszervezeteknek és sportolóknak, valamint 4) nemzetiségi önkormányzatoknak.

Közművelődési Kerekasztal létrehozását és a feladatait a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény alapozza meg. A kerekasztalt azok a közművelődési célú szervezetek hozhatják létre, melyeknek bejegyzett székhelye az adott település és amelyeknek legfelsőbb szerve írásos határozatban jelzi ez irányú szándékát. Józsefvárosban ilyen kerekasztal egyelőre nem létezik, de ha a jogosult szereplők ezt létrehozzák, akkor azt az Önkormányzat támogatni fogja.

Közművelődési szolgáltatások decentralizációja

Józsefváros kulturális intézményrendszerének átalakulása, részben a kerület felértékelődésének, illetve az emiatt bekövetkező intenzív dzsentifikáció következményeként is az elmúlt évtizedben dinamikussá vált. Ezen folyamat részeként új kulturális és közművelődési terek nyíltak a kerület eddig ezen szempontból alulreprezentált környékein is. Míg a 2010-es évekig elsősorban a Palotanegyedben, illetve a József körúton koncentrálódott az új kulturális terek és szolgáltatások jelentős része, ezen jelenségre is reflektált a 2015-ben elfogadott koncepció a Bródy Sándor utca és környékére létrejövő galérianegyed kialakítására.¹⁸ A Palotanegyed kulturális jellege az olyan közintézmények mint a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, a Magyar Nemzeti Múzeum, az Olasz Kultúrintézet, az Uránia Filmszínház és számos egyéb kisebb kulturális tér és közösség miatt hagyományosan erős volt, mely az Európa Belvárosa Programnak, a Józsefvárosi Önkormányzat kiemelt figyelmének, valamint az olyan civil szervezetek, mint a Civilek a Palotanegyedért Egyesület nélkülözhetetlen tevékenységének köszönhetően a 2010-es években új lendületet kapott. Ezen évtizedes folyamat eredményeképpen jött létre a JKN jelenlegi székhelyül is szolgáló, európai uniós forrásokból felújított H13 is, valamint a Nagykörút másik oldalán a Józsefvárosi Galéria, aminek terei és használata most alakul át Józsefvárosi Múzeummá.

Az elmúlt évtized kerületet érintő demográfiai és urbanisztikai változásai ugyanakkor kiterjesztették a kulturális aktivitást a kerületben, és közösségi terek, művelődési központok, galériák nyíltak az eddig ilyen funkciókkal nem vagy sporadikusan bíró Magdolna, Csarnok, Corvin és Orczy negyedekben is. Ezen folyamatot az Önkormányzatnak, valamint annak cégeinek, így a JKN-nek, Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt-nek (továbbiakban: JGK Zrt.), valamint a RÉV8 Zrt-nek érdemes segítenie, adott esetben katalizálnia is.

A kulturális funkciók kerületen belüli decentralizációja több okból is indokolt:

- A fenntartható városfejlesztési célok elérése érdekében a kulturális szolgáltatásokat is – a lehetőségekhez mérten – minél közelebb kell helyezni a józsefvárosi közösségek lakóhelyéhez. Ezen cél része a „15 perces város” víziójának.
- Különösen a kerület bizonyos területein megfigyelhető a helyi lakosok alacsony földrajzi mobilitása (Balázs 2021),¹⁹ így csorbul a kulturális hozzáférés biztosításának elve.
- Józsefváros sokszínű közösségeinek részben eltérő közművelődési igényeit helyben, speciális kulturális szolgáltatásokkal lehet kielégíteni.
- A kulturális szolgáltatásokon keresztül az Önkormányzatnak lehetősége nyílik ezen sokszínű kulturális háttérrel rendelkező, gyakran izoláltan élő közösségeket Józsefváros társadalmi életébe integrálni.

¹⁸ https://old.jozsefvaros.hu/tu_dokumentumok/4266_20150416_javaslat_a_galeria_negyeddel.pdf [letöltve: 2023.05.28.]

¹⁹ Balázs András: Család és szomszédság a Magdolna-negyedben, Balassi Kiadó Kft., 2021

- A kulturális decentralizációt indokolja továbbá, hogy a kulturális rendezvények és terek, bár sokrétű pozitív hatással bírnak a helyi és kerületi közösségek számára, okozhatnak negatív változást is a korábban kevésbé frekvenciált lakott környezetben. Különösen igaz ez a kiemelt fesztiválok és kulturális intézmények esetében.

A kulturális funkciók ilyesfajta „szétterülését” erősítheti, a kultúrához való hozzáférés területi egyenlőtlenségeit csökkentheti, sőt gyakran maga katalizálhatja az Önkormányzat az önkormányzati feladatokhoz kötött kedvezményes helyiségbérlet pályázatokkal, célzott pénzügyi, infrastrukturális és kommunikációs támogatásokkal, valamint országos, illetve fővárosi fenntartású intézmények szolgáltatásainak kerületi igényekhez való igazításával.

A kedvezményes helyiségbérlet-pályázatokat 2022-ben indította el az Önkormányzat, amelynek köszönhetően már 2023-ban több új kulturális tér nyílt vagy fog megnyílni olyan területein a kerületnek (Dobozi utca, Illés utca, Teleki tér, Diószegi Sámuel utca stb.), melyek ilyen jellegű funkciókkal nem rendelkeztek korábban. Kiemelten fontos ezen programot folytatni, új, eddig, a pályázati folyamatba be nem vont helyiségek bevonásával. A pályázatban indokolt az ingatlanokhoz, azok adottságait, valamint a hosszú távú városfejlesztési, szociális és kulturális elképzeléseket is figyelembe véve, specifikus önkormányzati feladat vagy feladatköröket rendelni a pályázati kiírásban.

Érdemes megfontolni célzott pályázati lehetőségek biztosítását olyan, a kerületben növekvő számmal jelenlévő közösségek részére, melyek nem nemzetiségi, de hazánk határain túlról származó csoportokat jelenítenek meg, megkönnyítve ezzel társadalmi integrációjukat, egyben elősegítve kulturális reprezentációjukat Józsefvárosban. Erre - mindenféle önkormányzati anyagi támogatás nélkül megvalósult - kiemelkedő példa a Népszínház utcai Kashmir Fesztivál. Nem mindig van tehát szükség anyagi támogatásra az ilyen, akár ázsiai, akár afrikai közösségek kulturális önszerveződéséhez, de a támogatás különböző formát - terek, szolgáltatások biztosítása stb. - érdemes kidolgozni.

Az Önkormányzat közművelődési, kulturális és civil hasznosítású ingatlanok bérbeadásával kapcsolatos tevékenységét érdemes az eddigieknél jobban összehangolni; a potenciális bérlőkkel való kapcsolattartás gördülékenysége megkönnyítheti a némileg körülményes és az érdekeltek számára nehezen átlátható folyamat sikeres szervezését. Fontos továbbá, hogy az önkormányzati feladatellátás okán kedvezményes helyiségbérleti szerződéssel rendelkező intézmények vállalt működését egy egységes monitoring rendszer szerint mérje és értékelje az Önkormányzat.

Milyen feladataink vannak?

- Kedvezményes helyiségbérleti pályázat folytatása, új megpályázható ingatlanok bevonásával. Az ingatlanok specifikus önkormányzati feladat vagy feladatkörhöz való kötése.
- Megerősítjük az Önkormányzat kapcsolatát a helyi, nem önkormányzati kulturális intézményekkel. Megvizsgáljuk, hogy jelenlegi munkakör átalakításával vagy új létrehozásával, az Önkormányzatban vagy a JKN-ben biztosítható e feladat ellátása.
- Egységes monitoring rendszer kialakítása és működtetése a kedvezményes helyiségbérleti pályázaton nyertes intézmények önkormányzati feladatellátásának mérése céljából.

Civil és kulturális pályázatok, egyéb támogatások

A Józsefvárosi Önkormányzat éves rendszerességgel ír ki civil és kulturális célú pályázatot tevékenységüket Józsefvárosban kifejtő jogi személyiséggel rendelkező civil szervezetek, alapítványok részére. A pályázati keretösszeg 2023-ban 12 millió forint volt, a legmagasabb elnyerhető támogatás pedig 600.000 forint értékben lett meghatározva. Ezen összeg elsősorban a kerületben működő szervezetek részére kiegészítő támogatásként kerül felhasználásra, hiszen az összeg gyakran nem elégséges a támogatott projektek teljes körű megvalósítására.

Ezért is indokolt, hogy „Civil és kulturális pályázat” felhívásában a jelenlegi gyakorlattól eltérően ne jelentsen hátrányt a pályázók részére egyéb (állami, európai uniós, magántőke) források megszerzése.

Érdemes lehet továbbá megfontolni a jelentősebb köztéri rendezvények, projektek, fesztiválok részére külön pályázati kategória bevezetését, megemelve számukra a jelenleg 600.000 forintos keretösszeget. A kerületben több olyan kulturális tér is működik, melyet nem jogi személyiséggel rendelkező szervezetek (egyesületek vagy alapítványok) tartanak fenn, hanem például informális közösségek vagy magánszemélyek is. Tekintettel arra, hogy különösen ezen kezdeményezések számára jelenthet egy ilyen, relatíve alacsony összegű támogatás érdemi segítséget, a felhívást úgy javasoljuk módosítani, hogy számukra is megnyíljon a pályázás lehetősége.

Az Önkormányzat által kiírt éves civil és kulturális direkt támogatási keretének bővítése a kerület mindenkorai pénzügyi lehetőségeinek függvénye, így érdemes az Önkormányzat által biztosítandó támogatások kiszélesítése más, nem pénzügyi jellegű szolgáltatásokra is.

Milyen feladataink vannak?

- A *Civil és kulturális pályázat* felhívásának módosítása: egyéb források bevonásának ösztönzése, valamint a felhívás megnyitása magánszemélyek részére is és/vagy a “befogadó szervezetek modelljének” kidolgozása. A pályázás bürokratikus akadályainak leépítése.

Kulturális és közösségi rendezvények támogatása

Józsefváros jelenleg is számos fesztiválnak ad helyet, melyek egy részét civilek valósítják meg, más részét az Önkormányzat, illetve az általa fenntartott JKN szervezi. Különösen kiemelendő, hogy ezen fesztiválok szervesen bekapcsolódnak a kerületi életbe, így Józsefváros nem pusztán köztereit biztosítja ilyen rendezvényekhez, hanem értékeit is tudja közvetíteni, a helyi lakosságnak pedig rekreációs és közösségi élményt is biztosít.

A kerületben az elmúlt években, hasonlóan az állandó székhellyel rendelkező kulturális és közművelődési intézményekhez, a köztéri fesztiválok és kulturális rendezvények is területileg „szétterültek” a kerületben. A teljesség igénye nélkül, a Józsefvárosi Jazzfesztivál, a Kashmir Fesztivál, Georgiai (Grúz) szomszédünnep, a Szenes Iván Emlékkoncert, a Külkörút Fesztivál, a Dankó Fesztivál, a RákócziSOKK, Ludovika Fesztivál, az Orczy Summer Chill, a Múzeumok Majálisa, a Bródy Piknik, Téri zenék mellett szomszéd-sági ünnepek és új, nagyszabású rendezvények jelentek, illetve jelennek meg. Ezeket a köztéri kulturális rendezvényeket az Önkormányzat a jövőben is kiemelten fogja támogatni, hiszen a közösségi hatásuk különösen jelentős.

A Községi Részvételi Iroda (KRI) tevékenységében tükröződik talán a legmarkánsabban, hogy az inklúzió, az egyenlőség elve kerületünkben nem csupán jól csengő jelszó. Kezdeményezésükre az Önkormányzat hajléktalan személyeknek szervezett szabadidős és közösségi program pályázatot

hirdetett meg civil szervezetek részére; s több ilyen -- a pályázaton nyertes -- közösségi program meg is valósult.

Egyházak, nemzetiségek

A Józsefvárosban működő egyházak, csakúgy, mint a hivatalosan működő nemzetiségi önkormányzatok és más kulturális közösségek alapvető részei a kerület kulturális, közművelődési életének.

Nyilvánvalóan nem vállalkozhatunk itt az egyházak közművelődési tevékenységének mégoly töredékes bemutatására sem. Kerületünkben a nagy, történelmi egyházak éppúgy jelen vannak, mint sok kisebb felekezetek, és mindegyikük folytat a hitéletin túl közösségi, közművelődési tevékenységet is. Csak a példa kedvéért: a Mandák házában, a Magyarországi Evangélikus Egyház égisze alatt, valamint a Dankó utcában működő Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség égisze alatt is számos ilyen kezdeményezés talált otthonra (a karitatív tevékenységtől a menekültek segítségén át a különböző kerekasztal-beszélgetésekig); az EMIH jelenleg is dolgozik a Sorsok Háza megnyitására, valamint a Firgun-ház felújításán, utóbbi egy zsidó kulturális központként fog működni. A Magyar Katolikus Egyház berkeiben a Józsefvárosi Plébánia karitás-tevékenysége is ilyen, mint ahogy az alábbi programjaik, szervezeteik is: a cserkészcsapat, a KIOE (a Katolikus Iparos és Munkásifjak Országos Egyesülete) Munkás Ifjak Országos Egyesülete), a Családközösségek, a Fokoláre mozgalom, a Szent Skolasztika Énekes Liturgikus Közösség, a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége, a „Teréz Anya világi munkatársai”, vagy a 2005-ben indított nemzetiségi hetek “az itt élt ősök emlékére (szlovák, horvát, német, roma).”

A Józsefvárosban működő 11 nemzetiségi önkormányzat kulturális-közművelődési tevékenysége rendkívül szerteágazó. Ebből a teljesség igénye nélkül mutatunk be egy-egy mozzanatot, rávilágítva a nemzetiségek *kerületalkotó* jellegére és jelentőségére, valamint a lehetséges jövőbeli irányokra.

A legjelentősebb e tekintetben a Roma Nemzetiségi Önkormányzat. A józsefvárosi cigány/roma kulturális örökség bemutatásával, a Tavaszmező utcai egykori kulturális-közösségi hely újraindításával kapcsolatos tervekről már a vonatkozó fejezetekben írtunk (Magdolna negyed, roma kulturális örökség). Itt most csak két másik, kimondottan a Roma Nemzetiségi Önkormányzathoz kötődő közösségi-kulturális dolgot említünk: az egyik, hogy a nemzetiségi önkormányzat Vajdahunyad utcai székhelyén egy képgyűjtemény, kiállítás is várja az oda betérőket, a másik, hogy ugyanitt rendszeresen megtartják a cigánybált, ami fontos közösségi esemény. Végül arról is ejtsünk szót, hogy ugyanitt – a települési önkormányzattal idén kötött megállapodás alapján – közös virrasztásra is alkalmat nyílik a gyászoló családoknak.

A Józsefvárosi Szerb Önkormányzat minden évben megrendezi a Ludovikán, az Illés kútnál azt a kulturális eseményt, megemlékezést, amelyre nemcsak a kerületben élő szerbek szoktak eljönni, de egész Budapestről is sokan. Némileg hasonló a Józsefvárosi Görög Önkormányzat éves megemlékezése az egykori Dohánygyárnál, ahol a Tisztviselő telep szélén található, görög menekülteknek otthont adó épület falán található emléktáblát koszorúzzák meg a közösség képviselői (s ezt mindig kultúrest követi); de a Józsefvárosi Görög Önkormányzat, együttműködve a Józsefvárosi Ukrán Önkormányzattal 2022-ben például interkulturális-interetnikus tábor is szervezett a Balaton partján. A Józsefvárosi Bolgár Önkormányzat nemrég önálló kiadványban mutatta be a kerületi bolgár közösség gazdag múltját (nekik saját iskolájuk is működött itt hosszú ideig), s nagyszabású folklóresteket szokott szervezni. A Józsefvárosi Szlovák Önkormányzat aktívan ápolja az egykori Szlovák (ma Tavaszmező) utca és környékének szlovák hagyományát, és részt vállal a Luther-házzal kapcsolatos ambiciózus tervek megvalósításában is (lásd: Népszínház-negyed alfejezet). A Józsefvárosi Német Nemzetiségi Önkormányzat számos konferenciát szervez, és a kerületi óvodákkal is együttműködik a német nyelv tanításával kapcsolatos projekten. A Józsefvárosi Lengyel Önkormányzat rendszeres összejövetelekkel

ünnepli a lengyel és a magyar nemzeti ünnepeket egyaránt, és közösségépítő kirándulásokat szervez Lengyelországba. A román, örmény, ruszin önkormányzat is ápolja a közösség kulturális hagyományait, identitását, városi sétákkal, kulturális rendezvényekkel, kétnyelvű kiadványok megjelentetésével.

Az Önkormányzat és a JKN Zrt. közötti közszolgáltatási megállapodásban tavaly óta már szerepel az a kitétel, hogy a JKN (elsősorban a H13-ban) adott esetben helyszínt biztosít a különböző nemzetiségi rendezvények számára. Ebből az öröndetes tényből kiindulva érdemes volna ezeknek a meghirdetését az önkormányzat csatornáit is intenzívebben igénybe véve intézni, hogy minél több, az adott nemzetiséghez esetleg csak lazábban kapcsolódó józsefvárosi polgár értesüljön azokról (hiszen például német vagy szlovák származású – de persze nem feltétlenül német vagy szlovák identitású! – józsefvárosiból több ezer él a kerületben, hogy csak ezt a két, 19. században lélekszámában legjelentősebb nemzetiséget említsük.) További stratégiai irányként jelöljük meg a nemzetiségek közös pályázásának ösztönzését az Önkormányzat által rendszeresen kiírt program-alapú pályázatra (ez jelenleg is lehetséges, időnként élnek is vele, de ritkán), továbbá a nemzetiségi programok megnyitását a "többségi" felé (már amennyiben ez találkozik az adott közösségek igényével!). A Települési Önkormányzat ebben is szívesen lesz partnere a józsefvárosi Nemzetiségi Önkormányzatoknak.

Egyéb önkormányzati közművelődési intézmények és feladatok

Művészeti és Helytörténeti Tanács

2022-ben döntött úgy a Képviselő-testület, hogy szabályozza a köztéri műalkotások állításának döntési előkészítését, és a műalkotás és emléktábla állításának rendjéről szóló 43/2022. (XII.15.) önkormányzati rendelet keretében egy szakmai bizottság, az újonnan létrehozott Művészeti és Helytörténeti Tanács hatáskörébe delegálja a feladatot.

A Tanács felállítása különösen indokolt, hiszen az Önkormányzat elkötelezett amellett, hogy a köztéri művészeti alkotásokat, projektek kezdeményezzen, melyek támogatni tudják a kerület városfejlesztési, a közösségi és közművelődési céljait.

A Művészeti és Helytörténeti Tanács, élve a rendeletben biztosított javaslattételi jogkörével, s köszönhetően a Tanácsot alkotó kiváló szakemberek hozzáértésének, elhivatottságának, részletes, és magas színvonalú vitákat folytat a beérkező emléktábla-kezdeményezésekről, és aktív szerepet vállalt a Csapody Vera szoborpályázat, illetve köztéri műalkotás-pályázat kiírásában és elbírálásában. Hosszabb távon érdemes a Tanácsot az épített örökséggel kapcsolatos szakmai párbeszédbe is bevonni.

Kulturális intézmények és közösségek találkozója, börzéje, közművelődési kerekasztal

A Józsefvárosban jelenleg működő kulturális és közművelődési intézmények és közösségek részére érdemes megteremteni a találkozás lehetőségét, mely erősítené a szervezetek közötti szinergiák kihasználását, támogatva esetleges együttműködések, közös projektek kezdeményezését. Fontos továbbá, hogy ezen alkalmakon az Önkormányzat és a JKN Zrt. felelős képviselői is jelen legyenek, ezzel is lehetőséget adva a helyi kulturális szereplők részére az egyeztetésekre, érdekérvényesítésre, segítsék ezek megszervezését.

A kulturális intézmények, a korábban sikeres óbudai és soproni példákat követve, börzén is bemutatkozhatnak a kerületi köznevelési és felsőoktatási intézmények oktatói és diákjai, a helyi közösségek és családok részére éves programjukat népszerűsítve. Ezen eseményeket jellemzően augusztus végén, szeptember elején, tehát az iskolai évkezdéshez igazítva érdemes megvalósítani,

összekötve a kerületi kulturális intézményeket a helyi célcsoportokkal. Ezen célra mind a Múzeumkert, mind az Orczy kert megfelelő helyszín lehet. Például a Horváth Mihály téren vagy sorozatként a H13-ban, későbbiek folyamán pedig a Józsefvárosi Múzeumot szintén bevonva megvalósítható. Ehhez a helyi lakosság és a kulturális, közművelődési stakeholderok igényeinek és szolgáltatásainak összekötése érdekében évi egy börze szervezése.

Közművelődési Kerekasztalt a 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről értelmében közművelődési célú egyesületek hozhatják létre, ugyanakkor a Józsefvárosi Önkormányzat támogathatja az erre irányuló esetleges kezdeményezéseket.

Közművelődési célok érvényesítése a városfejlesztésben és a kerületi vagyongazdálkodásban

A kulturális és közművelődési szempontok a 2022-ben elfogadott Vagyongazdálkodási Tervben már megjelentek, továbbá a 2023-ban sikerrel zárult üzlethelyiség pályázat a Csarnok negyedben is összekötötte a városfejlesztési eredményeket a kulturális funkciók nem önkormányzati ellátásának biztosításával. Kiemelten fontos, hogy ez a szempont minden, kerületet érintő fejlesztés és vagyongazdálkodási kérdés esetén, horizontálisan jelenjen meg.

Ennek egyik jellemző példája a kulturális és közművelődési feladatokat ellátó intézmények közelében mikromobilitási pontok és mikroparkok létrehozása, forgalomcsillapítás, közterelés; ezen eszközökkel is ösztönözve a nem autós közlekedést a kerületben.

Ezen cél elérésében kiemelten fontos a 2023-ban létrejött bizottsági struktúra, melynek keretében a Városüzemeltetési, Közösségfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság az Önkormányzat kulturális, közművelődési és városfejlesztési tevékenységét is felügyeli. Szintén ezen célt erősítik a JKN, a KRI és a RÉV8 Zrt. közösségépítő rendezvényei, mint például a 2022-ban először megrendezett Brunsvik Piknik vagy a Vígabb utca és a Tértfoglalás a 32-esek terén, valamint szomszédünnepek, melyeknek megrendezését önkormányzati pályázaton elnyerhető támogatással ösztönözzük: "Szomszédünnep pályázatunk célja, hogy a kerületben élő közösségek lehetőséget kapjanak olyan programok szervezésére, amelyeken megismerhetik egymást és megismertethetik magukat másokkal."²⁰

Józsefváros civil és kulturális célokra allokálható pénzügyi forrásai a jövőben is korlátozottak lesznek, melyet annak természeténél fogva nem lehet olyan mértékben emelni, hogy minden lehetséges igényt kielégítsenek. Ezért is indokolt, hogy a civil és közösségi közművelődési és kulturális kezdeményezéseket pályázati tanácsadás és pénzügyi gazdálkodási mentorálás által is támogassa az Önkormányzat, biztosítva, hogy új, kerületen kívüli (európai uniós, fővárosi és kormányzati stb.) forrásokhoz minél jelentősebb mértékben jussanak hozzá a helyi érdekeltek, azokat pedig minél hatékonyabb módon használják fel. Erre jelenleg megfelelő humán kapacitás nem áll rendelkezésre az Önkormányzatban, illetve az általa fenntartott intézményekben. Indokolt ennek kiépítése a kerületi kulturális és közművelődési fejlesztések szempontjából releváns európai uniós és egyéb pályázatokhoz projektervek fejlesztésében és megvalósításában való közreműködés céljából. Tehát megvizsgáljuk, hogy milyen pályázati funkciókat, és milyen intézményi keretben (önkormányzati, avagy a JKN Zrt-hez telepített módon) tudunk biztosítani a helyi kulturális-közművelődési fejlesztések anyagi hátterének megteremtése, tervezése és esetleg lebonyolítása céljából: konzultáció, mentorálás, műhelygyakorlatok stb. a helyi közösségek, kezdeményezések támogatására.

²⁰ <https://jozsefvaros.hu/otthon/hirdetotabla/hirek/2023/02/unnepeljuk-egyutt-a-keruleti-kozossegeket/>

Józsefvárosban a közterülethasználat rendjét a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat tulajdonában lévő közterületek használatának rendjéről szóló 13/2023. (IV. 27.) önkormányzati rendelet²¹ szabályozza. Ezen rendelet a kulturális jellegű köztéri rendezvények szervezését időnként megnehezíti, míg a kerület célja, hogy köztereinket alulról szerveződő közösségek is használhassák ezen célból. Cél a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat tulajdonában lévő közterületek használatának rendjéről szóló 13/2023. (IV. 27.) önkormányzati rendelet megvizsgálása az érdekelt felekkel, így a helyi közösségi, kulturális és közművelődési munkát végző szervezetekkel közösen, azzal a céllal, hogy minél több ilyen ingyenes köztéri rendezvény, minél könnyebben jöhessen létre.

Horizontális szempontok, témák és célcsoportok

A zene összeköt

Józsefváros szerepe a magyar kultúrtörténetben számos művészeti ág tekintetében meghatározó, de különösen igaz ez a zene tekintetében. A józsefvárosi cigánymuzsika, a jazz vagy akár a rendszerváltást követően hazánkban is megjelent rap a kerület arculatát, illetve az azt lakó közösségek identitását is meghatározzák. Ennek megfelelően a józsefvárosi zenei örökség és jelen erősítése, támogatása mind közösségi, mind turisztikai szempontból indokolt. Az Önkormányzat ezen okokból is indította el a rövid idő alatt sikeressé vált Józsefvárosi Jazzfesztivált, a Cigányzene Éjszakáját, és számos más zenei közönségprogramot, valamint a Balogh Paci Művészeti Ösztöndíjat²²; a FiDo-n pedig a kerületi rap-verseny díjátadóját szoktuk tartani. A kerület nemcsak számos emléktáblával, de egy egész emlékparkkal és térrel is adózik a muzsikus cigányok emléke - és ma is élő hagyománya előtt.

Józsefvárosban találhatóak olyan intézmények, együttesek, mint a Magyar Nemzeti Táncegyüttes (a Kerepesi út 29b szám alatt), a Kórusok éjszakája: 2023. június 3-án 11. alkalommal szervezte meg a Kórusok Éjszakája nyári eseményét. Az évről évre megrendezett téli és nyári fesztivál élőben tölti meg énekhanggal Budapesten a Palotanegyedet. A Kórusok Éjszakája egy amatőr kórusfesztivál, célja, hogy felhívja a figyelmet, hogy énekelni bárhol és bármikor jó. Az esemény hagyományosan az Éneklő Kerttel kezdődik, mely során az ország minden szegletéből és külföldről érkező kórusok egy rövid bemutatkozóval ismertetik magukat. A program helyszíneit a Palotanegyed izgalmas terei adják. A kórusok az est folyamán különböző műfaji kategóriákban (folk, hagyományos, könnyű, régizene) adnak koncerteket, majd a fesztivál a Közös Énekléssel zárul, mely során a közönség, a fellépők és a szervezők közösen tapasztalhatják meg az együtt éneklés örömét és varázsát.

A talán legnagyobb, legnépszerűbb kerületi kulturális-közművelődési esemény is a zenéhez kapcsolódik: immár 13 éve rendezik meg ősz elején a Tisztviselőtelepen, a Szenes Iván téren, a dalszerző szülőházának tőszomszédságában, a Szenes Iván Emlékkoncertet; az itt felcsendülő slágerekre minden évben több ezer néző-hallgató kíváncsi. Az Önkormányzat ezt évről évre növekvő mértékben támogatja, már csak azért is, mert a műfajok és közönségek egyenlőségének a bevezetőben kifejtett elvéből az különbözik, hogy ne csak az ún. "magas", de a populáris művészetet is támogassuk.

²¹ <https://jozsefvaros.hu/otthon/onkormanyzat/dontes/13-2023-onkormanyzati-rendelet-a-budapest-fovaros-viii-kerulet-jozsefvarosi-onkormanyzat-kepviselo-testületenek-13-2023-iv-27-onkormanyzati-rendelete-a-budapest-fovaros-viii-kerulet-jozsefvaros/>

²² A Balogh István „Paci” zenésről, a kerület Kulturális Bizottságának egykori elnökéről elnevezett ösztöndíj egyszerre 30 fő kerületi fiatal, elsősorban roma származású józsefvárosi művészt részesít támogatásban. A Karácsony Sándor Közalapítvány által bonyolított ösztöndíj 2022-ben indult, fenntartása kiemelten fontos a kerület hosszútávú kulturális élete és közösségei szempontjából.

Társadalmi célcsoportok

Nemzedékek

A koncepció eddigi szövegében sok tekintetben foglalkoztunk a közművelődés-politika társadalmi célcsoportjainak lehetséges szegmentálásával, ezért itt most csak röviden térünk erre vissza, megerősítve azokat a stratégiai irányokat, amelyek koncepciónk bevezetésében kifejtett alapelveinkből következnek.

Az egyik lehetséges célcsoport-képzési szempont a közönség, a közösség generációk, nemzedéki alapú csoportbontása, szegmentálása. A 2022-es népszámlálási adatok szerint az utóbbi évtizedekben jelentősen átalakult Józsefváros demográfiája korosztályi összetétel szerint is: míg a legfiatalabb gyermekek és az idősek aránya csökkent, a fiatalok, fiatal felnőttek és a középkorúak aránya jelentősen növekedett a kerületben. Ez egyrészt rámutat, hogy a helyi lakosok közművelődési igényei is megváltoztak az utóbbi időben, másrészt azon rendkívül fontos célt is előtérbe helyezik, hogy a fiatal családoknak vagy gyermekeknek tervezőknek a korábbinál vonzóbbá kell tennünk a kerületben való maradást, többek között éppen a nekik célzott kulturális szolgáltatások és lehetőségek által.

Mivel alapelvünk az egyenlőség, a részvétel, a hozzáférhetőség, ezért e tekintetben is az egyenlőtlenségek kiegyenlítésének szándéka vezérel, ezért foglalkozunk kiemelten a gyerekek számára biztosított közművelődési lehetőségek bővítésével (lásd: "Gyermekek városa" alfejezet); ide tartozik - a Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Tervben meghatározott feladatként - a kerületi bölcsődések és óvodások Fűvészkert-látogatására vonatkozó háromoldalú megállapodás (Józsefvárosi Önkormányzat, ELTE, Fűvészkert).

Az idősek kultúrához való hozzáférést, részvételét sokféle eszközzel támogatja az Önkormányzat, a fent említett intézkedések közül többek közt a kedvezményes színházjegyekkel, a régi slágereket megszólaltató Szenes Iván emlékkoncertek szponzorálásával, az idősellátás nappali intézményei (köznyelvi nevükön: a nyugdíjasklubok) közösségi-kulturális-önképző programjaival, a Józsefvárosi Múzeum közösségi gyűjteményezési programjával stb. A Kesztyűgyárban „nyugdíjas ping-pong”, Gerinctorna, Meridián torna, jóga programmal is várják az időseket. A kerületszerte folytatott akadálymentesítés is segíti az ő hozzáférésüket a közművelődési programokhoz; a programot ezért is szükséges folytatni.

A gyermekek városa

A Képviselő-testület által 2022-ben a 323/2022. (XI.24.) számú határozattal elfogadott gyerekbarát koncepció is számos, közművelődési vonatkozású elemet tartalmaz; összhangban a már 2021 januárja óta zajló Befogadó óvodák programmal, amely épp a fent idézett rendelet céljait, azok közül is kiemelten a *"d) a különböző kultúrák közötti kapcsolatokat kiépítését és fenntartását elősegítő programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervez,"* és az *"e) a szegénységben vagy más hátránnyal élő csoportok társadalmi, kulturális részvételét fejlesztő, a megértést, a befogadást, a felzárkózást, az esélyegyenlőség megvalósulását elősegítő programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervez"* pontokban foglaltakat valósítják meg. A program alapvető célkitűzése épp az esélyegyenlőség javítása volt, amit adatokkal bizonyíthatóan el is értünk: kiegyenlítődték a józsefvárosi óvodák közötti különbségek a gyerekek társadalmi státusának tekintetében, s megszűnt a roma gyerekek szegregációja. Ezen felül pedig külön figyelmet szenteltünk a külföldi gyerekek integrációjának: számos ún. miniprojektet indítottak az óvodák, melyek a multikulturális programok erősítését célozták, sokszor a szülők bevonásával, s mindeközben az óvodákban megjelentek a 2-, 3-, 4-, 5-nyelvű feliratok. A *Befogadó óvodák* program legfőbb pedagógiai innovációja, a minden nagycsoportos számára biztosított angol élménypedagógiai foglalkozás pedig egyszerre szolgálta, szolgálja az esélyegyenlőséget (hiszen kivétel nélkül minden nagycsoportos részt vesz benne), és a menekült vagy más külföldi óvodások integrációját, amennyiben közülük elég sokan angol anyanyelvűek (volt, ahol egy szudáni kisgyerek lépett elő "tanársegéddé"), a többiek pedig együtt kezdik magyarázó óvodás-társaikkal az angol-tanulást.

Az országban először bűvészprogramot indítottunk a Napvirág (korábban Gyerek-Virág) Tagóvodában. A bűvészet együtt megélhető közös varázsa, a játék és az élmények egy olyan nemzetközi nyelv, amely megkönnyítheti az itt élő eltérő háttérből érkező gyerekeknek a közösségé Kovácsolását. A programot az egyik legnevesebb bűvész, sokszoros magyar bajnok mentorálja. A program a kerület történelmi múltjára épít, hiszen innen származik Rodolfo, világhírű magyar bűvész.

Az Önkormányzat elkötelezett, hogy a program uniós finanszírozásának lezárulta után biztosítsa a program eddig bevált elemeinek finanszírozását, sőt, tovább is bővítsen az esélyegyenlőséget szolgáló, minden kisgyerekeknek egyaránt elérhető óvodai szolgáltatások körét (komplex mozgásfejlesztő torna minden kiscsoportosnak) a Józsefvárosi Óvodákban.

A fent részletesebben is bemutatott Kesztyűgyár Közösségi Ház programjai közül itt a gyerekeknek szóló programok és klubokat emeljük ki. Az állandó programokon túl közül például a pingpong- és box- edzés, hip-hop és cigánytánc-tanítás, Mentor program, Zsendülő Tanoda. A Padtárs mentor program azoknak az általános, és középiskolás tanulóknak szól, akiknek szükségük van korrepetálásra, tanulástámogatásra, érettségire való felkészülésre. A program nagy hangsúlyt fektet a szülők bevonására is. Rendszeresek a „szülői értekezletek”, beszélgetések segítségnyújtás, edukáció és a szülői kompetenciák javítása érdekében.

A Fókusz Közösségi Tér a korai prevenció programjaival, kifejezetten 0-3 éves korú gyerekeknek és őket nevelő családjuk számára működik 2018 óta, a Biztos Kezdet Gyerekház biztosítja a gyerekek számára a képességkibontakoztató foglalkozást, állapotfelmérést, fejlesztést. A szülőknek a gyerekekkel együtt történő részvételét a foglalkozásokon, a szülők számára személyiség- és kompetenciafejlesztést célzó, valamint egyéb preventív célú programokat, közösségi rendezvényeket valósít meg. A helyi szükségleteknek megfelelően a szülők részére védőnői, orvosi, dietetikusi, egyéb külsős meghívott szakemberek általi tanácsadásokat biztosít. Szülői csoportos beszélgetéseket szervez, illetve konzultációs lehetőséget biztosít. Különböző módszerek alkalmazásával segíti a szülőket, hogy visszajelzéseket kapjanak a gyerekekkel való kommunikációjukról, nevelési módszereikről, a szülői kompetenciákat erősítendő. Ilyen értelemben a közművelődés „egész életen át tartó tanulás” definíciójának is megfelel.

Ilyen az Önkormányzat által 2022-ben bevezetett, a kerületben élő fiatalok számára biztosított Balogh Paci ösztöndíj is, hiszen a nyertesekkel mentorok is foglalkoznak. A Bursa Hungarica ösztöndíj pedig (aminek összegét 2022/2023-as tanévben 15000 forintra emelte az önkormányzat) az esélyegyenlőségi cél érvényesülését segíti; ezért is tervezzük az összegét tovább emelni: havi 15 ezerről havi 25 ezer forintra.

2022-ben elkezdtük az olvasás népszerűsítését a kerületben. Első körben a FiDo Ifjúsági Központban hoztunk létre egy gyerek könyvmegállót, ahonnan a kerületi gyerekek szabadon választhatnak maguknak olyan könyveket, amiket szívesen olvasásnak, illetve ők maguk is helyezhetnek ki könyveket. Azoknak, akik nem szeretnék hazavinni a könyveket, lehetőségük van a FiDoban olvasni azokat. A könyveket első körben adományokból szereztük be; a könyvmegállót pedig Benedek Elek születésnapján, a népmese napján adtuk át. Ezzel összekötve meseíró versenyt hirdettünk – minden korosztály számára. A díjazott mesék a kerületi játszótereken, Infopontokon és a helyi újságban jelennek meg. A játszótereinket kihasználva megalkottuk a mesésétát, 8 kerületi játszótér érintésével bejárható az a saját fejlesztésű meséséta, aminek célja a mesékkel való megismerkedés, a családi kötődések erősítése és a testmozgás népszerűsítése egyszerre. A séta kisgyerekekkel körülbelül másfél-két órát vesz igénybe, de részletekben is teljesíthető. A meséséta útvonala az olvasást népszerűsítő honlapon (<https://meses.jozsefvaros.hu>) található meg. 2022 ősszén ezeken a tereken mesefelolvasásokat szerveztünk, valamint a Szabó Ervin könyvtár gyerekrészlegével szorosabb kapcsolatot építünk ki.

Intézkedések:

- Kerületben élő óvodásoknak és iskolásoknak, óvodán és iskolán kívüli tudásátadás és ismeretterjesztés, játékos módon. Havonta legalább egy múzeumpedagógiai foglalkozás.
- Olvasás népszerűsítése minden korosztály számára. Újabb Gyerekkönyv Megállók létrehozása, rendszeres mesefelolvasás a játszótereinken.
- Kerületi fiataloknak könyvvásárlás vagy könyvvásárlási utalvány ajándékozása tanév végén.
- Új mesék kihelyezése köztereinkre és Infopontjainkra.

Társadalmi rétegek

Ami a közönség, a józsefvárosiak társadalmi csoportok, rétegek, osztályok szerinti szegmentálását illeti, közművelődéspolitikánk e tekintetben is szilárdan az esélyegyenlőség, a részvételiség talaján áll. Mivel ez a szemlélet az egész koncepciót áthatja, itt csak illusztráció-szerűen említünk néhány példát. A legfontosabb talán az az elv, hogy a kultúrát kiterjesztjük az intézményeken, a falakon kívülre is, a közteterekre, hiszen ezzel egyszerre növeljük azok hozzáférhetőségét és hasznosítjuk köztetereinket. Ezekre példák a téri dalok, a Cigány zenészek éjszakája, a Horváth Mihály téri virágvásár, az Adventi bálaszín.

Közművelődés-politikánk további sarokpontja a marginalizált, hátrányos helyzetű csoportokat képviselő civil szervezetek kulturális tevékenységének támogatása; így jött létre a Bura Károly Galéria a Kőfaragó utcában, és ezért támogatjuk például a Vasas könyvtárat, valamint a Baross utcában működő Fellegajtó Nyitogatók Alapítványt, de a menekültek integrációját segítő kezdeményezéseket is.

Fontosnak tartjuk továbbá, hogy létrejussanak az elnyomottak szószólóinak és mozgalmainak emlékhelyei, váljanak részévé az épített környezetnek (például Táncsics-ház; a Népszava, az SzDP emléktáblája a Tolnai Lajos utcában; a 2023-as közösségi költségvetésen megszavazott Setét Jenő emlékpada a Népszínház utcában).

Józsefváros a magyar munkásmozgalom egyik bölcsője. 1855-56-ban itt létesült Pest első gázgyára. A Triesti Általános Osztrák Gáztársulat beruházása révén vált a környék a korai munkásmozgalom egyik központjává. Itt került sor az első nyilvános fővárosi munkásgyűlésre 1869. augusztus 22-én (a Köztársaság tér 21. szám alatt). Az Általános Munkásegylet gázgyár előtti tüntetésén a lakbérúzsora ellen tiltakoztak, s ebben az évben, két hónappal korábban lett a Munkásegylet elnöke Táncsics Mihály, aki maga is Józsefvárosban lakott. A munkásosztály képviselőiben léptek fel, követelték az általános választójog bevezetését, az egyesülési és gyülekezési szabadságot. Az Általános Munkásegylet budapesti központi helyisége a Mária utca 9. szám alatt volt. Amikor a Párizsi Kommünt leverték, 1871. június 11-én gyűlést és tüntető felvonulást szerveztek, ezt ürügyként használták fel az egylet ellen, és június 12-13-án letartóztatták annak vezetőit és egyes aktivistát; ebből lett az úgynevezett „hűtlenségi per”. A Munkásegylet megszűnt, de így is a magyarországi szakszervezetek és a szociáldemokrácia legfontosabb előfutárának számít.

A 20. század első felében pedig, ahogy már említettük, a Népszava egykori Conti utcai nyomdája, szerkesztősége volt az a helyszín, amely a magyar munkásosztály „központjává” avatta Józsefvárost. Ennek beágyazottságát a külső józsefvárosi gyárak, üzemek, a dolgozóknak otthont adó munkás bérkaszárnnyák világa, vagy éppen Kassák Lajos törzshelye, az egykori Simplon adta.

Ha munkásosztály talán nem is, munkások ma is élnek Józsefvárosban nagy számban. Fontos, hogy az ő művelődési lehetőségeiket is biztosítsuk, ezért is működünk együtt a Vasas Művész Együttesével és a Könyvtárral egyaránt, és ezért is tervezünk a Losonci negyedben, a lakótelepen kialakítani középtávon egy új kulturális-közösségi teret, mint azt a „Losonci negyed” fejezetben kifejtettük.

INTÉZKEDÉSI TERV (2023-2030)

I. Kerületi közművelődési infrastruktúra erősítése

Intézkedés	I. 1. Új közművelődési státuszok létrehozása
Felelős	Polgármester, Jegyző, JKN Zrt. vezérigazgató
Ütemezés	2024. év I. negyedév
Intézkedés bemutatása	<p>a) Az Önkormányzat egy fő közművelődés-szervezőt javasol alkalmazni 2024. február 1-től a Polgármesteri Hivatalnál, aki a kulturális-közművelődési szervezetekkel való kapcsolattartást végzi, információs és koordinációs támogatást nyújt.</p> <p>b) Az Önkormányzat létesít a JKN Zrt-nél két fő szociális munkás státuszt; feladatuk segítséget nyújtani a közművelődési programok megszervezésében, új, nehezen elérhető célcsoportok mobilizálásában, a hozzáférés javításában.</p>
Humán erőforrás igény	-
Pénzügyi forrás igény	Lásd: előterjesztés
Indikátorok	3 fő státusz létrehozása
Kapcsolódás más intézkedéshez	Minden más intézkedés egyik alapfeltétele ezen státuszok létrehozása.

Feladat	Feladat negyedéves ütemezése																															
	2024				2025				2026				2027				2028				2029				2030							
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
Kulturális referenci pozíció létrehozás																																

Intézkedés	I. 2. Józsefvárosi Értéktár újraalapítása
Felelős	polgármester
Ütemezés	2024. év I-IV. negyedév
Intézkedés bemutatása	Helyi Értéktár Bizottság tagjainak megválasztása, működésének meghatározása, gondoskodás az évi két ülés összehívásáról.
Humán erőforrás igény	Humánkapcsolati Iroda munkatársai
Pénzügyi forrás igény	Lásd: előterjesztés
Indikátorok	Évi két Helyi Értéktár Bizottság ülés megtartása.
Kapcsolódás más intézkedéshez	-

Feladat	Feladat negyedéves ütemezése																											
	2024				2025				2026				2027				2028				2029				2030			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Józsefvárosi Értéktár újraalapítása																												

Intézkedés	I.3. Kedvezményes helyiségbérleti pályázatok folytatása
Felelős	polgármester
Ütemezés	folyamatos
Intézkedés bemutatása	A 2022-ben elindult kedvezményes helyiségbérleti pályázat folytatása új önkormányzati tulajdonok bevonásával. Kiemelten fontos, hogy az önkormányzati feladatok megvalósításának monitoring rendszerét, valamint a bérlőkkel kötött együttműködési megállapodásokat fejlesszük.
Humán erőforrás igény	, Humánszolgáltatási Ügyosztály munkatársai, JGK Zrt., Közösségi Részvételi Iroda
Pénzügyi forrás igény	-
Indikátorok	1 db monitoring rendszer kidolgozása
Kapcsolódás más intézkedéshez	Kerületi kulturális és közművelődési kezdeményezések támogatása, önként vállalt önkormányzati közművelődési feladatok fejlesztése, Közművelődési/ együttműködési megállapodások megkötése a kerületen belüli és kívüli állami, egyházi, alapítványi és fővárosi fenntartású intézményekkel

Feladat	Feladat negyedéves ütemezése																															
	2024				2025				2026				2027				2028				2029				2030							
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
Kedvezményes helyiségbérleti pályázatok rendszeresen bővülő ingatlanokkal folytatása																																
Új monitoring rendszer kidolgozása																																
Együttműködési megállapodások felülvizsgálata																																

Intézkedés	I.4. Kerületi kulturális és közművelődési kezdeményezések támogatása
Felelős	polgármester
Ütemezés	2024. év I-IV. negyedév, 2025. év I-IV. negyedév, 2026. év I-II. negyedév, folyamatos
Intézkedés bemutatása	<p>a) Rendszeres találkozók, egyeztető és közösségi események szervezése a helyi kulturális szereplők részére.</p> <p>b) Az Önkormányzat és cégei által működtetett, vagy számukra elérhető kommunikációs csatornák felhasználása a kerületben működő kulturális intézmények szolgáltatásainak népszerűsítése érdekében. A kerületben, az Önkormányzat által közvetlenül nem érintett kulturális és közművelődési programok népszerűsítésére és disszeminálására egységes folyamat kialakítása, valamint eszerint a kommunikációs felületek hozzáférhetővé tétele a helyi érdekeltek részére. Ennek keretében a Józsefváros Újság kulturális kalendárium is megvalósul. .</p> <p>c) Tanácsadást biztosítunk a helyi kulturális fejlesztések anyagi hátterének megteremtése érdekében. Megvizsgáljuk, hogy milyen pályázati tanácsadó funkciókat, és milyen intézményi keretben (önkormányzati, avagy a JKN Zrt-hez telepített módon) tudunk ellátni. Ezt a feladatot kezdetben részben a fenti közművelődés-szervező tudja ellátni, de középtávon ezt továbbfejleszteni szükséges.</p> <p>d) A <i>Civil és kulturális pályázat</i> felhívásának módosítása: egyéb források bevonásának ösztönzése, valamint a felhívás megnyitása magánszemélyek részére is és/vagy a "befogadó szervezetek modelljének" kidolgozása.</p> <p>e) Éves börze a helyi lakosság és a kulturális, közművelődési stakeholderek igényeinek és szolgáltatásainak összekötése érdekében.</p> <p>f) A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat tulajdonában lévő közterületek használatának rendjéről szóló 13/2023. (IV. 27.) önkormányzati rendelet megvizsgálása az érdekelt felekkel, így a helyi közösségi, kulturális és közművelődési munkát végző szervezetekkel és a Tulajdonosi Vagyongazdálkodási és Közterület-hasznosítási Bizottsággal közösen, azzal a céllal, hogy minél több ilyen ingyenes köztéri rendezvény, minél könnyebben jöhessen létre.</p> <p>g) A kerületet érintő városfejlesztések által a nem önkormányzati fenntartású kulturális intézmények bekapcsolása a kerület életébe. (Például mikromobilitási pontok, mikroparkok, parkosítások, forgalomcsillapító intézkedések révén).</p>
Humán erőforrás igény	JKN Zrt., Közösségi Részvételi Iroda, JGK Zrt., RÉV8 Zrt.

Pénzügyi forrás igény	Lásd: előterjesztés
Indikátorok	-
Kapcsolódás más intézkedéshez	Kedvezményes helyiségbérleti pályázatok folytatása, Önként vállalt önkormányzati közművelődési feladatok fejlesztése

Feladat	Feladat negyedéves ütemezése																															
	2024				2025				2026				2027				2028				2029				2030							
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
Rendszeres találkozók, egyeztető és közösségi események szervezése a helyi kulturális szereplők részére.	■		■		■		■		■		■		■		■		■		■		■		■		■		■		■		■	
Kerületi közművelődési kommunikáció összehangolása	■																															
Pályázati tanácsadás rendszerének kialakítása					■	■																										
Civil és kulturális pályázat felhívásának módosítása	■	■	■																													
Éves közművelődési börze		■				■				■				■				■				■				■				■		
Városfejlesztési megoldások által a nem önkormányzati fenntartású intézmények aktívabb bekapcsolása kerület életébe.	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Intézkedés	I. 5. Önként vállalt önkormányzati közművelődési feladatok fejlesztése
Felelős	polgármester
Ütemezés	folyamatos (Lásd. Gantt-diagram)
Intézkedés bemutatása	<ul style="list-style-type: none"> a) A Józsefvárosi Múzeum felújításának befejezése és megnyitása. b) A H13 kulturális hasznosításának hosszútávú kidolgozása. c) A kerületünkben élő külföldiek integrációját segítő, két- és többnyelvű programok kínálatának bővítése. d) A Rákóczi téri Vásárcsarnok kulturális-közművelődési funkcióinak megerősítése céljából tárgyalásokat folytatunk a Fővárossal. (Budapest Vásárcsarnokai Kft.) e) Számítógép-használati ismeretek tanítása (tanfolyam) a Kesztyűgyár Közösségi Házban. f) A Magdolna utcai Fókusz Női Közösségi Központ kínálatának bővítése (részletesebben lásd: Roma Program). g) A FiDo Ifjúsági Központ kapacitásfejlesztése: A FiDo rendkívül hatékony munkáját érdemes kiterjeszteni, új kapacitások fejlesztésével.
Humán erőforrás igény	Humánszolgáltatási Ügyosztály, JKN Zrt, Közösségi Részvételi Iroda, JSZSZGYK
Pénzügyi forrás igény	<ul style="list-style-type: none"> a) a 2023-as és 2024-es költségvetésben szereplő összeg b) későbbi döntést igényel c) 0 Ft. d) 0 Ft. e) Lásd: előterjesztés f) Lásd: Roma Program g) Lásd: előterjesztés
Indikátorok	-
Kapcsolódás más intézkedéshez	Kerületi kulturális és közművelődési kezdeményezések támogatása, Kedvezményes helyiségbérleti pályázatok folytatása, Közművelődési/ együttműködési megállapodások megkötése a kerületen belüli és kívüli állami, egyházi, alapítványi és fővárosi fenntartású intézményekkel

Feladat	Feladat negyedéves ütemezése																											
	2024				2025				2026				2027				2028				2029				2030			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Józsefvárosi Múzeum felújítása és megnyitása	■	■																										
A H13 kulturális hasznosításának hosszútávú stratégiájának kidolgozása.		■	■																									
A kerületünkben élő külföldiek integrációját segítő, két- és többnyelvű programok kínálatának bővítése			■	■																								
A Rákóczi téri vásárcsarnok kulturális-közművelődési funkcióinak megerősítése céljából tárgyalásokat folytatunk a Fővárossal. (Budapest Vásárcsarnokai Kft.)				■	■	■																						
Számítógép-használati ismeretek tanítása (tanfolyam) a Kesztyűgyár Közösségi Házban.							■	■	■	■																		
A Magdolna utcai Fókusz Női Közösségi Központ kínálatának bővítése (részletesebben lásd: Roma Program). Határidő: folyamatos.							■	■	■	■																		
A FIDO Ifjúsági Központ hatékonyabb bekapcsolása a kerület ifjúsági-kulturális									■	■	■																	

vértöréngésébe.
Határidő: folyamatos.

II. Kerületi kulturális és közművelődési együttműködések erősítése

Intézkedés	II.1. Közművelődési/ együttműködési megállapodások megkötése a <u>kerületen belüli és kívüli</u> állami, egyházi, alapítványi és fővárosi fenntartású intézményekkel
Felelős	polgármester
Ütemezés	2024. év I-IV. negyedév, 2025. év I-IV. negyedév
Intézkedés bemutatása	<p>a) <u>Kerületen belüli</u>: Az Erkel Színházat fenntartó Operaházzal, a Furgun Házat fenntartó EMIH-hel (Sorsok Háza), a Százados úti Művésztelép közművelődési hasznosítására a bérlőkijelölési jogok felett rendelkező Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeummal, a Magyar Nemzeti Táncgyüttessel (Kerepesi úton létrejövő táncszínház funkcióinak kerületi igényekkel való kiegészítése céljából), a Romano Kher Budapesti Roma Művelődési Házzal, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárral, a Magyar Természettudományi Múzeummal, a Nemzeti Örökség Intézetével (Fiemei úti sírkert és Salgótarjáni úti izraelita temető), a Magyar Nemzeti Múzeummal; az Uránia Nemzeti Filmszínházzal; az Eötvös Loránd Tudományegyetemmel; a Pázmány Péter Katolikus Egyetemmel, az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeummal, Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskolával (Gutenberg Művelődési Otthon), valamint Szenes Iván Emlékmúzeum/ Slágermúzeummal intézményspecifikus megállapodás megkötése, mely azok közművelődési szolgáltatásait a kerületi igényekhez igazítja.</p> <p>b) <u>Kerületen kívüli</u>: A Petőfi Irodalmi Múzeummal, az Iparművészeti Múzeummal, a Művészetek Palotájával, a Budapest Music Centerrel, a Nemzeti Színházzal, valamint a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeummal stratégiai együttműködési megállapodások megkötése.</p>
Humán erőforrás igény	Humánszolgáltatási Ügyosztály munkatársai
Pénzügyi forrás igény	0 Ft (A tárgyalások eredményétől függően pénzügyi döntés szükséges lehet a 2024. és 2025. években)

Indikátorok	a) 14 db közművelődési/együttműködési megállapodás (kerületen belüli) b) 6 db együttműködési megállapodás (kerületen kívüli)
Kapcsolódás más intézkedéshez	kulturális referenci pozíció létrehozása, Kőbányai úti kulturális tengely tervezése

Feladat	Feladat negyedéves ütemezése																											
	2024				2025				2026				2027				2028				2029				2030			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Kerületen <u>belüli</u> intézményekkel.	■	■	■	■																								
Kerületen <u>kívüli</u> intézményekkel					■	■	■	■																				
A FSzEK Kálvária téri fiókintézményének fejlesztése					■	■																						
A Pázmány Kampusz fejlesztéseivel kapcsolatos közművelődési megállapodás.	■																											
Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskolával (Gutenberg Művelődési Otthon) közművelődési megállapodás megkötése					■																							

Intézkedés	II. 2. Együttműködés kialakítása Józsefváros alap- és középfokú oktatási intézményeivel, valamint üzemeltetőikkel a KK Belső-Pesti Tankerületével és a Szakképzési Centrumokkal
Felelős	polgármester
Ütemezés	2024. év I-IV. negyedév, 2025. év I-IV. negyedév
Intézkedés bemutatása	A kerületi kulturális és közművelődési szolgáltatók köznevelési igényeknek megfelelő átalakítása érdekében a kerületi intézményekkel rendelkező KK Belső-Pesti Tankerülettel, valamint a Szakképzési Centrumokkal tárgyalások és megállapodások megvalósítása, megkötése. Kiemelten fontos a kerületi közművelődési IKSZ lehetőségek disszeminálása a józsefvárosi köznevelési és szakképzési intézményekben.
Humán erőforrás igény	Humánszolgálati Ügyosztály munkatársai
Pénzügyi forrás igény	0 Ft (A tárgyalások eredményétől függően pénzügyi döntés szükséges a 2024. és 2025. években)
Indikátorok	2 db megállapodás
Kapcsolódás más intézkedéshez	Közművelődési/ együttműködési megállapodások megkötése a kerületen belüli és kívüli állami, egyházi, alapítványi és fővárosi fenntartású intézményekkel

Feladat	Feladat negyedéves ütemezése																											
	2024				2025				2026				2027				2028				2029				2030			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Együttműködés kialakítása Józsefváros alap- és középfokú oktatási intézményeivel, valamint üzemeltetőikkel a KK Belső-Pesti Tankerületével és a																												

III. Kerületi közművelődési és kulturális fejlesztések előkészítése, tervezése

Intézkedés	III. 1. Egységes kerületi kulturális turizmus koncepció kidolgozása, arculat és merchandise fejlesztése
Felelős	polgármester
Ütemezés	2024. év III-IV. negyedév, 2025. I-IV. negyedév
Intézkedés bemutatása	<p>a) Egységes koncepció és stratégia fejlesztése a kerületi kulturális turizmus tárgyában.</p> <p>b) Józsefvárosi arculat és merchandise tervezése és fejlesztése.</p>
Humán erőforrás igény	Együttműködésben a koncepcióban is említett stakeholderekkel.
Pénzügyi forrás igény	Lásd: előterjesztés (A fejlesztések, valamint a kerületi arculat és merchandise fejlesztése a 2025. és 2026. években pénzügyi döntést igényel a tervezési folyamatok eredményének függvényében.)
Indikátorok	<p>1 db egységes kerületi kulturális turisztikai koncepció</p> <p>1 db kerületi nagyarculat, valamint ehhez kapcsolódó merchandise kialakítása</p>
Kapcsolódás más intézkedéshez	Zsidó és roma kulturális örökség kulturális-turisztikai célú bemutatásának tervezése; kedvezményes helyiségbérleti pályázatok folytatása; közművelődési/ együttműködési megállapodások megkötése a kerületen belüli állami, egyházi, alapítványi és fővárosi fenntartású intézményekkel

Feladat	Feladat negyedéves ütemezése						
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030

	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
kerületi kulturális turizmus koncepció kidolgozása																													
kerületi arculat és merchandise tervezése, fejlesztése																													

Intézkedés	III. 2. Zsidó és roma kulturális örökség kulturális-turisztikai célú bemutatásának tervezése
Felelős	polgármester
Ütemezés	2024. év I-IV. negyedév, 2025. év I-IV. negyedév, 2026. év I-IV. negyedév
Intézkedés bemutatása	<p>a) Zsidó kulturális örökség kulturális-turisztikai célú bemutatásának tervezése; ehhez kapcsolódóan a Zsibárusház kulturális célú rehabilitációjának tervezése. A Fiumei Úti Sírkert, a Sorsok Háza, a Salgótarjáni utcai Izraelita temető könnyebb gyalogos és kerékpáros közlekedéssel való megközelíthetőségére koncepció alakítása.</p> <p>b) Roma kulturális örökség megjelenítésének tervezése a Roma Programmal (Egyenlőség és társadalmi igazságosság program Józsefváros roma lakosságáért 2023-2028) összhangban.</p> <p>c) Seenger-ház – Tavaszmező utca 6. (Egykori Roma Parlament). Tárgyalások megkezdése a tulajdonosi féllel az épület megmentése, esetleges közös hasznosítása érdekében; tervpályázat kiírása.</p>
Humán erőforrás igény	Együttműködésben: Humánkapcsolati Iroda, JGK, Közösségi Részvételi Iroda, RÉV8, JKN Zrt.
Pénzügyi forrás igény	Lásd: előterjesztés (A fejlesztések megvalósítása pénzügyi döntéseket igényel a 2025. és 2026. években a tervezési folyamatok eredményének megfelelően.)
Indikátorok	2 db fejlesztési terv

Kapcsolódás más intézkedéshez	kulturális referenci pozíció létrehozása, Egységes kerületi kulturális turizmus koncepció kidolgozása, arculat és merchandise fejlesztése
-------------------------------	---

Feladat	Feladat negyedéves ütemezése																											
	2024				2025				2026				2027				2028				2029				2030			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Zsidó kulturális örökség kulturális-turisztikai célú bemutatásának tervezése																												
Roma kulturális örökség megjelenítésének tervezése																												
Seenger-ház – Tavaszmező utca 6. megmentésének és közművelődési hasznosításának megtárgyalása és tervezése																												

Intézkedés	III. 3. Losonci negyedi közösségi tér létrehozásának tervezése és megvalósítása
Felelős	polgármester
Ütemezés	2024. év II-IV. negyedévek, 2025. év I-IV. negyedévek, 2026. I-II. negyedévek
Intézkedés bemutatása	Koncepció fejlesztése a Losonci-negyedi közösségi tér létrehozására (közművelődési igények felmérése, lehetséges ingatlanok felmérése, közművelődési program koncepció kidolgozása, üzleti terv készítése); fejlesztés megvalósítása.
Humán erőforrás igény	Együttműködésben: JKN Zrt., Községi Részvételi Iroda, JGK Zrt.

Pénzügyi forrás igény	Belső erőforrásból, a KRI és a JKN Zrt. (Kesztyűgyár) együttműködésében megvalósítható a tervezés. (A közösségi tér tényleges megvalósítása a 2025. évben pénzügyi döntést igényel a tervezési folyamat eredményének megfelelően)
Indikátorok	1 db fejlesztési terv, 1 db üzleti terv
Kapcsolódás más intézkedéshez	-

Feladat	Feladat negyedéves ütemezése																															
	2024				2025				2026				2027				2028				2029				2030							
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
Losonci negyedi közösségi tér létrehozásának tervezése	■	■	■	■																												
A közösségi tér megvalósítása					■	■	■	■																								

Megjegyzés: A koncepció monitoringjának módszertanát a Közöségi Részvételi Iroda koordinálásával 2024 első felében dolgozzuk ki.

Mellékletek:

1. Szobrok, emléktáblák jegyzéke
2. Védelmet élvező építészeti örökség jegyzéke
3. Kulturális intézmények jegyzéke
4. Kedvezményes bérleti díjjal kiadott civil-kulturális helyiségek jegyzéke
5. A társadalmi véleményezés menete, a beérkezett vélemények és azok feldolgozása

1. számú melléklet: Szobrok, emléktáblák jegyzéke

Ssz.	Mű címe	Felállítás helye	Alkotó	Felállítás ideje	Jelleg	Anyag	Megjegyzés
1.	NEMZETI SZÍNHÁZ EMLÉKKŐ	Blaha Lujza tér	Buza Barna	1973	emlékmű	mészkő	A Népszínház, később Nemzeti Színház 100. évfordulójára készült. Közel két méter magas, amelyen felül, két oldalt egy-egy színházi maszk látható. A 2022-es tér felújítás során fel lett újítva.
2.	SZŐNYI ISTVÁN	Baross u. 21.	Buda István	2009	domborműv es emléktábla	bronz, mészkő	Festőművész, grafikus. Ebben a házban élt, alkotott és tanított 1930-1947 között. Állíttatta a Szőnyi István Alapítvány.
3.	BAROSS GÁBOR	Baross tér (postahivatal előtt)	Szécsi Antal	1898	szobor	bronz, mészkő	A dualizmus korának kiemelkedő gazdaság- és közlekedéspolitikusa.
4.	IFJ. BÓKAY JÁNOS (nem köztéri)	Bókay János u. 53.	Radnai Béla	1937	mellszobor	bronz	A klinika területén belül található.
5.	KÁDÁR BÉLA (nincs ott)	Bródy Sándor u. 17.	Szabó Iván	1977	domborműv es emléktábla	bronz, mészkő	Festőművész. Ebben a házban töltötte élete utolsó szakaszát. Homlokzafelújítás után nem került vissza a helyére.
6.	VIZI JÁNOS EMLÉKTÁBLÁJA	Bródy Sándor u. 22.	Gulácsy - Horváth Zsolt	1995	domborműv es emléktábla	mészkő, bronz	Felirat: "1956.október 23-án ezen a helyen áldozta életét a 18 éves tanuló VIZI JÁNOS a magyar forradalom és szabadságharc ELSŐ HŐSI HALOTTJA"
7.	GIORGIO PERLASKA	Bródy Sándor u. 8.	Diego Cudin (Olaszország)	2008	mellszobor	bronz, mészkő	A mészki talapzaton álló bronz mellszobor Giorgio Perlascának (1910-1992), az 1940-es években Budapesten tartózkodó olasz kereskedőnek állít emléket, aki a magyar holokauszt hónapjaiban spanyol követségi munkatársként adta ki magát több mint ötezer zsidó származású honfitársunkat mentette meg a biztos haláltól.

8.	AZ 1956-OS PESTI SRÁCOK EMLÉKMŰVE	Corvin köz	Gulácsy - Horváth Zsolt	1996	emlékmű	kő, festett fém zászlórúd, bronz	
9.	AZ '56-OS PESTI SRÁC EMLÉKMŰVE	Corvin köz	Gyórfi Lajos	1996	emlékmű	bronz, kő	Fegyveres, bronzalak
10.	A CORVIN KÖZI MÁRTÍROK EMLÉKTÁBLÁJA	Corvin köz 1.	Gulácsy - Horváth Zsolt	1994	domborműv es emléktábla	bronz	Elcsettek névsorával
11.	SZABÓ ILONA	Corvin köz 1.	Domonkos Béla	1994	domborműv es emléktábla	mészko, bronz	Felirat: "Dicsőség a hős 17 éves SZABÓ ILONA bajtársnőnek a kis "Cinka Pannának" aki az 56-os forradalomban hazánk szabadságáért feláldozta fiatal életét."
12.	SÜPEK OTTÓ EMLÉKTÁBLÁJA (ellopták!)	Corvin köz 2.	Ugray György	1995	domborműv es emléktábla	mészko, bronz	
13.	1956-OS EMLÉKTÁBLA	Corvin köz 2-3.	Gulácsy - Horváth Zsolt	1990	domborműv es emléktábla	bronz	
14.	FODOR JÓZSEF	Gutenberg tér	Ifj. Vastagh György	1909	mellszobor	bronz, mészko	Orvos, a magyar közegészségügy megalapítója.
15.	JOHANNES GUTENBERG- EMLKÉK	Gutenberg tér 4.	Vígh Tamás	1987	domborműv es emléktábla	bronz	Német feltaláló. A mozgatható betüelemekkel való könyvnyomtatás, a betűfém, a kézi öntökészülékek, a nyomdafesték, szedő-sorjázó, a kézisajtó és a festékszedő labdacss európai feltalálója.
16.	SEMMEIWEIS IGNÁC (nem köztéri)	Gyulai Pál u. 2.	Reményi József	1934	domborműv es emléktábla	bronz, márvány	Orvos, az "anyák megmentője".

17.	SEMMEIWEIS IGNÁC	Gyulai Pál u. 2., a Rókus kórház előtt	Stróbl Alajos	1906	emlékmű	márvány, mészkő	Eredeti helye: V. Erzsébet tér 1906, áthelyezés a jelenlegi helyszínre 1948
18.	HARMINCETTESEK HŐSI EMLÉKE	Harmincettek tere	Szentgyörgyi István	1933	emlékmű	bronz, kő	
19.	BANGHA BÉLA	Horánszky u. 20.	Madarassy Walter	1942	dombormű és emléktábla	márvány	Jezsuita szerzetes, teológus, szerkesztő, író. A táblát 1950(?) - ben befalazták, a Fővárosi Önkormányzat 1992-ben kibontatta és restauráltatta
20.	PILINSZKY JÁNOS	Horánszky u. 27.	M. Szűcs Ilona	1999	dombormű és emléktábla	mészkő, bronz	A huszadik század egyik legjelentősebb, katolikus érzésű magyar költője. Állíttatta Józsefváros Önkormányzata.
21.	ELHAGYOTTAK	Horváth Mihály tér	Gárdos Aladár	1932	díszítőszobor	bronz	1905-ben készült és az 1906-os Tavaszai Tárlaton Hajléktalanok címen bemutatott kisplasztika tervét a Főváros megvásárolta, méretváltozatát 1932-ben köztérre állíttatta.
22.	PUSKÁS TIVADAR ÉS FERENC	Horváth Mihály tér 17-18. A Józsefvárosi Telefonközpont főbejáratánál	Szödy Szilárd	1931	dombormű és emléktábla	bronz	Felirat: "A magyar távbeszélés 50 éves fennállásának és az alapító Puskás Tivadar és Ferenc emlékére emelte a Magy. Kir. Posta 1881-1931."
23.	HORVÁTH MIHÁLY EMLÉKOSZLOP	Horváth Mihály tér	Domján Árpád	1948	emlékmű	mészkő	Felirat: "HORVÁTH MIHÁLY a 48-as szabadságharc hőslélkű püspökének emlékére emelte a VIII. kerületi Nemzeti Bizottság 1948. március 15-én."
24.	PÁZMÁNY PÉTER	Horváth Mihály tér	Radnai Béla	1914	portrészobor	mészkő	Eredeti helye: IV. Kígyó tér, 1949-ben lebontották, 1958 óta áll jelenlegi helyén
25.	CSIRKEFOGÓ	József krt. 47 - Krúdy u.	Kiss György	1927	díszítőszobor	bronz	

26.	DÍSZKÚT	József crt. - Krúdy u.	Krampf József	1998	díszkút	andezit, gránit, bronz	Józsefváros 220. fennállására állíttatta Józsefváros Önkormányzata.
27.	ÜLŐ NŐ	József u. 32.	Martsa István	1959	díszítőszobor	mészko	
28.	HÁROMFIGURÁS DÍSZKÚT (Kálvária)	Kálvária tér	Makrisz Agamemnon	1992	díszítőszobor	mészko, bronz	A mű 1981-ben készült
29.	KÖLCSEY FERENC	Kölcsey u. 1.	Beck Ö. Fülöp	1955	domborműv es emléktábla	mészko, bronz	Felirat: KÖLCSEY FERENC született 1790.aug.8 meghalt 1838.aug.24. Hass,alkoss,gyarapíts, s a haza fényre derül". Újrafaragva 2016. januárban.
30.	OLVASÓ FÉRFI ÉS NŐ (nem köztéri)	Könyves Kálmán crt. 52.	Vasas Károly	1967	díszítőszobor	mészko	2008-ban a jelenlegi Allianz székház építésekör a rossz állapotban lévő, szobrot eltávolították.
31.	JEAN-PIERRE PEDRAZZINI	II. János Pál pápa tér	Szabó Gábor	2006	mellszobor	bronz	Francia-svájci fotóriporter, a Paris Match tudóstója, aki Budapesten az 1956-os forradalom alatt szerzett halálos lövést. Francia Nagykövetség, Svájc Nagykövetség és a Paris Match készítette el az emlékművet.
32.	KRÚDY GYULA	Krúdy Gyula u. 22.	Vigh Tamás	1958	domborműv es emléktábla	ólom	Író, hírlapíró, a modern magyar prózáírás kiváló mestere.
33.	LÉGSZESZ UTCA	Légszesz u. 1.	Csikszentmi hályi Róbert	1974	védett utcanévjelző tábla	mészko	Légszesz és Fiumei út kereszteződésben.
34.	LEONARDO DA VINCI	Leonardo da Vinci u. 52.	Vilt Tibor	1954	domborműv es emléktábla	mészko, ólom	

35.	GRÓF ZICHY NÁNDOR	Lőrinc pap tér	Orbán Antal	1930	emlékmű	bronz, mészkő	Eredeti helye: VIII. Szcitovszky tér (ma Lőrinc pap tér). 1949 után lebontották, 1949-1992 között rakárban volt. 1992-ben eredeti helyén újra felállította a Fővárosi Önkormányzat.
36.	NÉVTELEN HŐSÖK EMLÉKE	Ludovika tér	Horvay János	1924	emlékmű	márvány, mészkő	
37.	A LUDOVIKA AKADEMIA MÁSODIK VILÁGHÁBORÚS HŐSI HALOTTAINAK	Ludovika tér (Névtelen hősök emlékművén)	Domonkos László	1995	domborműv es emléktábla	bronz	
38.	MIKSZÁTH KÁLMÁN	Mikszáth Kálmán tér	Kocsis András	1961	portrészobor	mészkő	Józsefvárosban hunyt el. Magyar író, újságíró, szerkesztő, országgyűlési képviselő, a MTA tagja.
39.	IRINYI JÁNOS	Mikszáth Kálmán tér 1.	Horvay János	1936/1940/ 1961	domborműv es emléktábla	bronz, mészkő	Eredeti helye: Eskü (ma Március 15-e) tér 6.sz. ház falán. 1936 elhelyezés az Eskü tér 6.sz. ház falán, 1940 áthelyezés a VIII. Mikszáth Kálmán tér 4.sz. házra. 1961 áthelyezés jelenlegi helyére.
40.	SOPHIANUM	Mikszáth Kálmán tér 1.	Mátyássy László	2005	domborműv es emléktábla	bronz, gránit	
41.	MIKSZÁTH KÁLMÁN	Mikszáth Kálmán tér 4.	Kallós Ede	1937	domborműv es emléktábla	márvány	
42.	TREFORT ÁGOSTON (nem köztéri)	Múzeum krt. 6-8., az ELTE parkjában	Kiss József	1904	portrészobor	bronz	Művelődéspolitikus, reformer, publicista, közoktatási és vallásügyi miniszter, az MTA tagja, majd elnöke is.
43.	TANÁROK HŐSI EMLÉKE (nem köztéri)	Múzeum krt. 6-8., az ELTE parkjában	Horváth Béla	1936	emlékmű	bronz, mészkő	
44.	BERZSENYI DÁNIEL (nem köztéri)	Múzeum krt. 14-16.	Vay Miklós	1860	mellszobor	bronz	A legrégebbi eredeti személyi szobor. Berzsenyi a magyar irodalom egyik legellentmondásosabb költője volt.

45.	KAZINCZY FERENC (nem köztéri)	Múzeum krt. 14-16.	Vay Miklós	1861	mellszobor	bronz	Író, költő, a nyelvújítás vezéralakja. Az MTA tagja volt.
46.	KISFALUDY KÁROLY EMLÉK (nem köztéri)	Múzeum krt. 14-16.	Ferenczy István	1875	mellszobor	márvány	Költő, drámaíró, festő. A reformkori irodalmi élet fő szervezője, az Aurora szerkesztője, az Aurora-kör elindítója, a magyar novella egyik első meghonosítója.
47.	ARANY JÁNOS (nem köztéri)	Múzeum krt. 14-16.	Stróbl Alajos	1893	emlékmű	bronz, mészkő	A Nemzeti Múzeum bejárata előtt található három alakos szobor, melynek fő alakja A.J., míg a talapzaton jobb oldalon Toldi Miklós, bal oldalon Rozgonyi Piros alakja látható. A talapzatot Schickedanz Albert készítette.
48.	BELVEDEREI APOLLO (MÁSOLAT) (nem köztéri)	Múzeum krt. 14-16.	Ismeretlen	1894	díszítőszobor	öntöttvas	Görög eredeti utáni másolat, eredetije a Vatikáni Múzeumban található.
49.	GRÓF SZÉCHÉNYI FERENC (nem köztéri)	Múzeum krt. 14-16.	Istók János	1902	portrészobor	bronz	
50.	KISFALUDY SÁNDOR (nem köztéri)	Múzeum krt. 14-16.	Petrovits Döme	1903	emlékmű	bronz, gránit	1848-ban elkészült művet a köztéri elhelyezésig a Nemzeti Múzeum őrizte.
51.	RÉGÉSZEK EMLÉKE (nem köztéri)	Múzeum krt. 14-16.	Damkó József	1916	emlékmű	mészkő	Rómer Flóris, Pulszky Ferenc és Hampel József portrédomborműveivel.
52.	OSZLOP A FORUM ROMANUMRÓL (nem köztéri)	Múzeum krt. 14-16.	Ismeretlen	1929	emlékmű	márvány	
53.	HERMAN OTTÓ (nem köztéri)	Múzeum krt. 14-16.	Horvay János - Csúcs Ferenc	1930	emlékmű	mészkő	

54.	BÁRÓ MONTI SÁNDOR (nem köztéri)	Múzeum krt. 14-16.	Kuzmik Livia	1931	mellszobor	bronz	Ezredes, az 1948/49-es forradalom és szabadságharcban hőiesen részt vett olasz légjővítész parancsnoka
55.	GIUSEPPE GARIBALDI (nem köztéri)	Múzeum krt. 14-16.	Kuzmik Livia	1932	mellszobor	bronz, mészkö	Olasz hazafi és katona volt, az egységes Olaszországért harcoló hadsereg egyik vezére.
56.	JÓZEF WYSOCKI (nem köztéri)	Múzeum krt. 14-16.	Hanna Danilewicz	1976	mellszobor	bronz	Lengyel hadvezér, az 1848/49-es forradalom és szabadságharc honvédtábornoka.
57.	VASVÁRI PÁL (nem köztéri)	Múzeum krt. 14-16.	Ligeti Miklós	1926	domborműv es emléktábla	bronz, mészkö	Történész, filozófus, forradalmár, a "márciusi ifjak" egyik vezéralakja.
58.	TÁNCZOS GÁBOR	Múzeum u. 7.	Czinder Antal	2006	domborműv es emléktábla	mészkö, bronz	1956-os Intézet, Kossuth Klub állíttatta.
59.	BÉKE	Nagyvárad tér	Székely Péter	1983	emlékmű	bazaltkocka, gránit	Budapest, Főváros Tanácsa, Fővárosnak lett adományozva '83-ban.
60.	TÓTH ILONA	Nagyvárad tér 4.	Domonkos Béla	2001	mellszobor	bronz	SOTE bejárat előtt, nem Józsefváros állíttatta.
61.	DERKOVITS GYULA	Népszínház u. 18.	Csontos László	1964	domborműv es emléktábla	mészkö	
62.	NÉPSZÍNHÁZ UTCA	Népszínház u. 28.	Asszonyi Tamás	1971	védett utcanévjelző tábla	süttői mészkö	
63.	MÁRIA LUDOVIKA JÓZSEF NÁDORRAL ÉS GRÓF BUTTLER JÁNOSSEL	Orczy-kert	Bassler Adolf	1901/1921	emlékmű	bronz, mészkö	Az 1919-ben ledöntött és megrongált szoborcsoportot Vass Viktor restaurálta.
64.	TISZTI HŐSI EMLÉK	Orczy-kert	Vass Viktor	1928	emlékmű	bronz, mészkö	

65.	TAVASZ	Práter u. 75.	Grantner Jenő	1979	díszítőszobor	bronz	
66.	DÍSZKÚT	Szigony u. 15.	Léderer Tamás	1986	díszítőszobor	márvány	Nem működik.
67.	A PÁL UTCAI FIÚK	Práter u. 11-15., az iskola előtt	Szanyai Péter	2007	díszítőszobor	bronz	Molnár Ferenc könyvének 100. évfordulójára kiírt zsánerszobor-pályázat nyertes terve alapján készült alkotás.
68.	PUSKIN	Puskin u. 1.	Kis László	1949	domborműv es emléktábla	márvány, bronz	
69.	EÖTVÖS LORÁND	Puskin u. 5.	Kákonyi István	1959	domborműv es emléktábla	márvány, bronz	Magyar fizikus, akinek egyik legismertebb alkotása a nevét viselő torziós-inga. Állította a nevét viselő tudományegyetem 1959-ben.
70.	NEMZETI SZÍNHÁZ - EMLÉKKŐ	Rákóczi u. 1. - Múzeum krt. 2.	Horváth János	1986	emlékmű	mészkö	1990-ben a Rákóczi úti oldalra áthelyezve.
71.	FESZÜLET	Rákóczi u. 31., a Szent Rókus-kápolna mellett	Ismeretlen	1798	feszület	mészkö	
72.	IMMACULATA	Rákóczi u. 31., a Szent Rókus-kápolna mellett	Johann Halbig	1867/1991	szobor	bronz	A művet 1949-ben lebontották és szétszerelték. 1991-ben az eredetileg spiáter szobrot a Budapesti Városvédő Egyesület kezdeményezésére a Fővárosi Önkormányzat rekonstruáltatta, bronzba öntette és újra felállíttatta.
73.	BABITS MIHÁLY	Reviczky u. 7.	Tar István - Zsákodi Csiszér János	1948	domborműv es emléktábla	mészkö, bronz	Költő, író, irodalomtörténész, műfordító. Emelte Budapest Székesfőváros Közössége.

74.	BRAUN ÉVA EMLÉKKŐ	Rezső tér	László Péter	1979	emlékmű	mészko, bronzlemez	
75.	GÉZA FEJEDELEM	Rezső tér	Péterfy László	2001	emlékmű	bronz, bronzlemez	Állíttatta Józsefváros Önkormányzata.
76.	KÁLVÁRIA	Rezső tér	Grantner Jenő	1942/1971	kálvária	mészko	Eredeti helye: VIII. Gologota tér. 1942 elhelyezés a VIII. ker. Gologota téren. 1971 a Kálvária-csoport és két stáció elhelyezése a jelenlegi helyén.
77.	FESZÜLET	Rezső tér, templom mellett	Ismeretlen	1796	feszület	mészko	1796 elhelyezés ismeretlen helyen, 1931 áthelyezés.
78.	MÁRKUS LÁSZLÓ	Somogyi Béla u. 18.	Krasznai János	2009	dombormű es emléktábla	bronz, grafit	Felirat: <i>E házban lakott Márkus László (1881-1948), az Operaház főrendezője, igazgatója. Állíttatta a Magyar Állami Operaház, Fővárosi Önkormányzat, Józsefvárosi Önkormányzat.</i>
79.	JUSTITIA-KÚT (A MAGYAR IGAZSÁG KÚTJA)	Szabó Ervin tér	Szentgyörgy i István	1929	emlékmű, szökőkút	bronz, mészko	A főnézeti oldalon eredetileg Lord Rothermere portrédomborművet helyezték el. A domborművet 1949-ben lebontották, helyére rozettát helyezték.
80.	KATONA JÓZSEF	Szentkirályi u. 23.	Horváth Géza	1931	dombormű es emléktábla	mészko	A magyar drámaírás egyik kiemelkedő alakja. Állíttatta Budapest Székesfőváros Közönsége
81.	KARÁCSONY SÁNDOR	Tavaszmező u. 15- 17.	Rajki László	1995	dombormű es emléktábla	márvány, bronz	
82.	KELETI KÁROLY	Tavaszmező u. 14- 18.	Tóth Béla	2008	mellszobor	bronz, mészko posztamens	Elméleti közgazdász, statisztikus, iparpolitikus, a magyar statisztikatudomány egyik alapítója. A Szűz utcával szemben található.

83.	BÓKAI JÁNOS (nem köztéri)	Üllői út 74.	Radnai Béla	1902	mellszobor	bronz	
84.	SCHÖPF MEREI ÁGOST	Üllői út 74.	Törley Mária	2003	mellszobor	bronz	Gyermekgyógyász
85.	ANYA GYERMEKÉVEL	Üllői út 78/A	Ligeti Erika		szobor	mészkő	II. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika előkertjében áll
86.	ORVOSOK HŐSI EMLÉKE	Üllői út - Korányi S. u.	Horvai János	1942	emlékmű	mészkő	
87.	NAGY ANTAL ÉS NAGY KÁROLY	Víg u. 32.	Kocsis Előd	1997	domborműv es emléktábla	mészkő, bronz	
88.	SZABADOS BÉLA	Villám u. 19.	Ifj. Szabados Béla	1941	domborműv es emléktábla	márvány	Zeneszerző
89.	BAUER SÁNDOR	Mátyás tér	Hargitai Ottó	2012	mellszobor	bronz	átadta a Józsefvárosi Önkormányzatnak
90.	TORMAY CÉCILE	Gyulai Pál u. 1.	Törley Mária	2011	mellszobor	bronz	A bekerített zöldterületen felállított.
91.	GOLGOTA TÉRI KETTŐSKERESZT	Golgota tér	Mihály Gábor	2013	kereszt	fa	
92.	MUZIUS CIGÁNYOK EMLÉKMŰVE	Muzsikus Cigányok Parkja	Illyés Antal	2013	dombormű sztléken	kő, bronz	minden évben két dombormű kerül fel
93.	TELEKI TÉRI SZOBORCSOPORT	Teleki tér	Mészáros Attila	2014	szobor	bronz	

94.	HORVÁTH MIHÁLY TÉRI VÍZJÁTÉK	Horváth Mihály tér		2014	szökőkút	díszkő	vízjáték felépítmény rész nélkül (felszín alatti gépészet)
95.	HORVÁTH MIHÁLY TÉRI HARANGJÁTÉK	Horváth Mihály tér	Szabados György	2014	harangjáték	bronz	18 darab harangot tartalmazó, kupola alakú felépítmény
96.	DR. LENGYEL ÁRPÁD	Rákóczi út 11.	Herczeg-kő Bt.	2015	emléktábla	mészkő	Állíttatta Józsefvárosi Önkormányzat.
97.	P. LÁNYI MARGIT	Bródy Sándor. u. 25.	Graviston Kft.	2015	emléktábla	mészkő	Hegedűművész, tanár. Állíttatta tanítványai és Józsefvárosi Önkormányzat.
98.	DR. KÁLLAY MIKLÓS	Horánszky u. 12.	Matl Petro	2016	domborműv es emléktábla	gránit, bronz	Volt miniszterelnök, Józsefvárosi Önkormányzat állította.
99.	MUNKASZOLGÁLATOSOK EMLEKMŰVE	Fido tér	Dan Reisinger	2016	szoborcsoport	acél	Dobozi utca és Fiumei út sarkán található.
100.	BALÁZS ERNŐ	Tavaszmező u. 1.	Mindentő Kft.	2016	emléktábla	mészkő	Műépítész, az emléktábla a Horváth Mihály tér felőli oldalon található.
101.	SINKA ISTVÁN	Nagy Fuvaros u. 22-24.	Dór Kőfaragó és Kőrestaurál	2016	emléktábla	mészkő	Író-költő egykori lakhelye. Állíttatta Józsefvárosi Önkormányzat és a Magyar Írószövetség
102.	1838-AS ÁRVÍZTÁBLA	Tavaszmező u. 7-15.	Palmetta Művek Bt.	2017	emléktábla	márvány	Az eredeti márványtábla az Esztergomi Duna Múzeumban van, annak másolata az elhelyezett tábla.
103.	BUD SPENCER	Corvin sétány 1.	Tasnádi Szandra	2017	szobor	bronz	
104.	MARGITAI ÁGI	Teleki tér 7.	Kőfaragó és Műkőipari Kft.	2017	emléktábla	márvány	Kossuth- és Jászai Mari díjas színész, ebben a házban született.

105.	MINDSZENTY JÓZSEF	Mindszenty tér	Hermann Zsolt	2017	szobor	bronz	József utca 32. Mindszenty bíboros egészalakos emlékműve
106.	STRÓBL ALAJOS	Stróbl Alajos utca 22.	Graviston Kft.	2017	emléktábla	fekefe gránit	Szobrászművész, tanár
107.	ERDÉLYI MIHÁLY	Kálvária tér 6.	Arany Anker Kft.	2018	emléktábla	mészkö	Színházigazgató, színész, rendező, balettmeister, operett-és színpadi szerző.
108.	MELIS LÁSZLÓ	Bródy Sándor u. 26.	Antiqua	2019	emléktábla	mészkö	Erkel díjas zeneszerző, hegedűművész.
109.	BEKE PÁL	Víg u. 31.	Szónyi Endre	2019	domborműv es emléktábla	mészkö, bronz	Emberi Erőforrások Minisztériumának támogatásával állíttatta a család.
110.	LÖFFLER TESTVÉREK	Népszínház u. 37.	Graviston Kft.	2019	emléktábla	mészkö	Löffler Béla és Löffler Sándor tervei alapján épült az épület.
111.	MOCZNIK	Alföldi u. 10.		2019	emléktábla	mészkö	Mocznik mustár és valódi borecet gyár abban az épületben működött.
112.	BENNYHE JÁNOS	Bíró Lajos u. 3.		2020	emléktábla	mészkö	Irodalmár, nyelvész, műfordító, magyar kulturális közélet elismert alakja.
113.	KRIVÁCSY JÓZSEF	Üllői út 2-4.		2021	emléktábla	mészkö	Krivácsy József ezredes, Komárom tűzérparancsnoka
114.	ORSZÁGZÁSZLÓ	Vajda Péter u. 33.	Mihály Gábor	2020	emlékmű	kő, festett zászlórúd	Trianoni békeszerződésre történő megemlékezés kifejezésekképpen.

115.	HOCK JÁNOS	Hock János u. 2.		1968	emléktábla	mészko	Budapest Főváros Tanácsa állíttatta
116.	SZENDREY JÚLIA	Horánszky u. 13.		2021	emléktábla	gránit	Állíttatta Józsefváros Önkormányzata
117.	DR. JAKÓ GÉZA	Horánszky u. 12.			emléktábla	mészko	A család készítette
118.	TÁBORI GYÖRGY	Krúdy Gyula u. 16.	Varga Imre	2010	domborműv es emléktábla	márvány, bronz	Fővárosi Önkormányzat támogatásával, Magyar Színházi Társaság állíttatta.
119.		Krúdy Gyula u. 20.			emléktábla	mészko	
120.	TROM ALADÁR	Magdolna u. 6/a		2013	emléktábla	gránit	Világ Igaza címmel kiüntetett
121.	HALTENBERGER SAMU	Kerepesi út 15.	Csóka Zsuzsa	2013	domborműv es emléktábla	márvány, bronz	Az akkor 100 éves Fótaxi állíttatta
122.	GOLYÓNYOMOK	Nap u. 18.		2013	emléktábla	üveg	Józsefváros Önkormányzat állíttotta
123.	GOLYÓNYOMOK	Vajdahunyad u. 19.		2013	emléktábla	üveg	
124.	1838-AS ÁRVÍZTÁBLA	Rákoczi u. 41.		1988	emlékmű	mészko, gránit	A földtől induló emlékmű, felső részén a régi emléktábla másolata. Állíttatta a Középdunavölgyi Vízügyi Igazgatóság.

125.	GRÓF BENYOVSZKY MÓRIC	Díószegi Sámuel u. 29.	Kocsis András Sándor	2021	mellszobor	gránit, bronz	Benyovszky Nemzeti Emlékbizottság, Benyovszky Társaság állíttatta.
126.	VARSÓJ KISFELKELŐ	Corvin köz	Burián Norbert	2015	emléktábla	gránit	Bethlen Gábor Alapítvány, Józsefváros Önkormányzata állíttatta.
127.	DR. CSAPODY VERA	Baross u. 4.	BTI Nemeskő és Építőipari Kft.	2015	emléktábla	mészkö	Józsefváros Önkormányzat és a család állíttatta.
128.	ROMANELLI GUIDO	Ludovika tér 1.	Sződy Szilárd	1929	emléktábla	márvány és bronz	Állíttatta a Nemzeti Kegyelet, felújítás 2021-ben
129.	SZENT LÁSZLÓ	Ludovika tér 2.	Oláh Sándor	1939	szobor	bronz, mészkö	Felújítás 2021-ben.
130.	BUTTLER JÁNOS	Ludovika tér 2.	Serenyi Károly	1903	mellszobor	bronz, mészkö	Felújítás és újraavatás, 2020-ban.
131.	CSIZMADIA MARIKA	Teleki tér	Mészáros Attila	2019	domborműv es emléktábla	gránit, bronz	Társak a Teleki térért Egyesület
132.	SÁNDOR KÁROLY	Hungária körút	Boros Péter	2016	szobor	bronz	MTK Stadion előtti területen
133.	EGRESSY BÉNI	Bródy Sándor u. 26.		2009 előtt	emléktábla	gránit	
134.	ROCKENBAUER PÁL	Bródy Sándor u. 26.		2003	emléktábla	gránit	Állíttatta a Natura Szerkesztőség
135.	BÓKAY JÁNOS HÁZ	Múzeum u.9.		2014	emléktábla	mészkö	Ybl Bicentenárium, Ybl Egyesület állíttatta.

136.	SZÍNÉSZEK 1956-OS EMLÉKTÁBLÁJA	Corvin köz 3.	Varga és Fiai Kft.	2016	dombormű es emléktábla	gránit, bronz	Állíttatta az Igazol Magyar Szabadságharcos Világszövetség
137.	DR. JÁNOSI FERENC	Corvin köz 3.	Varga és Fiai Kft.	2009	dombormű es emléktábla	gránit, bronz	Állíttatta az Igazol Magyar Szabadságharcos Világszövetség
138.	VARGHA LÁSZLÓ	Mikszáth Kálmán tér 3.	Bacsi István	1994	dombormű es emléktábla	márvány, bronz	
139.	EMLÉKMŰ A MEGTORLÁS ÁLDOZATAINAK EMLÉKÉRE	Rezső tér	Vargha Miklós Péter (tervező)	2008	emléktábla	gránit	A templom homlokzatán található, 3 darab emléktábla.
140.	KOCSIS SÁNDOR	Kálvária tér	Fekete Géza Dezső	2014	dombormű es emlékmű	műkő, bronz	Állította Józsefváros Önkormányzata és a FTC Baráti kör.
141.	LUKÁCS MARGIT	Vas u. 2/b	Stremeny Géza	2014	emléktábla	mészkö	Állíttatta Józsefváros Önkormányzata.
142.	TILDY ZOLTÁN	Pollack Mihály tér 3.		2008	dombormű es emléktábla	márvány, bronz	Állíttatta a Tildy Alapítvány.
143.	GRÓF SZÉCHENYI ÖDÖN	Dologház u. 1.	ifj. Szilávcis László	1989	dombormű es emléktábla	márvány, bronz	"A Magyar tűzoltóktól"
144.	ERKI EDIT	Horváth Mihály tér 12.	Szűcs Ilona	2007	dombormű es emléktábla	mészkö, bronz	Állíttatta a kerület emlékező közönsége és a család.

145.	JEZSUITA DOMBORMŰVES EMKLÉKTÁBLÁJA	Mária u. 25.	Miletics Katalin	2009	dombormű es emléktábla	márvány, bronz	
146.	DR KREPUSKA GÉZA	Reviczky u. 4/b	Kovács Ákos	2001	dombormű es emléktábla	márvány, bronz	Állíttatta családjá és tisztelői.
147.	SZABÓ DEZSŐ	József krt 31/a	A. Kurta János	1947	emléktábla	mészkö	Állíttatta a Nemzeti Parasztpárt.
148.	B. KOPP JUDIT	Bródy Sándor u. 2.		2003	dombormű es emléktábla	márvány, bronz	A.D.
149.	KACSÓH PONGRÁC	Szűz u. 2.	Rubletzky Géza	1969	emléktábla	márvány	
150.	CHARLES DARWIN	Puskin u. 14-16.	Szódy Szilárd	1933	dombormű es emléktábla	mészkö	
151.	AMBRUS ZOLTÁN	Üllői út 36.			emléktábla	márvány	
152.	BACSÓ BÉLA UTCA	Német u. 20.			emléktábla	mészkö	Utcanév tábla a Német utcában, Baross utca felőli végén.
153.	BALASSA JÁNOS	Balassa u. 6.		1968	emléktábla	gránit	Budapest Főváros Tanácsa állíttatta
154.	BÁNYFY MIKLÓS	Reviczky u. 5.		1993	dombormű es emléktábla	márvány, bronz	
155.	BAROSS GÁBOR	Luther u. 3.	Csányi Szabolcs	1998	dombormű es emléktábla	vas	Magyar Közlekedési Közművelődésért Alapítvány
156.	MÁV TISZTKÉPZÉS 100. ÉVFORDULÓJA	Luther u. 3.	Szommer József	1987	dombormű es emléktábla	bronz	Állította a MÁV vezérigazgatója

157.	KARINTHY FRIGYES	Reviczky u. 5.		1995	emléktábla	márvány	"Házat felújította a Revital Rt."
158.	BENKÓ TIBOR ÉS CSÁNYI ISTVÁN	Baross u. 62.			emléktábla	gránit	Budapesti Tűzoltó Szövetség
159.	BLÁTHY OTTÓ	Bláthy Ottó u. 7.			emléktábla	márvány	
160.	BOBULA JÁNOS	Trefort u. 8.		2003	emléktábla	gránit	Józsefvárosi Szlovák Kisebbségi Önkormányzat
161.	BÓKA LÁSZLÓ	Kisfaludy u. 28/a		1985/2021	emléktábla	gránit	Helyreállította Józsefváros Önkormányzata
162.	BRÓDY SÁNDOR	Bródy Sándor u. 2.			emléktábla	műanyag	Utcanévtábla alatt
163.	BUDAPESTI BOLGÁR ÁLTALÁNOS ISKOLA	Somogyi Béla u. 13.		2005	emléktábla	gránit	Józsefvárosi Bolgár Önkormányzat
164.	CHOLNOKY JENŐ	Gyulai Pál u. 1.	Domonkos Béla		dombormű es emléktábla	márvány, bronz	ELTE TTK, Magyar Földrajzi Múzeum, Fővárosi Önkormányzat
165.	CSEREPES ISTVÁN	József u. 37.			emléktábla	mészko	
166.	DELLY RÓZSI	Stáhlly u. 2/a		2010	emléktábla	gránit	Állította a Magyar Állami Operaház
167.	DÉRI MIKSA	Déri Miksa u. 1.			emléktábla	mészko	
168.	DUGONICS ANDRÁS	Dugonics u. 17-21.		2001	emléktábla	gránit	Állította Józsefváros Önkormányzata
169.	ELSŐ HAZAI SZÖVETKEZETI LAKÁS	Orczy út 30.		1986	emléktábla	gránit	A SZÖVOSZ, valamint a Telep gimnáziumának öregdiákjai.

170.	J.P.P.H. CLINGE FLEDDERUS	Üllői út 2-4.					emléktábla	mészkö	Budapest Székesfőváros Közossége
171.	GAAL MÓZES	Gaál Mózes u. 1.					emléktábla	műanyag	Józsefváros Önkormányzat, TÖE és a Széchenyista Öregdiákok
172.	GREZSON PÁL	Krúdy Gyula u. 12.					emléktábla	gránit	
173.	GULÁCSY LAJOS	Rigó u. 14.					emléktábla	gránit	
174.	GYULAI PÁL	Bródy Sándor u. 13.			1986		emléktábla	mészkö	Budapest Főváros Tanácsa állíttatta
175.	HATÁROK NÉLKÜLI EUROPAÉRT	Pál u. 2.			1990		emléktábla	márvány	
176.	MILAN HODZA	Rákoczi tér 3.			2003		emléktábla	gránit	Józsefvárosi Szlovák Kisebbségi Önkormányzat
177.	HUGONNAI VILMA	Bíró Lajos u. 41.					emléktábla	mészkö	
178.	HULES BÉLA	Kőfaragó u. 3.					emléktábla	gránit	A költő barátai, a Magyar Írószövetség és a Magyar Eszperantó Szövetség állította.
179.	IVÁN KOVÁCS LÁSZLÓ	Corvin köz			1993		dombormű es emléktábla	vas, réz	TIB, IMSZVSZ, 56-os FNSZ
180.	IVÁN KOVÁCS LÁSZLÓ	Corvin köz 3.			2005	Domonkos Béla	dombormű es emléktábla	bronz, gránit	
181.	JOCÓ-C SOPORT	Páter u. 31.			2006		emléktábla	gránit	
182.	JÓZSEFVÁROSI ZSIDÓ MÁRTÍROK	Teleki László tér 1.			2004		emléktábla	gránit	Állította Józsefváros Önkormányzata.

183.	JUNGFER FÉMÁRUGYÁR	Berzsenyi u. 6.		1986	emléktábla	mészkö	Budapest Főváros Tanácsa állította
184.	JURIGA NÁNDOR	Tavaszmező u. 2.		2000	emléktábla	mészkö	Józsefvárosi Szlovák Kisebbségi Önkormányzat
185.	KÁRMÁN TÓDOR	Szentkirályi u. 22-24.		1989	emléktábla	mészkö	Nemzetközi Asztronautikai Akadémia elnöke.
186.	KÉTHLY ANNA	Corvin köz 1.	Varga és Fiai Kft.	2008	dombormű es emléktábla	gránit, bronz	
187.	KÉTHLY ANNA	Nap u. 33.		2016	emléktábla	márvány	MSZP Józsefvárosi Szervezete
188.	KIS VARSÓ	Népszínház u. 46.		1998	emléktábla	gránit	Mo.-i Holocaust Emlékalapítvány
189.	KLEMPA SIMON	Horváth Mihály tér 7.		2003	emléktábla	márvány	Józsefvárosi Szlovák Kisebbségi Önkormányzat
190.	DR KOPÁCSI SÁNDOR	Corvin köz 1.	Varga és Fiai Kft.	2007	dombormű es emléktábla	márvány, bronz	
191.	DR KOVÁTS ISTVÁN	Rökk Szilárd u. 13.		1988	emléktábla	mészkö	Budapest Főváros Tanácsa állította
192.	KÓVÁGÓ JÓZSEF	Corvin köz 1.	Varga és Fiai Kft.	2008	dombormű es emléktábla	márvány, bronz	
193.	EMLÉKEZZ	Corvin köz 1.	Varga és Fiai Kft.	2006	dombormű es emléktábla	márvány, bronz	
194.	MAGYAR LÁNYOK, ANYÁK, ASSZONYOK	Corvin köz 1.	Varga és Fiai Kft.	2012	emléktábla	márvány	

195.	MALÉTER PÁL	Üllői út 24.	Krasznai János	2008	domborműv es emléktábla	márvány, bronz	Állította a Magyarországi Evangélikus Egyház
196.	MARÓCZY GÉZA	II. János Pál pápa tér 16.			emléktábla	mészkö	
197.	MÁSODIK VILÁGHÁBORÚ	Mária u. 25.		2009	domborműv es emléktábla	gránit, bronz	
198.	EMLÉKETEKET ŐRIZZÜK	Corvin köz 1.	Varga és Fiai Kft.		domborműv es emléktábla	márvány, bronz	
199.	MESZ JÁNOS	Corvin köz1.	Boroviecz László	1998	emléktábla	márvány	
200.	MOLNÁR FERENC	Molnár Ferenc tér 2.		1968	emléktábla	mészkö	Budapest Főváros Tanácsa állította
201.	NAGY GYÖRGY	József krt 33.			emléktábla	mészkö	Budapest Főváros Tanácsa állította
202.	NAGY LÁSZLÓ	Üllői út 16/b		1982	emléktábla	mészkö	Budapest Főváros Tanácsa állította
203.	TÖRÖK ERZSI	Puskin u. 24.		2002	emléktábla	mészkö	Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága, Török Erzsébet Alapítvány
204.	NÉKOSZ	Puskin u. 24.		1988	emléktábla	mészkö	Budapest Főváros Tanácsa állította
205.	NEMESSÁNYI SÁMUEL FÉLIX	Nagy Fuvaros u. 18.			emléktábla	mészkö	Állította a Magyar Hangszerész Szövetségés a Józsefvárosi Önkormányzat
206.	NÉMET UTCAI ISKOLA 100. ÉVFORDULÓJA	Német u. 14.		1995	emléktábla	márvány	Állította a Józsefvárosi Önkormányzat Képviselőtestülete

207.	OROS KÁLMÁN	Baross u. 71.		2001	emléktábla	márvány	Emelték az Utókor Siker Sorstársai
208.	PAIS ANTAL	Ór u. 7.			emléktábla	gránit	Állíttatta a Fővárosi Iparosok Kegyelete
209.	PATAKY ISTVÁN	Diószeghy Sámuel u. 10/b		1970	emléktábla	mészkö	Budapest Főváros Tanácsa állíttatta
210.	PAZELLER JAKAB	Pál u. 6.			emléktábla	márvány	
211.	PEGE ALADÁR	Víg u. 20.		2009	emléktábla	márvány	Állíttatta a Pege Aladár Emlékbizottság a Fővárosi Önkormányzat Támogatásával.
212.	PILISCSABAI PÁNCÉLOS KATONÁK	Bródy Sándor u. 5-7.	Mónus Béla	2004	domborműv es emléktábla	fa	Állíttatta a Piliscsabáért Egyesület
213.	PONGRÁTZ GERGELY	Corvin köz 1.			domborműv es emléktábla	bronz	Állíttatták a Pesti Srácok
214.	PRÁTER UTCAI ISKOLA	Páter u. 11-15.		1993	emléktábla	márvány	Állíttatta Józsefváros Önkormányzata a tantestület é a tanulóifjúság.
215.	A RÁDIÓ OSTROMÁNAK ÁLDOZATAI	Bródy Sándor u. 5-7.			emléktábla	bronz	
216.	RÓTH MIKSA	Bacsó Béla u. 3.			emléktábla	márvány	
217.	RUSZNYÁK ISTVÁN	Füvészkert u. 2.			emléktábla	mészkö	

218.	SÁNDORFI EDE	Horváth Mihály tér 16.		2006	emléktábla	gránit	Józsefvárosi Szlovák Kisebbségi Önkormányzat
219.	SIMOR INTÉZET	Nap u. 33.		1998	emléktábla	márvány	Állíttatta Józsefváros Önkormányzata
220.	SZALAY TIVADAR	Kisfaludy u. 21.			emléktábla	gránit	
221.	SZENTKIRÁLYI MÓRIC	Szentkirály u. 10.		1979	emléktábla	mész kő	Budapest Főváros Tanácsa állíttatta
222.	SZOVJET ÁLLAMBIZTONSÁGI BŐRTÖN	Tolnai Lajos u. 43.		1998	emléktábla	márvány	A Szovjetunióban volt magyar politikai rabok és kényszer munkások szervezete
223.	TÁNCSECS MIHÁLY	Tömő u. 6.			emléktábla	mész kő	
224.	TISZTVISELŐTELEPI KASZINÓ	Bláthy Ottó u. 13.			emléktábla	gránit	Műemlék, Hofbauer János tervei szerint. TÖE
225.	DR TODORESZKU GYULA	Népszínház u. 36.		2001	emléktábla	márvány	V. ker. Román Önkormányzat
226.	TOLNAI LAJOS	Tolnai Lajos u. 11-15.		2002	emléktábla	márvány	Állíttatta Józsefvárosi Önkormányzat
227.	TÖRÖK IGNÁC SERFŐZŐHÁZ	József krt. 46.		1932	emléktábla	márvány	A céhi utódok
228.	DR VIDOR MIKLÓS	Puskin u. 17.			emléktábla	mész kő	
229.	DR. PAPP LÁSZLÓ	József krt 65.		2006	emléktábla	gránit	Állíttatta az MTA Modern F. Társaság
230.	FIEDLER FERENC	Krúdy utca 2.		2016	emléktábla	gránit	Állíttatta a Civilek a Palotanegyedért Egyesület, Fiedler Művészeti Alapítvány
231.	KERTÉSZ IMRE	Tömő utca 56.	Laki Üvegművés zet	2022	emléktábla	üveg	

232.	CS. SZABÓ LÁSZLÓ	Múzeum utca 9.	Graviston Kft.	2022	emléktábla	mészkö	
233.	Népszava, Somogyi Béla és Bacsó Béla	Tolnai Lajos u. 4.	Graviston Kft.	2023	emléktábla	mészkö	
234.	KÁDÁR BÉLA	Bródy Sándor u. 17.	Szabó Ádám	2023	domborműv es emléktábla	bronz, mészkö	Újra elkészítette az Önkormányzat az eredeti alapján.
235.	Mednyánszky László	Práter u. 9.	Graviston Kft.	2023	emléktábla	carrarai márvány	

VÉDETTSÉGET ÉLVEZŐ ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉG JEGYZÉKE

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
1.	Alföldi utca 16-18.	34725	építető: Bp. szfőv. építész: ? Rainer Károly, Wälder Gyula 1909-1910	Helyi védett épület
2.	Auróra utca 8.	35027	1898	Helyi védett utcai homlokzat
3.	Auróra utca 10.	35026	1898	Helyi védett utcai homlokzat
4.	Auróra utca 16.	35022	építető: Géczy János építész: Géczy János 1911-1912	Helyi védett épület
5.	Bacsó Béla utca 11.	34847	1895	Helyi védett utcai homlokzat
6.	<u>Bacsó Béla utca 31.</u> = Rákóczi tér 9.	34870	építető: Steiner Jakab építész: Svarcz Jenő és Horváth Antal 1911-1912	Helyi védett épület
7.	Baross tér, Verseny utca, Dózsa György út, Kerepesi út	32951/1	Keleti pályaudvar, Keleti pályaudvar felvételi épülete, Vonatkisérő laktanya, 72. sz. postahivatal, Kocsijavító műhely, Műszaki Kocsihivatal Főnökség, 2. torony, 1. (gőz) fűtőház, 2. (villamos) fűtőház,	Műemlék
8.	Baross utca 4.	36569		Helyi védett utcai homlokzat
9.	Baross utca 6.	36570		Helyi védett utcai homlokzat
10.	Baross utca 8.	36571		Helyi védett utcai homlokzat
11.	<u>Baross utca 10.</u> = Ötpacsirta utca 5.	36572/1		Helyi védett utcai homlokzat
12.	Baross utca 13.	36754	<i>eredetileg lakóépület építész: Kauser József</i>	<i>Fővárosi helyi egyedi védeltségű építmény</i>
13.	Baross utca 15.	36755	1875 körül	Helyi védett utcai homlokzat
14.	<u>Baross utca 21.</u> = Szentkirályi utca 45.	36758	<i>lakóépület építész: Tőry Emil 1910-1911</i>	<i>Fővárosi helyi egyedi védeltségű építmény</i>

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
15.	<u>Baross utca 23-29.</u> = Mária utca 33-41. = Szentkirályi utca 4-6. = Üllői út 26-28.	36771/14	Belső Klinikai tömb építész: Kolbenmeyer-Weber-Kiss 1873, 1880, 1882	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
16.	Baross utca 34.	36725	lakóépület	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
17.	Baross utca 36.	36724	lakóépület	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
18.	Baross utca 40.	36722	Ház	Műemlék
19.	<u>Baross utca 41.</u> = Mária utca 36.	36773	építető: Fellner Sándor és neje építész: Pickler 1895	Helyi védett épület
20.	Baross utca 43.	36776	építető: Molnár Sándor építész: Pickler 1909	Helyi védett épület
21.	<u>Baross utca 59.</u> = Harminckettesek tere 5. = Kis Stáció utca 2.	35232	1893	Helyi védett utcai homlokzat
22.	<u>Baross utca 63-67.</u> = Vajdahunyad utca 2/a. = Kis Stáció utca 6-10.	35235	építető: Sivirszky Antal 1897-1899	Helyi védett épület
23.	Baross utca 74.	35249	építető: Korb Flóris építész: Korb Flóris 1910-11	Helyi védett épület
24.	Baross utca 75.	35531		Helyi védett utcai homlokzat
25.	Baross utca 76.	35250	építető: Fried Zsigmond 1895	Helyi védett épület
26.	Baross utca 77.	35532		Helyi védett utcai homlokzat
27.	Baross utca 78.	35251	építető: Freiburger Sámuel építész: Klinger József 1898	Helyi védett épület
28.	Baross utca 82.	35253	1897	Helyi védett utcai épületszárny
29.	<u>Baross utca 84.</u> = Szűz utca 11.	35254	1897	Helyi védett utcai homlokzat
30.	<u>Baross utca 86.</u> = Magdolna utca 1. = Szűz utca 4.	35527/2-4		Helyi védett utcai homlokzat

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
31.	<u>Baross utca 87/a.</u> = Szigony utca 2.	35726/5	lakóépület építész: ifj. Ray Rezső	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
32.	<u>Baross utca 87/b.</u> = Szigony utca 1.	35726/1	lakóépület építész: ifj. Ray Rezső	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
33.	Baross utca 88.	35527/1-3		Helyi védett utcai homlokzat
34.	Baross utca 90.	35521/2		Helyi védett utcai homlokzat
35.	<u>Baross utca 98.</u> = Koszorú utca 32.	35516	lakóépület építész: Szőke Imre 1913-1914	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
36.	<u>Baross utca 132.</u> = Fiumei út = Magdolna utca = Dobozi utca	35397	Baross Kocsiszín	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
37.	Berzsenyi utca 3.	34614	építető: Radocza János építész: Jamniczky Lajos 1883-1884	Helyi védett épület
38.	Bezerédi utca 4.	34654	Lakóház	Műemlék
39.	Bezerédi utca 6.	34653	Lakóház	Műemlék
40.	Bezerédi utca 10.	34651	Lakóház	Műemlék
41.	Bezerédi utca 9.	34669	1896-1898	Helyi védett utcai traktus
42.	<u>Bérkocsis utca 31.</u> = Fecske utca 13.	34988	építető: Pál L. Leó építész: Pál L. Leó 1909	Helyi védett épület
43.	Blaha Lujza tér 1-2.	36432, 36432	Corvin áruház	Műemlék
44.	Bláthy Ottó utca 13-15.	38538/1, 38538/2	Kaszinó	Műemlék
45.	Bókay János utca 34.	36228	Gólya vendéglő	Helyi védett utcafronti homlokzatának teljes jobb oldali 8 m-es szakasza
46.	Bókay János utca 48.	36235/1	1932	Helyi védett utcai homlokzat, lépcsőház
47.	<u>Bókay János utca 49-55.</u> = Tömő utca 7-9. = Üllői út 72-74.	36262	gyerekklinika	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
48.	Bókay János utca 52.	36212	1900 körül	Helyi védett utcai homlokzat, lépcsőház
49.	Bókay János utca 54.	36209	építető: Budapest Székesfőváros Tanácsa építész: Korb Flóris és Giergl Kálmán 1909	Helyi védett épület

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
50.	Bródy Sándor utca 4.	36559/4	volt Ádám-ház	Műemlék
51.	Bródy Sándor utca 8.	36559/6	Régi Képviselőház	Műemlék
52.	<u>Bródy Sándor utca 9.</u> = Szentkirályi utca 19.	36592	<i>lakóépület</i> építész: Dötzer Ferenc 1871	Fővárosi helyi egyedi védelettségű építmény
53.	Bródy Sándor utca 10.	36559/9	Tauffer-palota	Műemlék
54.	Bródy Sándor utca 13.	36622	<i>lakóépület</i> építész: ifj. Nagy Károly 1904	Fővárosi helyi egyedi védelettségű építmény
55.	<u>Bródy Sándor utca 14.</u> = Puskin utca 24.	36528, 36528	Lakóépület	Műemlék
56.	Bródy Sándor utca 15/a-b.	36623	Ház	Műemlék
57.	Bródy Sándor utca 16.	36527	Városi Palota	Műemlék
58.	Bródy Sándor utca 17.	36625	<i>lakóépület</i> építészek: Schannen Ernő és Schannen Artúr	Fővárosi helyi egyedi védelettségű építmény
59.	Bródy Sándor utca 19.	36626	<i>lakóépület</i> építész: Tigermann Sándor 1897	Fővárosi helyi egyedi védelettségű építmény
60.	Bródy Sándor utca 30/a	36519	<i>lakóépület</i> építész: Baumgarten Sándor 1904	Fővárosi helyi egyedi védelettségű építmény
61.	Bródy S. utca 30/b.	36518	építető: Schomann Antal és neje Steiger Róza építész: Schomann Antal 1898	Helyi védett épület
62.	Bródy Sándor utca 36.	36492	<i>lakóépület</i> építész: Pán József 1869 körül	Fővárosi helyi egyedi védelettségű építmény
63.	<u>Bródy Sándor utca 46.</u> = Kőfaragó utca 15.	36482	<i>lakóépület</i> építész: Érdi Zsigmond 1928	Fővárosi helyi egyedi védelettségű építmény
64.	<u>Brüll Alfréd utca 1.</u> = Asztalos Sándor utca 14-15. = Ciprus utca 3.	38852/4	Hungária Kocsiszín	Fővárosi helyi egyedi védelettségű építmény
65.	Corvin köz	36392, 36395, 36393/2, 36393/1, 36389		Fővárosi védett épületegyüttes

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
66.	Csokonai utca 3.	34662	egykori Blaha Lujza téri Népszínház kiszolgáló épülete és víztornya 1875	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
67.	Csokonai utca 8.	34656, 34656	Lakóépület	Műemlék
68.	Dankó István utca 22.	35313	Lakóház	Műemlék
69.	<u>Delej utca 37.</u> = <u>Bíró Lajos utca 25.</u>	38626	villa	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
70.	<u>Déri Miksa utca 8-10.</u> = Fecske utca 25-29.	34982/10	építtető: Budapest VIII. Déri Miksa utca 8. szám „Társasház Résztulajdonosainak Szövetkezete” építész: Gyárfás Antal 1911	Helyi védett épület
71.	<u>Déri Miksa utca 18.</u> = Nagy Fuvaros utca 9.	35034	1910	Helyi védett utcai homlokzat
72.	Dologház utca 1-3-5.	34723	Központi Tűzörség	Műemlék
73.	<u>Dugonics utca 17-21.</u> = <u>Korányi Sándor utca 22-26.</u>	36034	elemi iskola építész: Szabó Gyula 1911 körül	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
74.	<u>Fiumei út 12-14.</u> = <u>Festetics György utca 11-13.</u>	34586 34587	lakóépület építész: Fodor Gyula	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
75.	<u>Fiumei út 13-17.</u> = <u>Dologház utca 4-12.</u> = <u>II. János Pál pápa tér 18-19.</u> = <u>Gázláng utca</u>	34720	kórház-rendelőintézet építészek: Gerlóczy Gedeon, Körmendi Nándor 1936-1939	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
76.	Fiumei út 16.	38821/2	irodaépület (a toldalékok nélkül), irodaépület, temetőkápolna, irodaépület	Műemlék
77.	<u>Fiumei út 19/a, b.</u> = <u>Alföldi utca 20</u> = <u>Dologház utca 7.</u>	34722/1 34727	egykori Budapesti Helyi Munkásbiztosító Pénztár Székháza, egykori OTI Székház építészek: Komor Marcell-Jakab Dezső, Sós Aladár 1912-1913, 1930	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
78.	Fiumei utca 22-26.	38818/30	Józsefvárosi pályaudvar, egykori lőfegyver- próbaállomás	Műemlék
79.	Futó utca 3.	35579	Lakóház	Műemlék
80.	Futó utca 13.	35574	építtető: Lehoczky János építőmester építész: Lehoczky János építőmester 1911	Helyi védett épület
81.	<u>Gutenberg tér 2.</u> = <u>Bródy Sándor utca 48.</u> = <u>Kőfaragó utca 17.</u>	36481	lakóépület építész: Érdi Zsigmond 1927	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
82.	<u>Gutenberg tér 3.</u> = Rökk Szilárd utca 1. = Mária utca 2/a.	36657		Helyi védett utcai homlokzat
83.	Gutenberg tér 4.	36479	Gutenberg Otthon	Műemlék
84.	Gyulai Pál utca 5.	36447	Ház	Műemlék
85.	Gyulai Pál utca 8.	36453	Ház	Műemlék
86.	Gyulai Pál utca 13.	36443	Sarokház	Műemlék
87.	<u>Gyulai Pál utca 16.</u> = Kőfaragó utca 6.	36472	építető: Haller Náthán építész: Fodor Gyula 1895-1896	Helyi védett épület
88.	<u>Harminckettesek tere 4.</u> = Kisfaludy utca 1.	35633	1895	Helyi védett utcai homlokzat
89.	Hock János u 3.	35559	építető: Dr. Kmety Károly építész: Pöltz Antal építőmester 1900	Helyi védett épület
90.	Hock János utca 8.	35541	építető: Zákó Elemér építész: Boszrucker Lajos 1912	Helyi védett épület
91.	Horánszky utca 4.	36631	Lakóház	Műemlék
92.	<i>Horánszky utca 5.</i>	36620	<i>egykori Cseréppipagyár épülete és kéménye</i> 1873	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
93.	Horánszky utca 6.	36632	Volt cisztercita rendház	Műemlék
94.	Horánszky utca 11.	36616	egykori Főreáltanoda, ma Vörösmarty Mihály Gimnázium épülete	Műemlék
95.	<i>Horánszky utca 12.</i>	36635	<i>lakóépület</i> 1914	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
96.	<i>Horánszky utca 13.</i>	36615	<i>lakóépület</i> 1836	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
97.	Horánszky utca 16.	36637	Lakóház	Műemlék
98.	Horánszky utca 20.	36638, 36644	Jezsuita kongregációs ház kápolnával	Műemlék
99.	Horánszky utca 22.	36638	Jezsuita rendház	Műemlék
100.	<u>Horánszky utca 26.</u> = Krúdy Gyula utca 10.	36641		Helyi védett utcai homlokzat
101.	<u>Horánszky utca 27.</u>	36608		Helyi védett utcai homlokzat

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
	= Krúdy Gyula utca 8.			
102.	Horváth Mihály tér	35239	Józsefvárosi r.k. templom	Műemlék
103.	<u>Horváth Mihály tér 2.</u> = Futó utca 2.	35550		Helyi védett utcai homlokzat
104.	Horváth Mihály tér 3.	35549		Helyi védett utcai homlokzat
105.	Horváth Mihály tér 5.	35547		Helyi védett utcai homlokzat
106.	<u>Horváth Mihály tér 6.</u> = Hock János utca 1.	35546	<i>lakóépület építész: Fehér Lajos 1911</i>	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
107.	<u>Horváth Mihály tér 8-9.</u> = Baross utca 71.	35529	<i>eredetileg óvoda és iskola építész: Almási Balogh Loránd 1910-1912</i>	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
108.	Horváth Mihály tér 10.	35240		Helyi védett utcai homlokzat
109.	Horváth Mihály tér 11.	35241		Helyi védett utcai homlokzat
110.	Horváth Mihály tér 13.	35190		Helyi védett utcai homlokzat
111.	Horváth Mihály tér 14.	35191		Helyi védett utcai homlokzat
112.	Horváth Mihály tér 16.	35194		Helyi védett utcai homlokzat
113.	<u>Horváth Mihály tér 17-19.</u> = Német utca 20.	35197	József Telefonközpont	Műemlék
114.	<u>Illés utca 25.</u> = Tömő utca 41. = Korányi Sándor utca 2. = Balassa utca 6.	36177/2	volt Festetics-villa és Pálmaház	Műemlék
115.	II. János Pál pápa tér 4.	34694	Iskolaépület	Műemlék
116.	<u>II. János Pál pápa tér 14-16.</u> = Vay Ádám utca 2.	34760	<i>egykori OTI bérházak építészek: Preisich-Vadász-Árkay-Ligeti- Fischer-Molnár-Pogány 1933-1935</i>	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
117.	II. János Pál pápa tér 20.	34707	Gázgyár törzsepülete	Műemlék
118.	II. János Pál pápa tér 22.	34616	Lakóház	Műemlék
119.	II. János Pál pápa tér 23.	34617	Lakóház	Műemlék

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
120.	József körút mindkét oldala az Üllői úttól a Blaha Lujza térig	36408, 36410, 36411, 36412/1, 36412/2, 36414, 36415, 36416, 36417, 36418, 36419, 36475, 36477, 36683, 36687, 36690, 36692, 36693, 36694, 36695, 36697, 36702, 36703, 36704, 36779, 36780, 36781, 36785/4, 36786, 36787, 36799, 36800, 36801, 36802, 36803, 36804, 36805, 34660, 34661, 34848, 34849, 34850, 34851, 34852, 34860, 34861, 34862, 34863, 34865, 34880, 34881, 34883, 34884, 34885, 34886, 35227, 35636, 35637, 35638, 35639, 35640, 35641, 35643, 35645, 35646, 35647, 35648, 36398, 36399, 36400, 36402/4		Fővárosi védett épületegyüttes
121.	<u>József körút 6.</u> = Népszínház utca 4-10. = Csokonai Vitéz Mihály utca 5.	34663	Volt Technológiai Iparmúzeum	Műemlék
122.	<u>József krt. 19.</u> = Somogyi B. utca 18.	36415	építető: Fröhlich Albin építész: Pfann és Gaal 1895-1896	Helyi védett épület
123.	<u>József krt. 37-39.</u> = Kis Salétrom utca 1. = Rökk Sz. utca 8-10.	36692	építető: Amon József építész: Amon József 1898	Helyi védett épület
124.	József körút 48.	35229	Ház	Műemlék
125.	<u>József körút 50.</u>	35230	Sarokház	Műemlék

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
	= Baross Gábor utca 56. = Harminckettesek tere 7.			
126.	<u>József krt. 63.</u> = Csepreghy utca 6.	36781	építető: Farkas Ödön építész: Korb és Giergl 1897-1899	Helyi védett épület
127.	József utca 3.	35226	építető: A magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíj Intézete építész: Kauser Gyula 1904-1905	Helyi védett épület
128.	József utca 9.	35223	építető: Jobbágyi Béla 1900	Helyi védett épület
129.	József utca 12.	34901	építető: Budapesti Első Baptista Hitközség építész: Cseh Sándor 1912	Helyi védett épület
130.	<u>József utca 26-28.</u> = Víg utca 38.	34947	építető: Magyar Királyi Honvéd Helyi Parancsnokság építész: Babocsay Hermann 1898-1899	Helyi védett épület
131.	<u>József utca 31.</u> = Ör utca 1.	35202	1907	Helyi védett belső homlokzat, lépcsőházak
132.	József utca 36.	34972	építető: Gonda Márk építész: Fodor Gyula 1910	Helyi védett épület
133.	József utca 37.	35180	Kőfaragó műhely, lakóház	Műemlék
134.	<u>József utca 38.</u> = Fecske utca 47.	34973	1898	Helyi védett utcai homlokzat és lépcsőház
135.	Kenyérmező utca 8.	34620/1		Helyi védett utcai traktus
136.	Kerepesi út 7.	38826	Nemzeti Lovarda főépülete	Műemlék
137.	Kisfaludy utca 7.	35630	1870	Helyi védett épület
138.	Kisfaludy utca 16.	35612	1889	Helyi védett utcai homlokzat
139.	Kisfaludy utca 19.	35656	építető: Péterffy Lajos építész: Schoditsch Lajos 1910	Helyi védett épület
140.	Kisfaludy utca 21.	35657	építető: Bartoss Oszkár építész: Dudás Kálmán	Helyi védett épület

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
			1910	
141.	Kisfaludy utca 24.	35616	építető: Grundmann Rezső lakatosmester és neje építész: László testvérek 1911-1912	Helyi védett épület
142.	Kiss József utca 16.	34689	1891-1892	Helyi védett utcai traktus
143.	Kiss József utca 17.	34673	építető: Feketházy János 1898-1900	Helyi védett épület
144.	<u>Kis Stáció utca 5.</u> = Vajdahunyad utca 1/b.	35604	1880-as évek	Helyi védett utcai homlokzat
145.	Kis Stáció utca 9.	35583	építető: Berkes Kálmán lakatosmester és neje építész: Kauser Gyula 1898	Helyi védett épület
146.	Kis Stáció utca 11.	35587	építető: Berényi Ignác és Lengyel építész: Berényi Ignác építőmester 1911-1912	Helyi védett épület
147.	Koszorú utca 25-27.	35520	építető: Wellisch Arnold építész: Wellisch Arnold 1905	Helyi védett épület
148.	<i>Könyves Kálmán körút, Vajda Péter utca</i>	38599/9	<i>egykori Ganz-MÁVAG, igazgatási épület</i>	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
149.	<u>Könyves Kálmán körút 40.</u> = Elnök utca 13. = Villám utca 1-9. = Györffy István utca 4.	38493	Iskola, majd Néprajzi Múzeum	Műemlék
150.	<i>Könyves Kálmán körút 76.</i>	38599/3	<i>egykori Ganz-MÁVAG: 21. épület, eredetileg Fogolyház; 22. épület, eredetileg Kovácsüzem; 30. épület, eredetileg Újkovács műhely; 35. épület, eredetileg Hajtóműgyár; 82. épület, eredetileg Óragyár; 229. épület, csarnok; 233. épület, eredetileg Kazánkovács és Mozdony-fényező műhely, bunker, két kémény, porta épület</i>	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmények</i>
151.	Kőfaragó utca 5.	36487	Ház	Műemlék

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
152.	Krúdy Gyula utca 2.	36605		Helyi védett utcai homlokzat
153.	Krúdy Gyula utca 3.	36713		Helyi védett utcai homlokzat
154.	Krúdy Gyula utca 4.	36606		Helyi védett utcai homlokzat
155.	Krúdy Gyula utca 5.	36714		Helyi védett utcai homlokzat
156.	Krúdy Gyula utca 6.	36607	építtető: Berczik Árpád építész: Hofhauser Elek 1893-1894	Helyi védett épület
157.	Krúdy Gyula utca 7.	36715		Helyi védett utcai homlokzat
158.	Krúdy Gyula utca 9.	36716	építtető: Bukovits Dezső Sándor építész: Pfannl József 1911	Helyi védett épület
159.	<u>Krúdy Gyula utca 12.</u> = Mária utca 24.	36668	építtető: Heyek Kálmánné építész: Hoepfner Guido Györgyi Géza 1909	Helyi védett épület
160.	Krúdy Gyula utca 11.	36717		Helyi védett utcai homlokzat
161.	Krúdy Gyula utca 14.	36669		Helyi védett utcai homlokzat
162.	Krúdy Gyula utca 16-18.	36670	építtető: Festetics Leoné grófnő építész: Zeuner Gyula 1906	Helyi védett épület
163.	Krúdy Gyula utca 15.	36699		Helyi védett utcai homlokzat
164.	Krúdy Gyula utca 17.	36698		Helyi védett utcai homlokzat
165.	<u>Krúdy Gyula utca 20.</u> = Rökk Szilárd utca 23.	36671		Helyi védett utcai homlokzat
166.	Kun utca 2.	34723	1939-1941	Helyi védett utcai traktus
167.	Kun utca 7.	34754	1890 körül	Helyi védett épület
168.	Kun utca 11.	34746	építtető: Polacsek Félix 1989	Helyi védett épület
169.	<u>Leonardo da Vinci utca 42.</u> = Tömő utca 12.	36257	1897-98	Helyi védett utcai homlokzat

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
170.	<u>Leonardo da Vinci utca 43/a.</u> = Tömő utca 1/C.	36276/5	1932	Helyi védett utcai homlokzat
171.	Leonardo da Vinci utca 43/b.	36276/4	épült: 1932	Helyi védett utcai homlokzat
172.	<u>Lőrinc pap tér 2.</u> = Mária utca 28. = Krúdy utca 13.	36700	Zichy-palota	Műemlék
173.	<u>Lőrinc pap tér 3.</u> = Mária utca 27.	36718		Helyi védett utcai homlokzat
174.	Ludovika tér	36030	Lovarda épülete, szárnyépület	Műemlék
175.	Magdolna utca 6/a.	35265	építető: moóri Glattfelder Jakab építész: ifj. Holtzspach Nándor 1910	Helyi védett épület
176.	Mária utca 4.	36659	Lakóház	Műemlék
177.	Mária utca 8.	36661	építető: Klauschek Ferenc építész: Ámon József 1871	Helyi védett épület
178.	Mária utca 10.	36662	Ház	Műemlék
179.	Mária utca 11.	36649	1880 körül	Helyi védett utcai homlokzat
180.	Mária utca 16.	36664	Lakóház	Műemlék
181.	Mária utca 18.	36665	Lakóház	Műemlék
182.	Mária utca 25.	36642		Műemlék
183.	Mátyás tér 4. = Tavaszmező utca 22/b.	35162	építető: Dr. Vágó Lajos és Balassa Zsigmond építész: Löffler Sándor és Löffler Béla 1912	Helyi védett épület
184.	<u>Mikszáth tér 1.</u> = Szentkirályi utca 39. Reviczky utca 8.	36576/2	építető: báró Révay Simon és neje Tajnay Ilona építész: Benkó Károly 1869	Helyi védett épület
185.	<u>Mikszáth tér 2.</u> = Szentkirályi utca 38b	36603		Helyi védett utcai homlokzat
186.	Mikszáth tér 3.	36601	Lakóépület	Műemlék
187.	<u>Mikszáth tér 4.</u> = Krúdy Gy. utca 1.	36712		Helyi védett utcai homlokzat

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
188.	Mikszáth tér 5.	36728		Helyi védett utcai homlokzat
189.	<u>Mosonyi utca 8.</u> = Fesztetics György utca 3-5.	34577	iskola	Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény
190.	<u>Múzeum körút 4.</u> = Múzeum körút 6-8. = Puskin utca 5.	36558/5	Tudományegyetem	Műemlék
191.	<u>Múzeum körút 10.</u>	36559/2	lakóépület	Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény
192.	<u>Múzeum körút 14-16.</u> = Bródy Sándor utca 1. = Múzeum utca 2. = Pollack Mihály tér 2.	36560	Magyar Nemzeti Múzeum	Műemlék
193.	<u>Múzeum utca 4.</u> = Pollack Mihály tér 10.	36582	Volt Károlyi-palota	Műemlék
194.	Múzeum utca 7.	36565	Hadik-palota	Műemlék
195.	Múzeum utca 11.	36563, 36572/2	Volt Károlyi-palota	Műemlék
196.	<u>Múzeum utca 17.</u> = Reviczky utca 6.	36578/1	egykori Károlyi-palota	Műemlék
197.	<u>Nagytemplom utca 30.</u> = Tömő utca 2.	36304	Lakóház	Műemlék
198.	Nap utca 29.	35691	építető: Szepessy Sándor építész: Schweiger Gyula 1900	Helyi védett épület
199.	<u>Nap utca 33.</u> = Nagytemplom utca 1-3.	35699, 35701	Zeneiskola és bölcsőde	Műemlék
200.	<u>Német utca 13.</u> = József utca 16-18.	34903	építető: Polgár Károly és Kiss Ferenc építész: Svarcz Jenő és Horváth Antal 1911	Helyi védett épület
201.	<u>Német utca 14.</u> = József utca 20.	34915	építető: Budapest Székesfőváros Tanácsa építész: Szilvási Pál 1896	Helyi védett épület
202.	Népszínház utca 12.	34675/1		Helyi védett utcai homlokzat
203.	Népszínház utca 14.	34675/2		Helyi védett utcai homlokzat
204.	Népszínház utca 16.	34676		Helyi védett utcai homlokzat

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
205.	Népszínház utca 17. = Vig utca 1.	34820		Helyi védett utcai homlokzat
206.	Népszínház utca 18.	34677		Helyi védett utcai homlokzat
207.	<u>Népszínház utca 19.</u> = Vig utca 2.	34818	<i>lakóépület</i> <i>építész: Lajta Béla</i> <i>1911-1912</i>	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
208.	Népszínház utca 20.	34678	építető: Hirschler Imre 1914-1915	Helyi védett épület
209.	Népszínház utca 21.	34799		Helyi védett utcai homlokzat
210.	<u>Népszínház utca 22.</u> = Kiss József utca 21.	34679	<i>egykori Polgári Serfözde bérháza</i> <i>építész: Vidor Emil</i> <i>1906 körül</i>	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
211.	Népszínház utca 24.	34681		Helyi védett utcai homlokzat
212.	<u>Népszínház utca 25.</u> = Fecske utca 1.	34786	építető: Vágó László építész: Vágó László, Vágó József 1909	Helyi védett épület
213.	Népszínház utca 26.	34682		Helyi védett utcai homlokzat
214.	<u>Népszínház utca 27.</u> = Auróra utca 1.	34777		Helyi védett utcai homlokzat
215.	Népszínház utca 28.	34683		Helyi védett utcai homlokzat
216.	<u>Népszínház utca 29.</u> = Auróra utca 2.	34777		Helyi védett utcai homlokzat
217.	Népszínház utca 30.	34774		Helyi védett utcai homlokzat
218.	<u>Népszínház utca 31.</u> = Bérkocsis utca 40.	34776	<i>lakóépület</i> <i>építészek: Révész Sámuel és Kollár József</i> <i>1912 körül</i>	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
219.	Népszínház utca 32.	34773		Helyi védett utcai homlokzat
220.	Népszínház utca 34.	34772		Helyi védett utcai homlokzat
221.	<u>Népszínház utca 35.</u>	35065	<i>lakóépület</i> <i>építészek: Málnai Béla és Haász Gyula</i>	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
			1911-1912	
222.	Népszínház utca 36.	34771		Helyi védett utcai homlokzat
223.	Népszínház utca 37.	35066	építető: Goldberger Ármin építész: Löffler Sándor és Béla 1910-1911	Helyi védett épület
224.	Népszínház utca 38.	34764		Helyi védett utcai homlokzat
225.	Népszínház utca 40.	34749	építető: Szenes Mór építész: Porgesz József és Sugár Izsó 1907	Helyi védett épület
226.	Népszínház utca 42-44.	34745	építető: Meinböck (Heinbach?) Jakab 1896	Helyi védett épület
227.	Népszínház utca 46.	34744	építető: Vándor Jakab építész: Bíró Gyula 1910	Helyi védett épület
228.	Orczy út 3-5.	36029/3	Tanítónők otthona	Műemlék
229.	<u>Ötpacsirta utca 2.</u> = Múzeum utca 13.	36581	Volt Almássy-palota	Műemlék
230.	<u>Ötpacsirta utca 4.</u> = Reviczky Gyula utca 2.	36574	Sarokház	Műemlék
231.	<u>Pollack Mihály tér 3.</u> = Bródy Sándor utca 3.	36587/2	Volt Festetics-palota	Műemlék
232.	Pollack Mihály tér 8.	36582	Esterházy-palota	Műemlék
233.	<u>Práter utca 9.</u> = Kisfaludy utca 27.	36394	<i>lakóépület</i> építész: Körössy Albert Kálmán 1904-1905	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
234.	Práter utca 11-17.	36381	építető: Budapest Székesfőváros Tanácsa 1892-1893	Helyi védett épület
235.	Práter utca 16.	35663	építető: Szeleczy Nepumuk János építész: Szeleczy E. Lajos és ? Építőmesterek 1898-1899	Helyi védett épület
236.	<u>Práter utca 20/b.</u> = Vajdahunyad utca 29.	35666	építető: Markovits Márton építész: Csemegi József 1909	Helyi védett épület

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
237.	Práter utca 28.	35695	építető: Grünfeld Jakab építész: Orbán Jenő műépítész 1911	Helyi védett épület
238.	<u>Práter utca 29/a.</u> = Futó utca 32.	36326	<i>lakóépület</i> építész: Vermes József 1914	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
239.	Práter utca 29/b.	36325	építető: Friedmann Farkas és neje Ravics Gizella építész: Varsa Pál műépítész 1914	Helyi védett épület
240.	<u>Práter utca 34.</u> = Nagy Templom utca 10.	35709	építető: Hlavay Kálmán és Szilágyi Ákos építész: Hlavay Kálmán és Szilágyi Ákos 1911	Helyi védett épület
241.	Práter utca 51.	36227	építető: Rehberger Mór és neje Keszler Johanna építész: Kiss Géza műépítész 1910	Helyi védett épület
242.	Práter utca 55.	36225	építető: Schönwald Karolina építész: Széll Imre műépítész 1915	Helyi védett épület
243.	Puskin utca 4.	36548	Magyar Tisztviselők Országos Egyesülete székháza	Műemlék
244.	Puskin utca 6.	36549	Első Pesti Gyermek Kórház majd Első Magyar Részvényserfőző	Műemlék
245.	<u>Puskin utca 19.</u> = Bródy Sándor utca 12.	36559/10	<i>lakóház</i> építész: P. Tóth Sándor 1901	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
246.	Puskin utca 20.	36530	építető: Rubin Adolf építész: Mayer Péter 1892	Helyi védett épület
247.	<u>Rákóczi tér 2.</u> = Salétrom utca 2/a.	34898		Helyi védett utcai homlokzat
248.	Rákóczi tér 3.	34899		Helyi védett utcai homlokzat
249.	Rákóczi tér 4-5.	34900	építető: Budapest Székesfőváros Tanácsa építész: Pártos Gyula 1909-1911	Helyi védett épület

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
250.	<u>Rákóczi tér 6.</u> = Német utca 1-3.	34900	építető: Szabó Jenő építész: Szabó Jenő 1912	Helyi védett épület
251.	<u>Rákóczi tér 7-8.</u> = Vásár utca 1. = Vig utca 23-27. = Déry Miksa utca 2.	34877	Vásárcsarnok	Műemlék
252.	Rákóczi út 5.	36556	Volt Pannónia szálló	Műemlék
253.	<u>Rákóczi út 7.</u>	36555	<i>eredetileg lakó- és üzletház</i> építész: <i>Schmahl Henrik</i> 1890	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
254.	Rákóczi tér 10.	34907	építető: botfai Hűvös József királyi tanácsos építész: Sivirsky Antal 1897	Helyi védett épület
255.	Rákóczi tér 11.	34868		Helyi védett utcai homlokzat
256.	<u>Rákóczi út 9.</u> = Puskin utca 1.	36554	<i>lakóépület</i> építető: <i>Keleti Gyula</i> építész: <i>Wawra és Pfeiffer</i> 1891	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
257.	<u>Rákóczi út 11.</u> = Puskin utca 2.	36547		Helyi védett utcai homlokzat
258.	Rákóczi út 13.	36546	Ház	Műemlék
259.	Rákóczi út 15.	36544		Helyi védett utcai homlokzat
260.	<u>Rákóczi út 17.</u> = Szentkirályi utca 1/a.	36544		Helyi védett utcai homlokzat
261.	<u>Rákóczi út 19.</u> = Szentkirályi utca 2.	36509	építető: Jahn József építész: Kallina Mór 1905	Helyi védett épület
262.	Rákóczi út 21.	36508	Színházművészeti Főiskola és Uránia filmszínház	Műemlék
263.	Rákóczi út 23.	36507		Helyi védett utcai homlokzat
264.	<u>Rákóczi út 25.</u> = Vas utca 1.	36506	építető: Péchy Andorné építész: Klinger József 1902	Helyi védett épület

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
265.	<u>Rákóczi út 27/a</u> = Vas utca 2/a.	36437/2		Helyi védett utcai homlokzat
266.	Rákóczi út 27/b.	36437/8		Helyi védett utcai homlokzat
267.	<u>Rákóczi út 29.</u> = Gyulai Pál utca 1. = Stáhly utca 4.	36436		Helyi védett utcai homlokzat
268.	<u>Rákóczi út 31-35.</u> = Gyulai Pál utca 2. = Márkus Emília utca 1. = Stáhly Ignác utca 6-10.	36434/1, 36434/2	Rókus kápolna	Műemlék
269.	Rákóczi út 41.	34659		Helyi védett utcai homlokzat
270.	<u>Rákóczi út 43.</u> = Csokonai utca 2.	34644	Palace Szálló épülete	Műemlék
271.	Rákóczi út 45.	34644		Helyi védett utcai homlokzat
272.	Rákóczi út 47.	34642, 34643	Hauer cukrászda fa portálja	Műemlék
273.	Rákóczi út 51.	34641		Helyi védett utcai homlokzat
274.	Rákóczi út 53.	34640		Helyi védett utcai homlokzat
275.	Rákóczi út 55.	34639		Helyi védett utcai homlokzat
276.	<u>Rákóczi út 57/a-b.</u> = Kiss József utca 2-4. = Luther Márton utca 1/a-1/c.	34637	szlovák ev. templom	Műemlék
277.	Rákóczi út 59.	34628		Helyi védett utcai homlokzat
278.	Rákóczi út 61.	34627	építtető: Magyar Általános Ingatlanbank Rt. építész: Vágó László 1926-1927	Helyi védett épület
279.	Rákóczi út 63.	34626	építtető: Weinreb és Spiegel építész: Spiegel Frigyes 1896-1897	Helyi védett épület
280.	Rákóczi út 65.	34628		Helyi védett utcai homlokzat

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
281.	Rákóczi út 67.	34609	1888	Helyi védett utcai traktus
282.	Rákóczi út 69.	34625		Helyi védett utcai homlokzat
283.	Rákóczi út 71.	34612	építető: Kohn Schossberger Teréz építész: Lederer Gusztáv 1888	Helyi védett épület
284.	Rákóczi út 73.	34613		Helyi védett épület
285.	Rákóczi út 75.	34601		Helyi védett épület
286.	Reviczky utca 4.	36575		Helyi védett utcai homlokzat
287.	Reviczky utca 5.	36737		Helyi védett utcai homlokzat
288.	Reviczky utca 7.	36736		Helyi védett utcai homlokzat
289.	Reviczky utca 9.	36735		Helyi védett utcai homlokzat
290.	<u>Reviczky utca 11.</u> = Szentkirályi utca 41.	36734		Helyi védett utcai homlokzat
291.	Rökk Szilárd utca 7.	36679	építető: Eulenberg Salamon és neje 1895	Helyi védett épület
292.	Rökk Szilárd utca 9.	36678	<i>lakóépület</i> építész: Gyalus Zoltán 1910 körül	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
293.	Rökk Szilárd utca 11.	36677	<i>lakóépület</i> építész: Gyalus Zoltán 1906	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
294.	Salétrom utca 2/b., 2/c.	34897/1,2	1933	Helyi védett utcai homlokzat
295.	Salétrom utca 5.	34890/2	Parókia, Református templom	Műemlék
296.	Salétrom utca 6.	34895	építető: Sauer Ármin építész: Porgesz József 1912	Helyi védett épület
297.	Salétrom utca 10.	34893	építető: Szabó János építész: Szabó János 1896	Helyi védett épület
298.	Salgótarjáni út 30.	38821/5	szertartási épület	Műemlék

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
299.	<u>Scheiber Sándor utca 2.</u> = Somogyi Béla utca 26.	36420	építész: Kolbenheyer Ferenc 1876-1877	Helyi védett épület
300.	Somogyi Béla utca 7.	36462	építész: Fodor Gyula 1903-1904	Helyi védett épület
301.	Somogyi Béla utca 13-15.	36465	1891 körül	Helyi védett épület
302.	<i>Somogyi Béla utca 17.</i>	36466	<i>lakóépület</i> építész: Eckhardt Frigyes 1898-1899	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
303.	<u>Somogyi Béla utca 21.</u> = Köfaragó utca 14.	36468		Helyi védett utcai homlokzat
304.	Somogyi Béla utca 22.	36422	építető: Kosztka Antal 1891	Helyi védett épület
305.	<i>Sport utca 2.</i>	38855	<i>BKV sporttelep - stadion, székház</i> építész: Mattyók Aladár 1928-1929	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
306.	<u>Szabó Ervin tér 1.</u> = Baross Gábor utca 16. = Reviczky Gyula utca 1.	36738	Szabó Ervin Könyvtár	Műemlék
307.	<u>Százados út 3-13.</u> = Stróbl Alajos utca 16.	38837/4	<i>művésztelep</i> építész: Wossala Sándor	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
308.	<u>Százados út 6.</u> = Szörény utca 2-4.	38883	<i>elemi iskola</i> építész: Gyalus László 1913	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
309.	Szentkirályi utca 6.	36511	építető: Hulitius János építész: Jahn József 1897	Helyi védett épület
310.	Szentkirályi utca 7.	36540	1890 körül	Helyi védett épület
311.	<i>Szentkirályi utca 8.</i>	36512	<i>egykori Stühmer épület</i>	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
312.	<i>Szentkirályi utca 10.</i>	36513	<i>eredetileg a Stühmer Frigyes Rt. bérháza</i> 1894-97	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>
313.	Szentkirályi utca 13.	36536	1893	Helyi védett utcai homlokzat
314.	<i>Szentkirályi utca 16.</i>	36516	<i>lakóépület</i> építész: Kauser Gyula 1898	<i>Fővárosi helyi egyedi védettségű építmény</i>

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
315.	Szentkirályi utca 23.	36590	1909	Helyi védett utcai homlokzat
316.	Szentkirályi utca 28-30.	36596	egykori Szent István Társulat Nyomdája és a Király-terem építész: Hoffhauser Antal 1889	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
317.	Szentkirályi utca 32/a.	36598	eredetileg gróf Károlyi Gyuláné palotája építészek: Lindwurm Nándor és Németh Zoltán 1923	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
318.	Szentkirályi utca 32/b.	36599	1880 körül	Helyi védett utcai homlokzat
319.	<u>Szentkirályi utca 40.</u> = Mikszáth tér 6.	36729		Helyi védett utcai homlokzat
320.	Szentkirályi utca 51-53.	36767	Szentkirályi utcai épület	Műemlék
321.	Szilágyi utca 3.	34687	1850	Helyi védett utcai traktus
322.	<u>Szörény utca 5-7.</u> = Hungária körút 32-38. = Stróbl Alajos utca 22.	38878	Székesfővárosi kislakásos bérházak építész: Ybl Lajos 1909-1910	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
323.	Szűz utca 5-7.	35256	Rákosi Jenő háza építész: ifj. Nagy István 1906-1907	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
324.	Tavaszmező utca 1. = Horváth Mihály tér 12.	35243	építető: Balázs Ernő építész: Balázs Ernő 1903	Helyi védett épület
325.	<u>Tavaszmező utca 2.</u> = Őr utca 12.	35188	építető: Joó Lajos és Hlavay György építész: Joó Lajos 1905	Helyi védett épület
326.	Tavaszmező utca 6.	35172	Lakóház (Seenger-ház)	Műemlék
327.	<u>Tavaszmező utca 7-15.</u> = Szűz utca 1.	35246	iskola építész: Pártos Gyula	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
328.	<u>Tavaszmező utca 17.</u> = Szűz utca 2.	35263	iskola 1896	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
329.	Teleki tér 23.	34740	építető: Krecsányi Kálmán 1897	Helyi védett épület
330.	Tolnai Lajos utca 4.	34796	Népszava szerkesztősége és az SZDP titkársága	Műemlék

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
331.	Tömő utca 4-6.	36302/3	Táncsics Mihály háza	Műemlék
332.	Trefort utca 3-5.	36534	Hunyady-palota	Műemlék
333.	<u>Trefort utca 6-8.</u> = Szentkirályi utca 9.	36539	<i>iskolaépület</i> építész: Bobula János 1886	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
334.	<u>Üllői út 2-4.</u> = Baross utca 1.	36748/2		Helyi védett utcai homlokzat
335.	<u>Üllői út 6.</u> = Baross utca 3.	36749		Helyi védett utcai homlokzat
336.	<u>Üllői út 14.</u> = Baross utca 11.	36753	<i>Arany Sas-udvar</i> építész: Fodor Gyula 1905-1907	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
337.	<u>Üllői út 18.</u>	36764	<i>Révai-ház</i> építész: Bachmann Károly 1875.	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
338.	<u>Üllői út 20.</u>	36765	építető: Savtory Frigyes, Ödön és Emília építész: Wagner János 1880 körül	Helyi védett épület
339.	<u>Üllői út 24.</u>	36767	Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Székháza, Üllői úti épület	Műemlék
340.	<u>Üllői út 32.</u> = Mária utca 54.	36795	Heinrich-udvar, reprezentatív épület, kétemeletes raktár, U-alakban csatlakozó épület	Műemlék
341.	<u>Üllői út 66/a.</u> = Nagy Templom utca 36.	36274	építető: Thék Endre féle Részvénytársaság építész: Grioni Antal műépítész 1906	Helyi védett épület
342.	<u>Üllői út 66/b.</u>	36273	<i>lakóépület</i> építészek: Bauer Gyula, Schmitterer Jenő 1937	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
343.	<u>Üllői út 66/c.</u> = Leonardo da Vici utca 47.	36272/1	építető: Thék Endre féle Részvénytársaság építész: Vass József építész 1905	Helyi védett épület
344.	<u>Üllői út 78.</u> = Korányi Sándor utca 2. = Szigony utca 36.= Apáthy István utca = Balassa utca	36177/1	Klinikák: étterem, Neurológiai klinka, Kazánház és kémény, Mosoda, I. sz. Belgyógyászati Klinika, Urológiai klinika, Fül-Orr-Gégészeti Klinika, I. sz. Sebészeti Klinika	Műemlék
345.	<u>Üllői út 80-82.</u> = Ludovika tér 1.	36030	volt Ludovika Akadémia főépülete	Műemlék

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
346.	<u>Vajda Péter utca 4-6.</u> = Bláthy Ottó utca 42-44. = Delej utca 49-51. = Golgota utca 9.	38601/1, 2	egykori Ganz-Mávag munkáslakótelep és kultúrház 1911	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
347.	Vajda Péter utca 29-31.	38603/4	iskola építész: Lechner Ödön 1915	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
348.	Vajda Péter utca 43.	38570	lakóépület építész: Hüttl Dezső 1925-1927	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
349.	Vajdahunyard utca 14.	35590	1875 körül	Helyi védett utcai homlokzat
350.	Vajdahunyard utca 15.	35597	építető: Marót Gyula 1908	Helyi védett épület
351.	Vajdahunyard utca 17.	35596	építető: Mengl Ferenc építész: Mengl Ferenc 1932	Helyi védett épület
352.	Vajdahunyard utca 27.	35668/1	építető: Mengl Ferenc építész: Mengl Ferenc 1933	Helyi védett épület
353.	Vas utca 2/b.	36437/9		Helyi védett utcai homlokzat
354.	Vas utca 2/c.	36437/13		Helyi védett utcai homlokzat
355.	Vas utca 5.	36504	építető: Dr Deutsch Ignác építész: ifj. Bobula János 1910	Helyi védett épület
356.	Vas utca 9-11.	36501	Kereskedelmi iskola	Műemlék
357.	<u>Vas utca 14.</u> = Köfaragó utca 1.	36489	Lakóház	Műemlék
358.	Vas utca 15/a-b.	36499	lakóépület építész: Klinger József 1897	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény
359.	Vas utca 17. = Szentkirályi utca 14.	36498	építető: Dr. Pajor Vízyógyintézet és Szanatórium Rt. építész: Dr. Hüttl Dezső 1907	Helyi védett épület
360.	Víg utca 15.	34827	1915	Helyi védett utcai homlokzat,

	Cím	Helyrajzi szám	Megjegyzés	Védelem típusa
				főlépcsőház, korlátok (lépcsőházi és függőfolyosói)
361.	<u>Víg utca 28.</u> = Déri Miksa utca 4.	34926	lakóépület építész: Freund Dezső 1914	Fővárosi helyi egyedi védetségű építmény

1. Műemléki környezet

	Cím megjegyzéssel	Helyrajzi szám
1.1.	Illés utca 25., Tömő utca 41., Korányi Sándor utca 2., Balassa utca 6. Füvészkert, Egyetemi Botanikus Kert műemléki környezete	36171, (36172), 36173, 36177/1
1.2.	Horánszky Nándor utca 11. Főreáltanoda; Vörösmarty Mihály Gimnázium műemléki környezete	36617, 36615
1.3.	Múzeum utca 17., Reviczky utca 6. egykori Károlyi-palota műemléki környezete	36570, 36564, 36566
1.4.	Futó utca 3. lakóház műemléki környezete	35578, 35580
1.5.	Múzeum utca 7. Hadik-palota műemléki környezete	36570, 36564, 36566
1.6.	Bródy Sándor utca 16. Városi Palota és Trefort utca 3-5. sz., Hunyady palota műemléki környezete	36526, 36529, 36530, 36534
1.7.	Puskin utca 6. Első Pesti Gyermek Kórház majd Első Magyar	36548, 36551, (36553)
1.8.	Horánszky utca 4. lakóház műemléki környezete	(36628), 36632, 36653, 36621, 36620, 36627, 36629, 36630
1.9.	Horánszky utca 16. lakóház műemléki környezete	(36628), 36645, 36646, 36647, 36612, 36613, 36615, 36636, 36638, 36614
1.10.	Mária utca 16. lakóház műemléki környezete	36665, 36674, 36675, 36676, (36656), 36648, 36663, 36646, 36647
1.11.	Trefort Ágost utca 3-5. Hunyady-palota műemléki környezete	36526, (36538), 36523, 36524, 36525, 36527, 36528, 36529, 36530, 36531, 36532, 36533, 36535, 36536, 36537, 36539, 36551
1.12.	<u>Vas utca 14.</u> , Kőfaragó utca 1. lakóház műemléki környezete	36443, 36442, 36499, (36473), (36495), 36497, 36498, 36488, 36493

1.13.	Gutenberg tér 4. Guttenberg Otthon műemléki környezete	(36681), 36478, 36481, 36655, 36657, 36683, 36685, 36686, (36429), (36473), (36682), (36684), (36480), (36559/11), (36656), (36474), 36420, 36468, 36476
1.14.	Lőrinc pap tér 2., Mária utca 28., Krúdy utca 13. Zichy-palota műemléki környezete	36641, 36642, 36668, 36717, 36718, 36699, 36701, (36656), (36696), (36710), 36711, (36709)
1.15.	Mária utca 4. lakóház műemléki környezete	(36656), 36660, 36661, 36652, 36654, 36658, 36680
1.16.	Puskin utca 4. Magyar Tisztviselők Országos Egyesülete székházának műemléki környezete	36545, 36547, 36549, (36553), 36554, 36558/5, 36546

2. Műemléki jelentőségű terület

	Törzsszám	Helyrajzi szám
2.1.	Budapest VIII., Könyves Kálmán krt-Gyórfy István u.-Bláthy Ottó u.-Üllői út-Delej u.-Elnök u.-Orcy út-Vajda Péter u, Tisztviselőtelep, törzsszám: 16226, azonosító: 11994 Műemléki jelentőségű terület	38538/1, 38493, 38475, 38458/1, 38458/2, 38462, 38466, 38467, 38468, 38469, 38480, 38481, 38482/1, 38482/2, 38484, 38489, 38490, 38491, 38506/1, 38506/2, 38506/4, 38506/5, 38506/6, 38506/7, 38506/8, 38506/9, 38506/10, 38506/11, 38506/12, 38507/1, 38507/2, 38508, 38513, 38514, 38515/1, 38515/2, 38516, 38517, 38518, 38519, 38520, 38521, 38522, 38523/1, 38523/2, 38524, 38525, 38526, 38527, 38528, 38530, 38531, 38532, 38533, 38534, 38535, 38536, 38537, 38538/2, 38539, 38540, 38541, 38542, 38543, 38544, 38546, 38547, 38548, 38549, 38550, 38551, 38552, 38553, 38554, 38555, 38556, 38557, 38558, 38559, 38560, 38561, 38562, 38563, 38564, 38565, 38566, 38568, 38569/1, 38569/2, 38570, 38579, 38580, 38581, 38582, 38583, 38584, 38585, 38586/1, 38586/2, 38589, 38603/1, 38603/2, 38606/1, 38606/3, 38606/4, 38606/5, 38607, 38608, 38609, 38610, 38611, 38612, 38621, 38622, 38623, 38624, 38626, 38627, 38628, 38629, 38630, 38631, 38632, 38633, 38634, 38512, 38635, 38636, 38637, 38638, 38639, 38640, 38641, 38642, 38643, 38644, 38645, 38646, 38647, 38648/1, 38648/2, 38650, 38651, 38652, 38653, 38654, 38655, 38656, 38657, 38658, 38659, 38660, 38661, 38662, 38663, 38664, 38665, 38666, 38667, 38668, 38669/1, 38669/2, 38671/1, 38671/2, 38672, 38673/1, 38673/2, 38674, 38675, 38676, 38677, 38678, 38679, 38680, 38681, 38682, 38683, 38684, 38685, 38686, 38687, 38689/1, 38691, 38692, 38693/1, 38693/2, 38693/3, 38703/8, 38703/10, 38710, 38712, 38723, 38724, 38725, 38726, 38727, 38728/1, 38728/3, 38728/4, 38729/1, 38729/2, 38730, 38731, 38732, 38733, 38734, 38736, 38738, 38739, 38740, 38741, 38742, 38743, 38744, 38745/1, 38745/2, 38746/1, 38746/2, 38747, 38748, 38749, 38750, 38751, 38752, 38753, 38754, 38755, 38756, 38757, 38758, 38760, 38761, 38762, 38763/1, 38763/2, 38764, 38765, 38766, 38767, 38768, 38769, 38770, 38771, 38772, 38773, 38774, 38775, 38776, 38777, 38778, 38779/1, 38779/2, 38780, 38781, 38782/1, 38782/2, 38783, 38784, 38785, 38786/1, 38786/2, 38788, 38789/2, 38790, 38791, 38792, 38793/7, 38794/1, 38794/2, 38798/1, 38798/2, 38799, 38800, 38801, 38802, 38803, 38804, 38805, 38806, 38807, (38461), (38474), (38483), (38492), (38503), (38504), (38529), (38545), (38567), (38591), (38602), (38625), (38649), (38670), (38688), (38689/3), (38689/4), (38689/5), (38689/6), (38689/7), (38690), (38702), (38722), (38735), (38759), (38787), (38811), (35929/2), (38598), (38715)

3. Történelmi emlékhely és a nemzeti emlékhely területe

3.1. Nemzeti emlékhelyek

	Név	Helyrajzi szám
3.1.1.	Fiumei úti temető	38821/2

3.1.2	Magyar Nemzeti Múzeum épülete és a Múzeumkert	36560
3.1.3	Salgótarjáni úti izraelita temető	38821/5

3.2. Történelmi emlékhelyek

	Név	Helyrajzi szám
3.2.1.	Corvin mozi épülete és a Corvin köz	36392, (36401)
3.2.2	Ludovika Akadémia főépülete	36030
3.2.3	Trefort-kert	36558/5

4. Történelmi kert területe

	Név	Helyrajzi szám
4.1.	Füvészkert	36177/2
4.2	Orczy-kert	36030

5. Védett temető területe

	Név	Helyrajzi szám
5.1.	Fiumei úti temető	38821/2
5.2	Salgótarjáni úti izraelita temető	38821/5

6. Régészeti érdekű terület és a régészeti lelőhely területe

	Lelőhelyszám	Azonosító	Név	Helyrajzi szám	EOV Y koordináta	EOV X koordináta
6.1.	1.	15270	Baross tér, Keleti pályaudvar, központi rész	32951/2, 32951/1	653281	239620
6.2.	3.	15272	Békkocsis utca - Bacsó Béla utca sarka	(34871/2), (34842/2), (34864/4)	651874	238872
6.3.	6.	15275	Bródy Sándor utca 10.	36559/9	651179	238716
6.4.	7.	15276	Bródy Sándor utca 18-20.	36525, 36526	651270	238759
6.5.	9.	15278	Golgota utca, Ganz Mávag VII.sz. bejárat	38599/3, (38600)		
6.6.	10.	15279	Gyulai Pál utca - Stáhly utca sarka	(36435), (36449), (36450)	651485	239008
6.7.	13.	15282	Magdolna utca 24.	35339	652721	238533
6.8.	16.	15285	Mária utca, Gyermekklinika	36771/14	651513	238247
6.9.	19.	15288	Múzeum körút 14-16., Múzeumkert	36560	651159	238581

6.10.	20.	15289	Pollack Mihály tér, Magyar Rádió épülete	36582	651307	238608
6.11.	23.	15292	Rákóczi út 31., Rókus kápolna	36434/2	651499	239121
6.12.	25.	15295	Rákóczi út - Károly körút sarok	36557/2	651021	238906
6.13.	28.	66284	Üllői út-Mária u.- Kőfaragó u.-Vas u.- Rákoczi út-Múzeum krt.	(36562), 36563, 36564, 36565, 36566, 36567/1, (36567/2), 36569, 36570, 36571, 36572/1, 36572/2, (36573), 36574, 36575, 36578/1, 36578/2, 36579, 36580, 36581, 36590, 36591, 36592, (36593), 36594, 36595, 36596, 36597, 36598, 36599, 36600, 36601, 36531, 36532, 36533, 36534, 36535, 36536, 36537, (36538), 36539, 36540, 36541, 36542, 36543, 36544, 36545, 36546, 36547, 36548, 36549, 36551, (36553), 36554, 36555, 36556, 36557/2, 36558/5, (36746), (34608/4), (36806/2), 36749, 36751, 36752, 36753, 36754, 36755, 36756, 36757, 36758, 36759, 36760, 36761, 36762, 36763, 36764, 36765, 36766, 36767, 36768, 36769, (36770), 36771/14, (36772), (36710), (36711), 36712, 36713, (36714), 36715, 36716, 36717, 36718, 36719, 36720, 36721, 36722, 36723, 36724, 36725, 36726, 36728, 36729, 36730, (36731), 36732, (36733), 36734, 36735, 36736, 36737, 36738, 36739, 36740, 36741, 36487, 36808, 36750/1, (36750/2), 36559/3, 36559/2, 36509, 36742, 36743, 36602, 36603, 36605, 36606, 36607, 36608, 36618, 36619, 36622, 36625, 36626, 36633, 36634, 36635, 36649, 36650, 36651, 36583, 36584, 3658/9, 36559/7, 36559/8, 36483, 36484/1, 36484/2,	651325	238623

				36485, 36486, 36490, 36491, 36492, 36494, 36496, 36503, 36504, 36505, 36506, 36507, 36511, 36512, 36513, 36514, 36515, 36516, 36517, 36518, 36519, 36520, 36521, (36522), 36527, 36559/4, 36559/6, 36528, 36623, 36632, 36617, 36560, 36582, 36587/2, 36508, 36501, (36495), 36642, 36643, 36616, 36559/5, 36559/9, 36559/10, (36561), 36645, 36498, 36510, 36481, 36655, (36559/11), 36640, 36641, 36652, 36654, 36609, 36610, 36611, 36489, 36631, 36493, 36636, 36638, (36628), 36612, 36613, 36615, 36614, 36653, 36620, 36621, 36627, 36629, 36630, 36488, 36497, 36499, 36646, 36647, 36648, 36523, 36524, 36525, 36644, 36637, 36526, 36529, 36530, 36482, 36750/3, 36748/1, 36748/2, 36585/9, (36745/1), (36745/2), 36576/1, 36576/2		
6.14.	29.	66286	Rákóczi út 31. és környéke	36434/1, 36434/2, (36435), 36436, 36437/8, 36437/9, 36437/10, 36437/11, 36437/12, 36437/13, 36437/2	651504	239072

7. Országos jelentőségű természetvédelmi terület

	Név	Helyrajzi szám
7.1.1.	Budapesti Botanikus Kert Természetvédelmi Terület (Füvészkert)	36177/2

8. Helyi területi védelem területei

	Név	Helyrajzi szám
8.1.	Palotanegyed egész területe	36595, 36563, 36638, 36805, 36764, 36441, 36547, 36437/2, 36477, 36517, 36439, 36757, 36490, 36466, 36421, 36489, 36742, 36461, 36587/2, 36674, 36551, 36788, 36412/1, 36748/2, 36428, 36546, 36460, 36774, 36685, 36445, 36496, 36612, 36634, 36451, 36622, 36506, 36780, 36539, 36570, 36418, 36482, 36660, 36590, 36781, 36440, 36523, 36636, 36483, 36776, 36437/12, 36508, 36662, 36661, 36610, 36417, 36410, 36794, 36571, 36512, 36549, 36559/5,

		36513, 36779, 36487, 36740, 36559/6, 36555, 36693, 36704, 36548, 36479, 36576/2, 36793, 36566, 36558/5, 36678, 36567/1, 36680, 36419, 36564, 36415, 36633, 36492, 36585/9, 36454, 36748/1, 36629, 36497, 36504, 36796, 36688, 36575, 36668, 36494, 36705, 36592, 36524, 36537, 36676, 36675, 36712, 36631, 36559/4, 36739, 36467, 36754, 36699, 36572/1, 36436, 36645, 36422, 36801, 36443, 36654, 36778, 36777, 36484/1, 36750/3, 36738, 36789, 36637, 36600, 36737, 36609, 36797, 36581, 36458/2, 36434/1, 36580, 36412/2, 36646, 36730, 36782, 36627, 36725, 36438, 36559/3, 36599, 36470, 36653, 36607, 36798, 36469, 36606, 36664, 36677, 36556, 36785/4, 36773, 36697, 36621, 36651, 36795, 36753, 36543, 36414, 36578/1, 36535, 36560, 36736, 36491, 36665, 36658, 36485, 36559/10, 36462, 36758, 36755, 36583, 36667, 36620, 36516, 36750/1, 36519, 36511, 36542, 36521, 36501, 36799, 36617, 36594, 36510, 36468, 36707, 36569, 36706, 36530, 36641, 36525, 36695, 36687, 36605, 36529, 36692, 36459, 36657, 36734, 36722, 36762, 36690, 36534, 36559/2, 36802, 36411, 36611, 36437/8, 36726, 36686, 36786, 36424, 36579, 36700, 36532, 36701, 36698, 36647, 36613, 36715, 36471, 36559/8, 36642, 36723, 36533, 36437/13, 36719, 36598, 36531, 36648, 36447, 36694, 36643, 36475, 36498, 36493, 36416, 36728, 36683, 36427, 36503, 36702, 36565, 36625, 36672, 36724, 36630, 36425, 36618, 36420, 36717, 36484/2, 36540, 36616, 36729, 36446, 36442, 36423, 36720, 36545, 36716, 36649, 36792, 36601, 36608, 36476, 36509, 36602, 36708, 36803, 36804, 36768, 36456, 36526, 36635, 36767, 36679, 36652, 36557/2, 36671, 36520, 36505, 36765, 36775, 36576/1, 36481, 36448, 36463, 36582, 36640, 36763, 36659, 36518, 36735, 36465, 36408, 36666, 36785/2, 36536, 36528, 36455, 36614, 36452, 36663, 36488, 36472, 36527, 36632, 36669, 36626, 36591, 36478, 36432, 36486, 36554, 36714, 36435, 36434/2, 36559/7, 36559/9, 36544, 36703, 36499, 36783, 36769, 36615, 36670, 36718, 36507, 36749, 36721, 36453, 36766, 36673, 36426, 36574, 36785/3, 36713, 36800, 36756, 36541, 36787, 36655, 36603, 36771/14, 36437/9, (36711), (36593), (36429), (36681), (36696), (36772), (36474), (36745/1), (36562), (36433), (36750/2), (36495), (36733), (36682), (36770), (36449), (36473), (36745/2), (36710), (36691), (36450), (36656), (36538), (36405), (36628), (36731), (36709), (36559/11), (36480), (36522), (36573), (36684), (36567/2), (36784), (36406), (36732), (36561), (36553), (36791), (36408/4), (36403), (36806/2), (36746)
8.2.	Rákóczi út 39-75.	34660, 34659, 34644, 34643, 34642, 34641, 34640, 34639, 34637, 34628, 34627, 34626, 34625, 34609, 34611, 34612, 34613, 34601, 34600, 34599, 34598, 34597, 34596, 34594
8.3.	Baross tér 4-5 – 10.	34568, 34569, 34571, 34573, 34579, 34581
8.4.	Népszínház utca 4-10 – 46., valamint Népszínház utca 7-9 – 59.	34663, 34675/1, 34675/2, 34676, 34677, 34678, 34679, 34681, 34682, 34683, 34774, 34773, 34772, 34771, 34764, 34750, 34749, 34745, 34744, 34848, 34841, 34839, 34820, 34818, 34799, 34797, 34786, 34784, 34777, 34776, 35056, 35065, 35066, 35067, 35069, 35070, 35071, 3510, 35102, 35103, 35104, 35105, 35108
8.5.	A Rákóczi tér térfalát alkotó épületek	34865, 34868, 34869, 34870, 34880, 34898, 34899, 34900, 34907
8.6.	Horváth Mihály tér térfalát alkotó épületek	35236, 35580, 3550, 35549, 35548, 36547, 36546, 35544, 35529, 35240, 35241, 35243, 35190, 35191, 35192, 35194, 35197, 35211
8.7.	Baross utca 2.-118. sz., valamint az 1.-89. sz. alatti épületek	35504, 35533, 35236, 35489, 35508, 35508, 35507, 35724, 35531, 35506, 35506, 35232, 35503, 35230, 35252, 35529, 35723, 35521/2, 35250, 35254, 35491, 35228/4, 35726/5, 35233, 35527/2, 35727, 35253, 35249, 35488, 35251, 35251, 35532, 35235, 35214, 35211, 35524, 35505, 35525, 35239, 35726/1, 35725, 35527/4, 35240, 35518, 35516
8.8.	Üllői út 40-82. sz. alatti épületek	36262, 36274, 36370, 36273, 36402/4, 36272/1, 36308, 36369, 36307, 36030, 36181/7, 36339, 36177/1, 36372, 36338, 36371, 36263, 36264, 36388

9. Településkép szempontjából meghatározó területek

9.1. A rendelet 25. §-ában a történeti megújuló karakterű, a településkép szempontjából meghatározó terület lehatárolása:

9.1.1. Népszínház utca páratlan oldalán lévő tömbsor – József körút páros oldalán lévő tömbsor – Rákóczi tér tömbsora – Baross utca 56-118. – Kálvária tér – Baross utca 120-128. – Dobozi utca – Teleki tér 1-10. által határolt terület

9.1.2. József körút 52-86. – Baross utca 59-89. – Harminckettesek tere 1-5. – Leonardo da Vinci utca 1/b-7. – Nap utca 38-42. – Nagy Templom utca 1-9. – Práter utca 9-35. által határolt terület

9.1.3. Baross utca 105-107-109. sz. alatti telkek

9.1.4. Práter utca 37-39., Nagy Templom utca 12/b sz. alatti telkek

9.1.5. Práter utca 51-55., Bókay János u. 4-32. sz. alatti telkek

9.1.6. Práter utca 59-77. – Illés utca 2-14. – Kálvária tér 3-15. – Baross utca 121-135. – Orczy tér 1-6., Orczy út 1-9., 25-45 – Diószegi Sámuel utca 18-54. – Korányi Sándor utca 4-30., – Illés utca 16-40. – Illés utca 15-23., Tömő utca 56-64. – Fűvészkert utca 2-6/b. – Jázmin utca páros oldala, Szigony utca 16-16/a. által határolt terület

9.1.7. Tömő utca 31-37. sz. alatti telkek

9.1.8. Tömő utca 11-25. – Balassa utca 1/a- 11. – Apáthy István utca páros oldala, Bókay u. 54. – 56. sz. alatti telkek

9.1.9 Tömő utca 28-30. – Szigony utca 31-33. sz. alatti telkek

9.1.10. Bókay János utca 48-52. sz. alatti telkek

9.1.11. Tömő utca 16-20. sz. alatti telkek

9.1.12. Tömő utca 2-12. – Tömő utca 3-5. – Leonardo da Vinci utca 44-52., 43/a-45. – Tömő utca 1/a-1/c. által határolt terület

9.2. A rendelet 25. §-ában a lakótelep karakterű, a településkép szempontjából meghatározó terület lehatárolása:

9.2.1. Práter utca páros oldala a 38.-tól – Illés utca 1-13. – Baross utca 111-119., 51-103. – Leonardo da Vinci utca 4-6. – Nap utca 35-41. – Nagy Templom utca 2-8. által határolt terület

9.2.2. Tömő utca 32-54. – Fűvészkert utca 7. – Jázmin utca páratlan oldala – Szigony utca 18-22. által határolt terület

9.2.3. Tömő utca 25-29. sz. alatti telkek

9.2.4. Orczy út 11-23. sz. alatti telkek

9.2.5. Stróbl Alajos utca 9-15. – Százados út 15-41. – Tisztes utca 2-28/b. - Osztály utca páros oldala által határolt terület.

9.3. A rendelet 25. §-ában telepszerű karakterű, a településkép szempontjából meghatározó terület lehatárolása:

9.3.1. Orczy út 8-42. – Vajda Péter utca páratlan oldala – Villám utca 24-26/b. ,1-29. – Győrffy István utca 2-20. – Rezső tér 14-15., 22. – Elnök utca 1-9.,2-10. által határolt terület

9.3.2. Kerepesi út 29/c-33. – Százados út 1-13. – Stróbl Alajos utca 16. által határolt terület

9.3.3. Hős utca 1-3. – Strázsa utca – Tisztes utca – Törökbecse utca által határolt terület

9.3.4 Salgótarjáni utca – Hungária körút – MÁV vasút által határolt terület

9.3.5. Szörény utca 2-4. sz. alatti telek

9.3.6. Vajda Péter utca – Delej utca – Bláthy Ottó utca – Golgota utca által határolt terület

9.3.7. Hungária körút 12-24/e. – 38872/1-2 hrsz. – Százados út által határolt terület

9.3.8. Törökbecse utca – Hős utca – Strázsa utca – Stróbl Alajos utca által határolt terület

9.3.9. Hungária körút 32-28. sz. alatti telkek

9.4. A rendelet 25. §-ában az átalakuló karakterű, a településkép szempontjából meghatározó terület lehatárolása:

9.4.1. Keleti pályaudvar területe: Verseny utca- Baross tér –Kerepesi út által határolt terület

9.4.2. Kerepesi út 11-17. – Asztalos Sándor utca – Fiumei úti temető – Kerepesi út 1. által határolt terület

9.4.3. Asztalos Sándor utca – Kerepesi út 19-27/c – Salgótarjáni út- Törökbecse utca – Stróbl Alajos utca 1-3/c által határolt terület

9.4.4. Hungária körút 26-30. – 38872/1-2 hrsz. – Százados út – Stróbl Alajos utca által határolt terület

9.4.5. volt Józsefvárosi pályaudvar területe

9.4.6 Baross utca 132-134. (villamosremíz)

9.4.7. volt Ganz-Mávag terület

9.4.8. Könyves Kálmán körút 62-76. sz. alatti telkek

9.4.9. Üllői út – Könyves Kálmán körút – Györfly István út – Bláthy Ottó utca által határolt terület

9.4.10. Elnök utca 1. (volt Május 1. ruhagyár)

9.5. A rendelet 25. §-ában pontjában a modern karakterű, a településkép szempontjából meghatározó terület lehatárolása:

9.5.1. Corvin sétány menti tömbök

9.5.2. Kerepesi út 1. (Aréna Plaza)

9.5.3. Hungária körút 40-44., – Kerepesi út 35-43. által határolt terület

9.5.4 Szörény utca 1-3. sz. alatti telkek

9.5.5. Ciprus lakótelep: Tisztes utca – Százados út – Ciprus utca – Törökbecse utca által határolt terület

9.5.6. Könyves Kálmán körút 48-60. sz. alatti telkek

konceptió 3. számú melléklete: Józsefvárosban működő kulturális intézmények és szervezetek jegyzéke

Név	Cím	Honlap	Facebook	E-mail
Múzeumok				
Rendőrség - történeti Múzeum	1087 Budapest, Mosonyi u. 5.	rendormuzeum.com		titkarsag@rendormuzeum.com
Magyar Nemzeti Múzeum	1088 Budapest, Múzeum krt. 14-16.	www.mmm.hu		info@mmm.hu
ELTE Füvészkert	1083 Budapest, Illés u. 25.	www.fuveszkert.org		botanikuskert@yahoo.com
Magyar Természettudományi Múzeum	1083 Budapest, Ludovika tér 2-6.	www.nhmus.hu		foigazgatosag@nhmus.hu
Gázmuzeum	1081 Budapest, II. János Pál pápa tér 20.	www.fogaz.hu		gazmuzeum@fogaz.hu
Nemzeti Emlékezet Múzeuma	1086 Budapest, Fiumei út 16.	http://fiumeiutisirkert.nori.gov.hu/nemzeti-emlekezet-muzeuma	https://www.facebook.com/kegyeletimuzeum	muzeum@nori.gov.hu
Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum	1089 Budapest, Könyves K. körút 40.	www.opkm.hu	https://www.facebook.com/	muzeum@opkm.hu
Martsa Múterem és Művészkert	1084 Budapest, József u. 37.	https://www.martsamutere.m.hu	https://www.facebook.com/Martsa-Múterem-és-Művészkert-294649850607578	martsamutere@gmail.com
Józsefvárosi Múzeum	1085 Budapest, József körút 70.		https://m.facebook.com/jozsefvarosimuzeum/?locale=ms MY	
Galeriák				
Art Brut Galéria	1082 Budapest, Üllői út 60-62.	https://artbrut.hu		

Bura Károly Galéria	1085 Budapest Kőfaragó u. 5.	https://iozsefvarosuisag.hu/halalommel-is-a-ciganyzenesesseg-ugyet-akarom-szolgalni/ https://www.facebook.com/iozsefvaros.hu/posts/41346		
ToBe Gallery	1088 Budapest, Bródy Sándor u. 36.	https://www.tobegallery.hu	https://www.facebook.com/pg/tobegallery	info@tobegallery.hu
Molnár Ani Galéria	1088 Budapest Bródy Sándor utca 36.	https://molnarani Galeria.hu	facebook.com/molnaraniGaleria	
ISBN könyv+galéria	1084 Budapest, Víg u. 2.	https://www.isbnbooks.hu	https://www.facebook.com/pg/isbnbooksgallery	isbn.books.gallery@gmail.com
Ateliers Pro Arts Galéria	1085 Budapest, Horánszky u. 5.	http://www.ateliers.hu	https://www.facebook.com/APA-Ateliers-Pro-Arts-Art-Center-APAGaleria-	info@ateliers.hu
DOXA	1088 Budapest, Bródy Sándor u. 36.		https://www.facebook.com/nyolcesfel/	
Nyolcesfél	1084 Budapest Német u.16.			
Ari Kupsus Galéria	1088 Budapest, Bródy Sándor u. 23b	https://arikupsusgallery.com/		
Dobozi 21	1086 Budapest, Dobozi utca 21.			pumilemonade@gmail.com
ArtEnto Ökocentrum	1085 Budapest, Baross u. 32	https://artento.eu/		
Színházak				

Turay Ida Színház	1089 Budapest, Kálvária tér 6.	turayidaszinhaz.hu		info@turayidaszinhaz.hu
Erkel Színház (Magyar Állami Operaház)	1087 Budapest, II. János Pál pápa tér 30.	opera.hu		
Dumaszinház	1082 Budapest Nagytemplom utca 23.	http://dumaszinhoz.hu	https://www.facebook.com/kompotdumaklub/	
Könyvtárak				
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Központi Könyvtár	1088 Budapest, Szabó Ervin tér 1.	www.fszek.hu		titkar@fszek.hu
FSZEK - Kálvária téri fiókkönyvtár	1089 Budapest, Kálvária tér 12.	www.fszek.hu		fszek0802@fszek.hu
Sátrányos Gyerekkönyvtár	1088 Budapest, Szabó Ervin tér 1.	www.fszek.hu		titkar@fszek.hu
Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum	1089 Budapest, Könyves K. körút 40.	www.opkm.hu		
Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár	1088 Budapest, Múzeum u. 17.	www.omik.hu		fotitk@omk.omikk.hu
Zenei Gyűjtemény	1088 Budapest, Ötpecsira u. 4.	www.fszek.hu		zene@fszek.hu
Képregeny Könyvtár a Nem Adom Fel-ben	1086 Budapest, Magdolna utca 1.	http://www.nemadomfel.hu/	https://www.facebook.com/kepregenykonyvtar/	kepregenykonyvtar@gmail.com
Evangélikus Országos Levéltár és Könyvtár	1085 Budapest, Üllői út 24. 1. em.	https://eogy.lutheran.hu	https://www.facebook.com/eogy2017	eogy@lutheran.hu
Nemzeti Köszolgálati Egyetem - Központi Könyvtár	1083 Budapest, Ludovika tér 2.	https://www.uni-nke.hu		konyvtar@uni-nke.hu
Közkinccs Könyvtár	1088 Budapest, Rákóczi út 11. 1. em. 10.	https://kozkinccskonyvtar.com	https://www.facebook.com/pg/kozkinccskonyvtar	kozkinccs.konyvtar@gmail.com
Vasas Központi Könyvtár	1086 Budapest, Magdolna u. 5-7.	http://www.vasaskonyvtar.hu	https://www.facebook.com/vasasok	

Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum	1087 Budapest Könyves Kálmán krt. 40.	https://www.opkm.hu		muzeum@opkm.hu
Mozik				
Corvin Mozi	1082 Budapest Corvin köz 1.	www.corvin.hu		corvin.mozibudapestfilm.hu
Uránia Nemzeti Filmszínház	1088 Budapest Rákóczi út. 21.	www.urania-nf.hu	https://www.facebook.com/UraniaBudapest	info@urania-nf.hu
Premier Kultcafé	1085 Budapest, Üllői út 2-4.	premiercafe.hu		mozi@premiercafe.hu
Cinema City Aréna Pláza	1087 Budapest, Kerepesi út 9.	http://cinemacity.hu	https://www.facebook.com/cinemacitymagyarorszag	cinema@cinemacity.hu
Kultúrintézetek				
Budapesti Olasz Kultúrintézet	1088 Budapest, Bródy Sándor u. 8.	www.iicbudapest.esteri.it		salvatore.ettore@esteri.hu
Szlovák Intézet	1088 Budapest, Rákóczi út 15.	https://www.mzv.sk/web/sibudapest-hu	https://www.facebook.com/sibudapest/	
Közösségi terek				
Kesztyűgyár Közösségi Ház	1084 Budapest Mátyás tér 15.	http://www.kesztyugar.hu	https://www.facebook.com/kesztyugar/	info@kesztyugar.hu
Napház - Khamarro Kisebbségi Kulturális Intézmény	1081 Budapest, Népszínház u. 31	http://romanokher.org		
Kossuth Klub	1088 Budapest, Múzeum u. 7.	www.kossuth-klub.hu		gellert@mail.kossuth-klub.hu
Szeszgyár	1086 Budapest, Szeszgyár utca 12.		https://www.facebook.com/Szeszgyar1/	
H13	1085 Budapest, Horánszky u. 13.	https://www.h13.hu	https://www.facebook.com/kozossegh13	info@h13.hu
Turbina Kulturális Központ	1082 Budapest, Vajdahunyad u. 4.	https://turbinabudapest.hu	https://www.facebook.com/turbinabudapest	info@turbinabudapest.hu

Kesztyűgyár	1084 Budapest Mátyás tér 15.	http://kesztyugyar.hu/	https://www.facebook.com/kesztyugyar/	info@kesztyugyar.hu
Párbeszéd Háza	1085 Budapest, Horánszky u. 20.	http://www.parbeszedhaza.hu/	https://www.facebook.com/parbeszedhaza	parbeszedhaza@jezsuita.hu
Auróra	1084 Budapest, Auróra u. 11.	http://auroraonline.hu	https://www.facebook.com/auroraofficial/	info@auroraonline.hu
Lehetőségek tere	1083 Budapest Práter utca 63.	https://lehetosegktere.hu/	https://www.facebook.com/lehetosegktere/	lehetosegktere@gmail.com
Gólya / Kazán Közösségi Ház	1089 Budapest, Orczy út 46-48.	http://golyapresszo.hu	https://www.facebook.com/roncskocsm	golyahaz@gmail.com
Megállóház	1084 Budapest, József u. 49.	megallo.org	https://www.facebook.com/megallocsoportalapitvany	info@megallo.org
Patyolat // Próbaüzem	1082 Budapest, Baross u. 85.	-	https://www.facebook.com/Patyolat85	info.patyolat@gmail.com
Muzikum Klub & Bisztró	1088 Budapest, Múzeum u. 7.	http://www.muzikum.hu	https://www.facebook.com/MuzikumKlub	info@muzikum.hu
KÖME	1081 Budapest, Népszínház u. 26. (még nem nyílt meg)/1086 Budapest, Karácsony Sándor u. 19.			info@oroksegmenedzser.hu
STEREO Művház	1083 Budapest, Illés u. 36.	https://stereoakt.hu/	https://www.facebook.com/pr ofile.php?id=1000891345751 04	

konceptió 4. számú melléklete: Kedvezményes bérleti díjjal kiadott civil-kulturális helyiségek jegyzéke

Cím	Alapterület / m ²	Palvázó neve	Tevékenység
Baross 47.	306	Meme Múzeum Kft.	Múzeumi tevékenység (részben becsületkasszás múzeum, adományleadó pont)
Baross u. 86.	49	Élelmentő a Beteg Gyermekektől és a Nagycsaládosoktól Alapítvány	egyéb közösségi, társadalmi tevékenység (a beteg gyermekek, különösen a dagamos betegségben szenvedő gyermekek gyógyulási esélyeinek javítása, családjaik támogatása, valamint a szociális krízishelyzetben lévő hátrányos helyzetű nagycsaládosok támogatása)
Diószegi S. u. 14.	152	Tilos Kulturális Alapítvány	Tilos Rádió Működtetése (közösségi rádiózás, valamint kulturális közeg szervezése, közösségek építése)
Kun u. 12.	60	Hazavárunk Alapítvány	egyéb szociális ellátás bennlakás nélküli (börtönbüntetésre ítélt szülők gyermekeinek életének segítése, bűnmegelőzési tevékenység)
Lujza u. 14. 38 m ²	38	Eleven Blokk Művészeti Alapítvány	kulturális tevékenység: műterem / műhely , művészeti-kulturális-közösségi események szervezése, műterem továbbhasználatba adása
Lujza u. 14. 49 m ²	49	Eleven Blokk Művészeti Alapítvány	kulturális tevékenység: műterem / műhely , művészeti-kulturális-közösségi események szervezése
Magdolna u. 33.	349	Magyarországi Református Egyház Kallódó Ifjúságot Menő Misszió Drogterápiás Otthona	egyéb szociális ellátás bennlakás nélküli (közösségi nappali ellátás, megelőző felvilágosító szolgáltatás)
Német u. 13.	46	Magyar Független Film és Video Szövetség	Film-video-televízióműsor gyártás (film és video szakkörök, klubok, stúdiók, egyéni alkotók támogatása, fesztiválok rendezése)
Népszínház u. 26.	124	Kulturális Örökség Menedzserek Egyesülete	kulturális tevékenység (inkluzív kulturális-közösségi tér)
Orczy út 45.	130	Gólya Szövetkezet	közösségi kerékpárszerelő műhely és teherkerékpár kölcsönző, teherkerékpáros futárszolgálat, átrakodási pont
Práter u. 56. A1	134	Eleven Blokk Művészeti Alapítvány	kulturális tevékenység: műterem / műhely , művészeti-kulturális-közösségi események szervezése
Práter u. 56. A194	52	Eleven Blokk Művészeti Alapítvány	kulturális tevékenység: műterem / műhely , művészeti-kulturális-közösségi események szervezése

Rákóczi út 75.	152	Platón Népfőiskolai Alapítvány	oktatás, művészetterápiás, rehabilitációs foglalkozás a problémás vagy sérült gyerekek és fiatalok felzárkóztatására
Teleki tér 16.	96	Omnivore Kft. (elsődleges)	kulturális és közösségi hely TANGO PROJEKTIvek, szezonális hely melyben kis kávézó, könyves rész, előadások, kiállítások, kisebbségi rendezvények, egyéni felvételeken alapuló civil workshopok, magánórák, "anyanap", Gyerekfoglalkozás
Baross u. 32	109,81	ArtEnto Alapítvány	ökocentrum
Kiss J. u. 12	91	CSILLA ÉS ÁNIZS KFT.	táncstúdió
Praier u. 60	128	Eleven Blokk Művészeti Alapítvány	kulturális tevékenység: műterem / műhely , művészeti-kulturális közösségi események szervezése
Dobozi u. 21	76	Farkaskő Noszvaji Barlang Művésztelep Egyesület	összművészeti alkotótér
Leonardo da Vinc	143	CEDEK EMIH Izraelita Szolgálat	központi iroda
Orczy út 27	448	FELJÚTON ALAPÍTVÁNY	szenvedélybetegek ellátása
Scheiber S. u. 3	349	JAM Egyesület	koncertek szervezése
Praier u. 30-32	56	Magyarországi Dülák Egyesülete + Babahordozásért Alapítvány	szülőszeti tájékoztatás, mentorálás
Praier u. 29/b	111	Menhely Alapítvány	nappali melegedő
Szilágyi u. 5	39	Nyitott Kert Alapítvány	kerékpár alapú mobilitás támogatása
Teleki tér 7		Para-fitt Sportegyesület	halmozottan sérült fiatalok részvételével újrashozottási műhely
Illés u. 36	160	Sztereo Művészeti Közhasznu Egyesület	kulturális műhely, közösségi tér
Rákóczi út 11	299	Tehetséges Ifjúság Műhelye Egyesület	színházi műhely

A társadalmi véleményezés menete, a beérkezett vélemények és azok feldolgozása

A koncepció társadalmi vitája 2023. szeptember 12. és október 1. között zajlott. A koncepciót a honlapon nyilvánosságra hoztuk, és a honlapon, valamint egyéb hirdetőanyagokban kértük a józsefvárosiakat -- magánszemélyeket és közművelődési tevékenységet folytató szervezeteket, intézményeket egyaránt -- hogy írják meg, illetve a szeptember 25-i, nyilvánosan is meghirdetett fórumon mondják el véleményüket.

Ezek összefoglalója olvasható alább. Törekedtünk arra, hogy minél több lakossági vélemény épüljön be a végleges szövegbe. Az erről szóló döntések - indoklással - alább olvashatók.

Vélemény	Elfogadás	Indoklás
<p>Kulturális kataszter elkészítése.</p> <p><i>Ebben fel lehetne mérni a sokszínű kínálatnak a jellegét, elsődleges, jellemző célcsoportokat akár helyszínenként, programonként.</i></p>	igen	A koncepció már tartalmazza mellékletként, de kiegészítésre kerül, és a honlapon az elfogadást követően elérhető lesz.
<p>Népszínház negyedben kultúra kiterjesztése a közterekre.</p>	igen	A Népszínház-negyedről szóló részben megjelenítésre kerül.
<p>Idősek számítástechnikai képzésének támogatása.</p> <p><i>Személyesen vagy levélben is lehessen jelentkezni.</i></p>	igen	Intézkedési tervbe került beépítésre.
<p>Megnevezés javítása: Kastner Community</p>	igen	Javítás a szövegben.
<p>“Jó lenne egy fél mondattal vagy hivatkozással kitérni arra, hogy a Népszínház utca rehabilitációja a sétálóutca programon kívül konkrétan mit jelent (pl. dokumentum hivatkozás, ha van). Nagyon fontos lenne a Népszínház utca kereskedő-utca jellegének megtartása, a kisvárosi milió megőrzése, a dzsentifikáció város-imázs koncepción belül tartása, irányítása és konkrét programok bevezetése azzal a céllal, hogy az elhagyatott üzlethelyiségek tulajdonosai (nagy része magántulajdonú) értékközvetítő.”</p>	részben	<p>bekerül:</p> <ul style="list-style-type: none"> - helyi kulturális-helytörténeti értékek megőrzése - közös platform a már működő civil szervezetek, üzletek között (önszerveződő alapon) - részvételiség növelése a Népszínház-negyed jövőjének kialakítása során - közösségi terek biztosítása a közművelődési tevékenységet végző szervezeteknek (a kedvezményes civil helyiség pályázat folytatása).

Kulturális turizmus / Városrész-kommunikáció egységesítése: nagyon erős és jó példák vannak erre már Budapesten és fontos lenne Józsefvárost ebből a szempontból is kiemelni, láthatóvá tenni pl.: KÜLKÖRÚT kezdeményezés (Kastner Community)	igen	Bekerül a kulturális turizmus fejezetbe a Külkörút példája, és a Budapest Brand Zrt. is mint együttműködő partner.
Program-kalendárium/ program-füzet kiadása.	igen	Fokozatosan bevezetésre kerül.
Józsefváros Újság megérdemelné egy megbízható, pontos terjesztőt.	részben	A koncepciónak nem témája, de a terjesztés fejlesztése folyamatos feladat.
Idővonalat beletenni a koncepcióba. <i>Rövid és hosszútávú tervek</i>	igen	Az intézkedési terv ez alapján épül fel, minden intézkedéshez határidőt rendeltünk.
Helyezzük el a koncepciót az önkormányzati rendszerben. – koncepció, stratégia, rendelet. <i>Hol a helye, mi következik belőle?</i>	igen	Az elfogadással egy időben kimondásra kerül, hogy 2024. novemberében a Képviselőtestület tájékoztatást kap az előrehaladásról.
Fontos lenne a bürokratikus dolgokat lefordítani egy olyan stílusra, ami a közösségeket megszólítja	részben	A koncepció stílusa a hasonló, stratégiai típusú dokumentumok stílusát követi, szabatos nyelvezetet használ, de felesleges szakzsargon nélkül. Az elfogadást követő kommunikációban fog kiemelten megjelenni a javaslattevő által felvetett közérthetőségi szempont.
Jó lenne egy önkormányzati “összekötő”. <i>Nem tudják, hogy konkrét problémával kit lehet megkeresni az önkormányzatnál.</i>	igen	A koncepció ezt a problémát kiemelten kezeli, éppen ezért tesz javaslatot egy, specifikusan ilyen feladatokat ellátó, kulturális referensi pozíció létrehozására. Bekerül a konkrét javaslat az intézkedési tervbe.

 2 ALF

<p>Legyen együttműködés annak érdekében, hogy a társadalmi mobilitáson tudjunk dolgozni hosszú távon.</p>	<p>igen</p>	<p>A Józsefváros Közösségeiért Nonprofit Zrt. által működtetett Zsendülő Tanoda és Mentor program kapacitása bővítésre kerül.</p>
<p>Fontos arra fókuszálni, hogy a meglévő szervezeteket különböző helyeken támogassuk, annak adjunk maximális támogatást, mintsem az újakat támogatni</p>	<p>nem</p>	<p>A tevékenység tartalma alapján döntünk, nem az alapján, hogy “ki érkezett előbb”.</p> <p>Ugyanakkor a koncepciónak kifejezetten célja, hogy ösztönözze új kerületi kulturális szereplők megjelenését, ami erősíteni, és nem gyengíteni fogja a már a kerületben működő szervezetek, intézmények tevékenységét.</p>
<p>Mik azok a mérési eszközök, adatok, monitoring rendszer a terv mellett, ami segíti majd az értékelést?</p>	<p>részben</p>	<p>A koncepció monitoringjának szükségességét beemeltük a szövegbe. A támogatási programok monitoringjának módszertanát a Közösségi Részvételi Iroda koordinálásával 2024. év első felében dolgozzuk ki.</p>
<p>A tartalomjegyzék legyen a különböző aktorok szintjére lebontva. (kerületi lakó, civil szervezet, kerületen kívüli aktor hogyan tud részt venni, milyen lépcsőfokokat kell megtennie)</p>	<p>részben</p>	<p>A szöveg részben így épül fel. De ez a szempont a koncepcióban csak részben érvényesül, inkább az utókommunikációban jelenik meg.</p>